

Arbetsmiljön 2021

The Work Environment 2021

Arbetsmiljöstatistik Rapport 2022:2

Arbetsmiljön 2021

The Work Environment 2021

Serie: Arbetsmiljöstatistik ISSN 1652-1110
Produktnummer: AM0501
Ansvarig utgivare: Ann Ponton Klevestedt
Statistikansvarig: Ann Ponton Klevestedt
www.av.se

Utgiven i december 2022
(reviderad i mars 2023)

Omslagsfoto: Arbetsmiljöverket
Grafisk produktion: Essen International

ARBETSMILJÖ
VERKET

Förfrågningar:
Svarstjänsten
010-730 90 00

Revidering

Vid bearbetningen av data i Arbetsmiljön 2021 har det blivit ett fel i kategoriseringen av inkomstgrupper. Svarande med en inkomst i kvartil 1 av inkomstfördelningen kategoriserades som låg inkomst, svarande med en inkomst inom kvartil 2 som mellan inkomst och svarande med en inkomst inom kvartil 3 och 4 som hög inkomst. Den korrekta kategoriseringen för inkomstvariabler i undersökningen om arbetsmiljön är att kvartil 2 och 3 kategoriseras som mellan inkomst och bara kvartil 4 som kategorin hög inkomst. I denna undersökning har gränsen för mellan och hög inkomst således blivit fel, svarande i kvartil 3 skulle ha kategoriserats som mellan inkomst men har blivit kategoriserade som hög inkomst. Kategoriseringen av inkomstgrupperna är ett steg som kräver handpåläggning vid varje undersökningsomgång och det har uppstått ett misstag som ledde till kategoriseringsfelet. I den här reviderade versionen av rapporten har de uppkomna felen i statistiken rättats upp. Läs mer om kategorisering av inkomst i Kvalitetsdeklarationen.

Revideringen illustreras i nedanstående tabell:

	Inkomstgrupp (felaktig före revidering)	Inkomstgrupp (upprättad efter revidering)
Kvartil 1	Låg	Låg
Kvartil 2	Mellan	Mellan
Kvartil 3	Hög	Mellan
Kvartil 4	Hög	Hög

Revision

When processing the data in the Work Environment 2021 survey, there has been an error in the categorization of income groups. Respondents with an income in quartile 1 of the income distribution were categorized as low income, respondents with an income within quartile 2 as middle income, and respondents with an income within quartiles 3 and 4 as high income. The correct categorization of income variables in the work environment survey is that quartiles 2 and 3 are categorized as middle income and only quartile 4 as the high income category. In this survey, the categorization between middle and high income was wrong, respondents in quartile 3 would have been categorized as middle income but have been categorized as high income. The categorization of the income groups is a step that requires manual work at each survey round and a mistake has occurred which led to the error in categorization. In this revised version of the report, the errors that occurred in the statistics have been corrected.

Förord

Arbetsmiljöverket har regeringens och riksdagens uppdrag att se till att arbetsmiljön uppfyller de krav som finns i arbetsmiljölagen om att alla ska ha en bra och utvecklande arbetsmiljö. Arbetsmiljöverket bildades 2001 och har sedan dess haft ansvar för den officiella statistiken inom arbetsmiljöområdet.

Arbetsmiljöundersökningen 2021 har genomförts av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Arbetsmiljöverket. SCB har sedan 1989 vartannat år gjort undersökningar om arbetsförhållanden inom svenskt arbetsliv. Arbetsmiljöundersökningen innehåller bland annat frågor om den fysiska arbetsmiljön, stress, krav och inflytande, fysiska eller psykiska besvär som arbetet kan ha orsakat samt arbetsmiljöarbete. I 2021 års undersökning ingår även ett antal frågor om skrivbordsarbete hemifrån¹. Undersökningen består av både en telefonintervju och en enkät och är ett tillägg till SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU). Inför Arbetsmiljöundersökningen 2015 gjorde Arbetsmiljöverket en översyn av formuläret i samarbete med användarråd och forskare för att det bättre skulle följa dagens arbetsliv.

I rapporten redovisas resultat från undersökningen 2021 och jämförelser med tidigare undersökningar. Resultat för samtliga frågor i undersökningen redovisas totalt och för kvinnor och män efter åldersgrupper, sektor, anställningsform, utbildningsnivå samt inkomstgrupper. I denna rapport redovisas alla frågor i undersökningen även efter hur stor del av arbetstiden som utförs hemifrån. Ett antal frågor redovisas även efter yrkes- och näringsgrensindelning. Urvalet av frågor för den mer detaljerade redovisningen har gjorts av Arbetsmiljöverket.

Arbetsmiljöverket är beställare av rapporten och har ansvarat för rapportstruktur, översiktligt innehåll och slutbearbetning. SCB har genomfört datainsamling och har sammanställt resultaten i rapporten.

Arbetsmiljöverket i december 2022
Ann Ponton Klevestedt

¹ Skrivbordsarbete hemifrån definieras i denna rapport som alla typer av skrivbordsarbete som utförs (via en digital uppkoppling) i egen bostad, fritidshus eller annan hemmiljö och som i undersökningen fångas med fråga 67:

Hur stor del av din ordinarie arbetstid arbetade du i hemmet under de senaste tre månaderna? Räkna med skrivbordsarbete i egen bostad, fritidshus eller annan hemmiljö.

Synonymt med begreppet "skrivbordsarbete hemifrån" används i den här rapporten även begrepp arbete hemifrån och distansarbete.

Innehåll

Förord	1
Sammanfattning	5
Tre av fyra har i hög grad intressant och stimulerande arbete	5
Tre av fyra är nöjda med sitt arbete i stort	5
Två av tio uppger att kraven är större än färdigheterna	6
Fyra av tio kan inte bestämma när arbetsuppgifterna ska göras	6
Sex av tio uppger att de har arbetat trots sjukdom	6
Närmare tre av tio kvinnor har arbeten med hög anspänning	7
Sex av tio uppger sig ha för mycket att göra	8
Närmare två av tio kvinnor uppger att de utsatts för våld eller hot om våld i arbetet	8
En av tio bedömde att de inte kan arbeta till den ordinarie pensionsåldern	8
Omkring nio av tio har möjlighet att göra ett ganska bra eller mycket bra skrivbordsarbete från hemmet.....	9
Sysselessattas olika påverkan av den fysiska arbetsmiljön	10
Om Arbetsmiljöundersökningen	11
Bakgrund	11
Undersökningens genomförande	11
Information om Covid-19 i Arbetsmiljön 2021	12
Redovisning av resultatet	12
Publikationer över tid	15
1 Arbetsmiljöundersökningen 2021 – resultat för samtliga frågor ...	16
2 Arbete och arbetsmarknad	17
Minskning av antal sysselessatta.....	17
Helgarbete förekommer för nästan var tredje sysselessatt	21
Tre av fyra är nöjda med sitt arbete i stort	22
Nästan var fjärde tidsbegränsat anställd upplever hot om uppsägning eller påtvingad kortare arbetstid.....	23
Två av tio uppger att kraven är större än färdigheterna	25
Sex av tio uppger att det är tydligt vad arbetsgivaren förväntar sig av dem	26
Närmare två av tre kvinnor har mycket kontakt med andra människor	27

	Fyra av tio kan inte bestämma när arbetsuppgifterna ska göras	28
	Utbildning på arbetstid ökar med högre utbildning och med stigande inkomst.....	29
	En av tio bedömde att de inte kan arbeta till den ordinarie pensionsåldern	30
	Drygt nio av tio unga tycker att de har kommit in ordentligt på arbetsmarknaden	32
3	Systematiskt arbetsmiljöarbete och företagshälsovård.....	33
	Arbetsmiljöansvaret på arbetsplatsen tydligare bland äldre än yngre.....	33
	Sex av tio anser att det pågår ett systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen.....	34
	Sex av tio uppger att de har tillgång till företagshälsovård	37
	Sex av tio uppger att de har arbetat trots sjukdom	42
4	Användning av arbetsutrustning och arbetsplatsen utformning	45
	En av fyra män jobbar med handhållna eller släpbara maskiner.....	45
	Närmare tre av tio använder dator nästan hela tiden	52
	Högre andel män använder bil i arbetet	56
	Omkring nio av tio har möjlighet att göra ett ganska bra eller mycket bra skrivbordsarbete från hemmet	58
	Drygt åtta av tio som arbetar i kontorsmiljö har tillgång till höj- och sänkbart skrivbord.....	62
5	Den fysiska arbetsmiljön.....	63
	Yngre uppger att de har kroppsligt ansträngande arbete i större utsträckning	63
	Två av tio arbetar framåtböjda utan stöd för händerna.....	66
	En högre andel män utsätts för buller	67
	En av tio män var utsatta för vibrationer som fick hela kroppen att skaka.....	68
	Yngre utsätts för kyla i större utsträckning än äldre.....	71
	Högre andel kvinnor uppger att de har hudkontakt med rengörings-/desinfektionsmedel	72
	En av fyra män utsätts för luftföroreningar	73
	Hälften uttröttade i kroppen efter arbetsdagen	74
	Högre andel kvinnor har ont i övre delen av ryggen/nacken efter arbetet.....	76

6	Den psykosociala arbetsmiljön.....	78
	De flesta tycker att jobbet är intressant och stimulerande.....	78
	Nästan sju av tio har ett psykiskt ansträngande arbete	81
	Närmare tre av tio kvinnor har arbeten med hög anspänning.....	84
	Sex av tio uppger sig ha för för mycket att göra	87
	Närmare två av tio kvinnor uppger att de utsatts för våld eller hot om våld i arbetet	90
	En av tio uppger att de riskerar att hamna i otrygga situationer	90
	Mindre än en av tio uppger att de har varit utsatta för personlig förföljelse	91
	Närmare en av fyra unga kvinnor uppger att de har utsatts för sexuella trakasserier	92
	Summary.....	95
	Three out of four find their work interesting and stimulating	95
	Three out of four are in general content with their work	95
	Two out of ten report higher demands than their skill level	96
	Four out of ten persons could not decide when their duties were to be performed.....	96
	Six out of ten state that they have worked despite illness	96
	Nearly three out of ten women have high-strain jobs	97
	Six out of ten persons have too much work	98
	Nearly two out of ten women were subjected to violence or threats of violence at work.....	98
	One out of ten assessed that they cannot work until the regular retirement age	98
	About nine out of ten have the possibility to do a good or very good desk job at home	99
	Different impacts of the physical work environment on employees.....	100
	Bilaga 1. Beskrivning av näringsgren SNI2007 / Economic activity ...	101
	Bilaga 2. Intervjuformulär.....	106
	Bilaga 3. Missiv och enkät.....	115

Sammanfattning

Rapporten belyser arbetsmiljön för de sysselsatta på den svenska arbetsmarknaden 2021, samt utvecklingen under perioden 2013–2021. Nytt för denna rapport är att det finns frågor om skrivbordsarbete hemifrån² och i vilken grad man utfört detta. Generellt, för samtliga sysselsatta, är det inga stora förändringar mellan åren utan resultaten ligger på ungefär samma nivå under hela perioden. För vissa frågor och grupper syns mindre förändringar som är belysta i rapporten. Det finns tydliga strukturella skillnader på arbetsmarknaden vilket reflekteras i resultaten. Kvinnor och män arbetar till stor del inom olika delar av arbetsmarknaden. Var och hur kvinnor och män arbetar påverkar vilka risker de utsätts för i sin arbetsmiljö samt deras upplevelser av den.

Tre av fyra har i hög grad intressant och stimulerande arbete

Närmare tre av fyra sysselsatta har i hög grad ett intressant och stimulerande arbete. Läger man till de som i viss mån har ett intressant och stimulerande arbete har de allra flesta, cirka 96 procent av de sysselsatta, ett sådant arbete. En högre andel kvinnor än män uppger att deras arbete i hög grad är intressant och stimulerande. Det är även högre andelar som uppger detta med stigande ålder och bland personer med högre inkomst. Fast anställda uppger i högre grad att de har ett intressant och stimulerande arbete än tidsbegränsat anställda. Det är ingen skillnad för olika grader av arbete hemifrån och det är inte någon statistiskt säkerställd skillnad mellan 2019 och 2021.

Tre av fyra är nöjda med sitt arbete i stort

Ungefär tre av fyra är nöjda med sitt arbete i stort och det är ingen säkerställd skillnad i resultaten för kvinnor och män. Inom gruppen med högst utbildningsnivå samt inom gruppen med högst inkomst finns de högsta andelarna som är nöjda med sitt arbete i stort. Det är ingen skillnad på andelen som är nöjda med sitt arbete i stort för olika grader av arbete hemifrån och det är heller ingen säkerställd skillnad mellan 2019 och 2021.

² Synonymt med begreppet "skrivbordsarbete hemifrån" används i den här rapporten även begrepp arbete hemifrån och distansarbete.

Två av tio uppger att kraven är större än färdigheterna

Drygt 20 procent uppger att kraven är större än färdigheterna för arbetet, det är ingen skillnad mellan kvinnor och män. Däremot skiljer det sig mellan åldersgrupper, yngre uppger i större utsträckning än äldre att de har högre krav än färdigheter, både bland kvinnor och män. Det är också vanligare bland tidsbegränsat anställda. Graden av skrivbordsarbete hemifrån påverkar inte andelen som uppger att kraven är högre än färdigheterna. Totalt sett är det ingen säkerställd skillnad i andelen som uppger större krav än färdigheter mellan 2019 och 2021 förutom för gruppen unga män som har ökat med 7 procentenheter.

Fyra av tio kan inte bestämma när arbetsuppgifterna ska göras

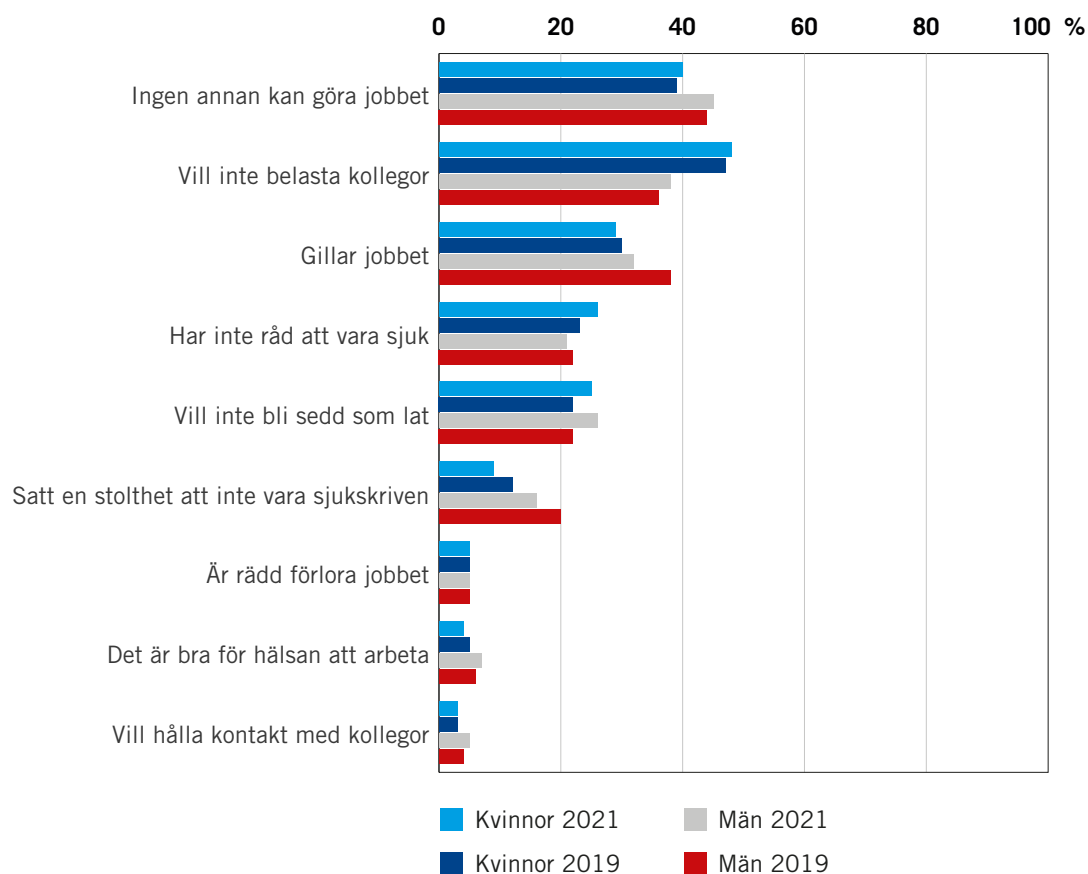
En högre andel kvinnor än män uppger att de inte kan bestämma när arbetsuppgifterna ska göras, 44 jämfört med 35 procent. Andelen minskar med stigande åldersgrupp. I gruppen med högst utbildning och gruppen med högst inkomst är andelen som inte kan bestämma när uppgifterna ska göras som lägst. Det är vanligare bland de som inte eller knappt alls jobbar hemifrån att inte kunna bestämma när uppgifterna ska göras jämfört med de som delvis eller hela tiden arbetar hemifrån. Det är inga säkerställda skillnader mellan 2019 och 2021 gällande andelarna som kan bestämma när arbetsuppgifterna ska göras.

Sex av tio uppger att de har arbetat trots sjukdom

Närmare sex av tio sysselsatta har någon gång under de senaste 12 månaderna arbetat trots att man utifrån sin egen bedömning var sjuk och borde ha låtit bli. Nästan var femte har gjort det fyra gånger eller mer. Kvinnor har arbetat trots sjukdom i större utsträckning än män. Mellan grupperna som i olika grad arbetat hemifrån är det ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan att ha arbetat trots sjukdom eller inte. Anledningen till att arbeta trots sjukdom skiljer sig. De som knappt arbetat hemifrån anger i mindre utsträckning att de arbetat trots sjukdom på grund av att ingen annan kan göra jobbet, men i större utsträckning att de gjort det för att de inte haft råd att vara sjuk eller inte velat belasta kollegor.

Bland kvinnor som arbetat trots sjukdom är den vanligaste orsaken att de inte ville belasta kollegor, närmare hälften av kvinnorna angav det skälet. Bland män är det 38 procent som angett den orsaken. Det vanligaste skälet till att män arbetat trots sjukdom är att de upplevde att ingen annan kunde göra jobbet, 45 procent av män anger det skälet jämfört med 40 procent av kvinnor.

Figur 1 Andel sysselsatta (procent) som arbetat trots sjukdom per orsak, efter kön, år 2019 och 2021

Närmare tre av tio kvinnor har arbeten med hög anspänning

Kvinnor har arbeten med hög anspänning i större utsträckning än män. Med hög anspänning avses arbeten där det finns höga krav och där individen har liten kontroll/litet inflytande. Bland kvinnor är det närmare tre av tio som har sådana jobb och bland män närmare två av tio. Med aktiva jobb avses jobb med höga krav men där individen också har stor kontroll/inflytande över arbetet. Kvinnor och män har aktiva jobb i ungefär lika stor utsträckning, omkring två av tio har sådana jobb. I åldersgruppen 30–49 år finns högst andel sysselsatta med aktiva jobb bland kvinnor, närmare en av fyra. Bland personer som knappt arbetar hemifrån är andelen med ett arbete som innebär hög anspänning 27 procent jämfört med 15 och 14 procent bland personer som arbetar hemifrån delvis eller hela tiden. En högre andel av personer som delvis arbetar hemifrån

har ett aktivt jobb, 33 procent, jämfört med personer som knappt eller inte alls arbetar hemifrån, där andelen med aktivt jobb är 23 procent. Det finns ingen säkerställd skillnad mellan kvinnor och män mellan åren 2019 och 2021 i andelen som har ett arbete med hög anspänning. År 2013 var det år med högst andel kvinnor som hade hög anspänning i jobbet, då var det 36 procent. Lägst andel bland kvinnor har rapporterats för åren 2019 och 2021 då 29 procent angav hög anspänning i arbetet.

Sex av tio uppger sig ha för mycket att göra

Drygt sex av tio sysselsatta uppger i viss mån eller i hög grad att de har alldeles för mycket att göra under 2021. Det är en något högre andel som uppger alldeles för mycket att göra i hög grad bland kvinnor än bland män, 23 respektive 19 procent. Andelen som uppger alldeles för mycket att göra i hög grad är högre bland de som knappt alls arbetar hemifrån medan de som helt eller nästan helt arbetar hemifrån har lägst andel, 24 respektive 15 procent. Andelen som uppger att de i viss mån har för mycket att göra skiljer sig inte mellan olika grader av arbete hemifrån. Sett över perioden 2013–2021 ökade andelen bland kvinnor, från som lägst 62 procent 2013 till som högst 67 procent 2019.

Närmare två av tio kvinnor uppger att de utsatts för våld eller hot om våld i arbetet

Omkring en av tio män och närmare två av tio kvinnor uppger att de utsatts för våld eller hot om våld i arbetet minst någon gång under den senaste 12-månadersperioden. Bland de som arbetar hemifrån helt eller nästan helt är det 3 procent som uppger sig ha utsatts för våld eller hot om våld, bland de som delvis arbetat hemifrån är det 8 procent och bland de som knappt eller inte alls arbetat hemifrån är det 17 procent. Andelen män respektive kvinnor som uppger att de varit utsatta för hot och våld har legat på ungefär samma nivå under hela perioden 2013–2021.

En av tio bedömer att de inte kan arbeta till ordinarie pensionsålder

Omkring 5 procent av de sysselsatta i åldern 50–64 år uppger att de har svårt att klara sina arbetsuppgifter på grund av sin ålder, andelen bland kvinnor är 6 procent och bland män 4 procent.

Omkring 13 procent av kvinnor och 8 procent av män bedömer att de inte kan arbeta i yrket fram till den ordinarie pensionsåldern.

Det är en lägre andel bland personer med hög utbildningsnivå och bland personer med hög inkomst än i övriga grupper. Det är inga säkerställda skillnader mellan 2019 och 2021 gällande andelen som inte klarar sina arbetsuppgifter eller som bedömer att de kan arbeta till ordinarie pensionsålder.

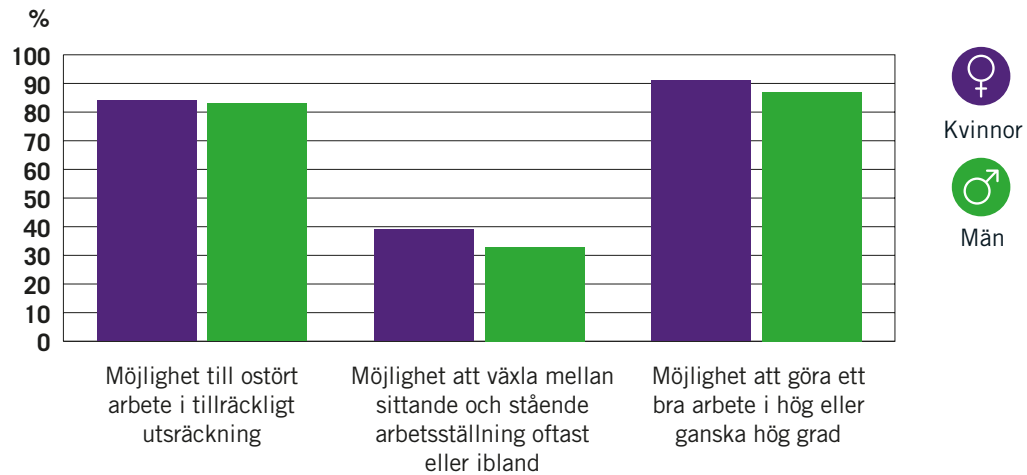
Omkring nio av tio har möjlighet att göra ett ganska bra eller mycket bra skrivbordsarbete från hemmet

På frågan hur stor del av din arbetstid arbetade du under de senaste tre månaderna med skrivbordsarbete (kontors- eller hemmiljö eller annan plats) svarar nästan sju av tio att de arbetade minst en fjärdedel av tiden med skrivbordsarbete. En högre andel kvinnor har minst en fjärdedels skrivbordsarbete jämfört med män (71 respektive 65 procent). Av de som har skrivbordsarbete minst en fjärdedel av arbetstiden arbetar 17 procent nästan hela tiden i hemmet (egen bostad, fritidshus eller annan hemmiljö).

Av de som arbetar minst en fjärdedel av tiden med skrivbordsarbete hemifrån har omkring nio av tio möjlighet att göra ett ganska bra eller mycket bra arbete hemifrån. Bland personer som arbetat med skrivbordsarbete helt eller delvis hemma har 84 procent haft möjlighet till ostört arbete. Det är 36 procent som har möjlighet att växla mellan sittande och stående arbetsställning i hemmet.

Av de som arbetar minst en fjärdedel av tiden med skrivbordsarbete, men som har utfört sitt arbete helt eller delvis i kontorsmiljö utanför hemmet, är det 71 procent som har tillgång till tyst rum i tillräcklig utsträckning. Det är 82 procent som har tillgång till höj- och sänkbart skrivbord. Närmare nio av tio tycker att kontoret ger möjlighet att göra ett gott arbete.

Figur 2 Andel sysselsatta (procent) som haft olika arbetsförhållanden av dem som under de senaste tre månaderna utfört sitt skrivbordsarbete helt eller delvis i hemmet, efter kön, år 2021

Sysselsattas olika påverkan av den fysiska arbetsmiljön

Andelen med ett kroppsligt ansträngande arbete har sjunkit sedan senaste mätningen, från 46 till 43 procent. Andelen är högre bland yngre, och bland män under 30 har andelen ökat sedan senaste mätningen.

Knappt hälften av de sysselsatta har under de senaste tre månaderna varit uttröttade i kroppen efter arbetet minst en dag per vecka. Drygt var tredje sysselsatt har ont i övre delen av ryggen eller nacken efter arbetet minst en dag per vecka, det är vanligare bland kvinnor än bland män.

Två av tio sysselsatta utsätts för buller i sitt arbete, andelen är högre bland män än kvinnor. Knappt en av tio sysselsatta utsätts för vibrationer som fick hela kroppen att skaka och vibrera minst en fjärdedel av arbetstiden, andelen var högre bland män än kvinnor.

Om Arbetsmiljöundersökningen

Bakgrund

Arbetsmiljöundersökningen har genomförts av SCB vartannat år sedan 1989, på uppdrag av Arbetsmiljöverket. Undersökningens syfte är att beskriva arbetsmiljön för den sysselsatta befolkningen i åldern 16–64 år. Från och med 2015 års undersökning ingår även sysselsatta i åldersgruppen 65–74 år i urvalet.

Rapporten belyser hur de som arbetar upplever sin arbetsmiljö och de eventuella besvär den medför. Det finns behov av uppgifter om hur vanliga respektive ovanliga olika förhållanden är och hur besvär och riskfaktorer/exponeringar förändras över tid. Resultaten används som underlag för inriktningen av Arbetsmiljöverkets verksamhet samt av beslutsfattare på olika nivåer inom organisationer och myndigheter, av forskare och inom regering och riksdag.

En del av frågorna i undersökningen eftersträvar att ge en objektiv beskrivning av förhållanden i arbetsmiljön som till exempel tunga lyft, buller, kyla och arbete i vriden ställning eller stillasittande. Andra frågor mäter upplevelsen av arbetsmiljön som exempelvis om man har för mycket att göra, har ett enformigt arbete eller om man i det stora hela är nöjd med sitt jobb. Det finns också frågor som handlar om fysiska besvär som bland annat värk i olika delar av kroppen eller psykiska besvär som sömnsvårigheter. I undersökningen 2021 ingår även ett antal nya frågor om skrivbordsarbete hemifrån.

I undersökningarna åren 1989 till 2021 har mellan omkring 4 000 och 12 000 personer per undersökningsomgång besvarat enkäten med cirka 130 frågor om sina arbetsförhållanden. Det finns nu resultat från sjuotton omgångar som genomförts på likartat sätt. De resultat som redovisas i denna rapport baseras på data insamlade från hösten 2021 till våren 2022.

Undersökningens genomförande

Datainsamlingen sker dels via telefonintervjuer, dels via postenkät alternativt webbformulär. Telefonintervjun görs i direkt anslutning till intervjun för Arbetskraftsundersökningarna (AKU). Personer i åldern 16–74 år som i AKU-intervjun svarat att de är sysselsatta får frågorna om arbetsmiljö (för definition av sysselsatta se

kvalitetsdeklarationen). De som svarat på frågorna i telefonintervjun tillfrågas om de vill besvara enkäten och i så fall om de vill svara via webb eller pappersenkät.

Insamlingen via telefon pågick främst under kvartal fyra 2021 och kvartal ett 2022. Enkätinsamlingen påbörjades en dryg vecka efter de första telefonintervjuerna var klara och fortsatte till och med första veckan i juni 2022. Frågorna gäller i allmänhet förhållanden under de senaste tre månaderna, för några frågor den senaste 12-månadersperioden. De frågor som ställs enbart till yngre, under 30 år, och till äldre, över 50 år, samlades in under kvartal 3 2022 (läs mer om detta i kvalitetsdeklarationen).

I Arbetsmiljöundersökningen 2021 ingår ett urval av cirka 9 500 personer. Antalet svarande var omkring 7 300 i telefonintervjun varav 3 400 även har besvarat enkäten.

Information om covid-19 i Arbetsmiljön 2021

Insamlingen av data pågick under det fjärde kvartalet 2021 och det första kvartalet 2022, samtidigt som en global pandemi. Under insamlingsperioden får covid-19-pandemin betraktas som normalläge, även om rekommendationer och smittspridningen ändrades flera gånger under samma tidsperiod.

Redovisning av resultatet

Arbetsmiljön 2021 är uppdelad i tre olika dokument, en textdel, en tabellbilaga samt en kvalitetsdeklaration. I kvalitetsdeklarationen finns närmare information om urval, svarsfrekvenser, skattningsförfarande och definitioner med mera.

Resultaten från Arbetsmiljöundersökningen redovisas i huvudsak som andel personer som har en viss situation på arbetet utav samtliga sysselsatta i befolkningen 16–64 år. När det gäller antal sysselsatta redovisas resultat från Arbetskraftsundersökningarna (AKU) vilket är den officiella arbetsmarknadsstatistiken. Den 1:a januari 2021 genomfördes förändringar i AKU som påverkat jämförbarheten över tid inom AKU:s resultat. Det fanns en risk att detta skulle ha en inverkan på tidsserier inom Arbetsmiljöundersökningen men analyser visar endast på en mindre påverkan som inte hindrar jämförelser över tid i de resultat som redovisas i rapporten. I kvalitetsdeklarationen finns en utförligare beskrivning av förändringar och påverkan på Arbetsmiljöundersökningen.

I den separata tabellbilagan finns resultaten redovisade efter kön, ålder, inkomst, utbildningsnivå, sektor, anställningsform samt grad av skrivbordsarbete hemifrån. (Se kapitel 1 för närmare beskrivning av tabellbilagan). I rapportens textdel belyses resultaten för ett urval av frågorna och bakgrundsvariablerna samt med jämförelser över tid.

Skattningarnas osäkerhet redovisas i tabellbilagan i form av en felmarginal baserad på ett 95-procentigt konfidensintervall. Där antalet svarande i en redovisningsgrupp är mindre än 50 personer eller där punktskattningen med dess osäkerhetstal (felmarginal) inte kan sägas vara skiljt från noll eller ett, redovisas inte skattningen utan punktmarkeras (.).

Utbildningsnivå kommer från utbildningsregistret och gäller den högsta avslutade utbildningen för urvalspersonen. Resultaten redovisas i tre grupper: förgymnasial utbildning, gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning.

Inkomstgrupperna är indelade utifrån befolkningens sammanräknade förvärvsinkomst för 2020. Befolkningen delas in i fyra lika stora delar där varje del innehåller 25 procent, så kallade kvartiler. Mellan varje kvartil finns ett gränsvärde. Gränsvärdet för den första inkomstgruppen är värdet där 25 procent av befolkningen har en lägre inkomst, det vill säga värdet mellan kvartil 1 och 2. Gränsvärdet för den andra inkomstgruppen är det värde där 75 procent av befolkningen har en lägre inkomst, det vill säga värdet mellan kvartil 3 och 4. Det innebär att gränsvärdena delar in befolkningen i tre grupper där den första innehåller 25 procent av befolkningen, den andra 50 procent av befolkningen och den tredje 25 procent av befolkningen.

Yrkesindelningen följer Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK). Denna yrkesklassificering bygger på typ av arbete och de kvalifikationer som krävs för detta arbete.

Kodningen av näringsgren är anpassad till Standard för Svensk Näringsgrensindelning (SNI). Näringsgren bestäms för personer i arbetskraften med utgångspunkt från det enskilda företagets huvudsakliga verksamhet vid det arbetsställe där urvalspersonen är – eller senast varit – sysselsatt.

Trots det relativt stora antalet svarande blir vissa redovisningsgrupper små och därmed osäkra för ett enskilt år, exempelvis om uppdelning görs på kön och yrke (SSYK) respektive kön och näringsgren (SNI). Eftersom kvinnor och män finns inom olika delar av arbetsmarknaden och därmed har olika arbetsmiljö är det av stor betydelse att redovisa uppgifter efter kön. I tabellerna över yrke och näringsgren redovisas därför siffrorna totalt för 2021 och könsuppdelning för det sammanslagna materialet för de två undersökningsomgångarna 2019 och 2021 (de sammanslagna åren benämns 2019/2021).

I textdelen finns diagram som redovisar yrken där de sysselsatta i relativt sett hög utsträckning har en viss situation eller är exponerade för olika riskfaktorer, till exempel yrken där en hög andel sysselsatta är utsatta för buller. I dessa diagram redovisas yrken på olika redovisningsnivåer inom SSYK vilket innebär att "Sjuksköterskor" som definieras på tresiffernivå ibland jämförs med "Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning" som ligger på den översta en-siffernivån. Undergrupper till den gruppen kan då till exempel vara "Städare med flera" eller "Köks- och restaurangbiträden" som ligger på samma tresiffernivå som sjuksköterskor.

Rapporten Arbetsmiljön 2021 har samma struktur och indelning av avsnitt som rapporten 2019 med tillägg för avsnitt som redogör för de nya frågorna om skrivbordsarbete hemifrån som ställts i 2021 års undersökning. Resultaten i tabellbilagorna följer samma indelning. Indelningen är ett försök att efterlikna regelstrukturen för Arbetsmiljöverkets föreskrifter avseende systematiskt arbetsmiljöarbete:

- Användning av arbetsutrustning
- Arbetsplatsens utformning
- Typ av arbete
- Kemiska arbetsmiljörisker
- Fysikaliska arbetsmiljörisker
- Organisatoriska, psykologiska och sociala arbetsmiljörisker
- Mikrobiologiska arbetsmiljörisker
- Ergonomiska arbetsmiljörisker
- Individinriktade föreskrifter

Avsnittsindelningen i rapporten är dock grövre och anpassad efter frågorna i undersökningen.

I rapporten kommenteras i första hand de förändringar mellan år och skillnader mellan olika redovisningsgrupper som är statistiskt säkerställda.

Publikationer över tid

Från och med 2007 ingår rapporten från Arbetsmiljöundersökningen i Arbetsmiljöverkets rapportserie Arbetsmiljöstatistik. Resultaten från tidigare undersökningar har redovisats i serien Statistiska meddelanden (SM) och i temapublikationer i serien "Information om arbetsmarknad och utbildning" (IAM). I temapublikationerna utnyttjas statistiken för att belysa speciella frågeställningar kring arbetslivs- och arbetsmiljöfrågor. Arbetsmiljöverket och SCB utför på uppdrag olika typer av specialbearbetningar av resultaten från Arbetsmiljöundersökningen. I specialbearbetningarna kan resultat visas för andra grupper än dem som redovisas i denna rapport liksom samband mellan olika variabler. En kvalitetsdeklaration finns på Arbetsmiljöverkets hemsida www.av.se. Denna rapport med den officiella arbetsmiljöstatistiken finns i sin helhet på Arbetsmiljöverkets hemsida www.av.se. Detsamma gäller temarapporter som bygger på Arbetsmiljöundersökningarnas data. Resultaten finns också tillgängliga i Sveriges statistiska databaser (SSD) som nås via www.scb.se.

1. Arbetsmiljöundersökningen 2021 – resultat för samtliga frågor

I rapporten är ett urval av de frågor som ställs i Arbetsmiljöundersökningen 2021 belysta med diagram och med kommentarer om resultatet. I den separata tabellbilagan finns resultat för undersökningens samtliga frågor i sex tabeller efter olika redovisningsgrupper.

Den första tabellen (tabell 1.1) redovisar resultat för samtliga sysselsatta i åldern 16–64 år, för kvinnor och män samt tre åldersindelningar. Den innehåller även skattningar för samtliga och för kvinnor och män i åldersspannet 16–74 år. I kolumnen "Fråga" finns numret på den fråga i frågeformulären som ligger till grund för redovisningen. Ett T framför siffran anger att frågan fanns med i telefonintervjun, ett E att den fanns i enkäten och för de frågor som ingick i AKU står det AKU. Frågeformuläret från telefonintervjun och enkäten finns i bilaga 2 och 3.

I tabell 1.2 finns resultaten för samtliga frågor utifrån utbildningsnivå och kön. Utbildningsnivå är indelad i tre grupper: förgymnasial, gymnasial och eftergymnasial.

I tabell 1.3 redovisas resultat utifrån inkomstgrupper och kön. Inkomsten är indelad i tre grupper: låg, mellan och hög. (Se avsnittet Om undersökningen).

I tabell 1.4 redovisas resultat utifrån anställningsform och kön. Redovisade anställningsformer är fast anställda, tidsbegränsat anställda samt företagare eller medhjälpande hushållsmedlem.

I tabell 1.5 redovisas resultat utifrån sektorstillhörighet och kön. Redovisade sektorer är statlig, kommunal, regional och privat sektor.

I tabell 1.6 redovisas resultat utifrån grad av skrivbordsarbete hemifrån. Redovisade grupper är helt eller nästan helt skrivbordsarbete hemifrån (5 dagarskrivbordsarbete hemifrån i veckan), delvis (1–4 dagar skrivbordsarbete hemifrån i veckan) och knappt alls (mindre än en dag i veckan skrivbordsarbete hemifrån).

Fler resultat för undersökningen finns i Sveriges statistiskadatabas (SSD) på www.scb.se. Där redovisas resultat även fördelat på SSK och SNI.

2. Arbete och arbetsmarknad

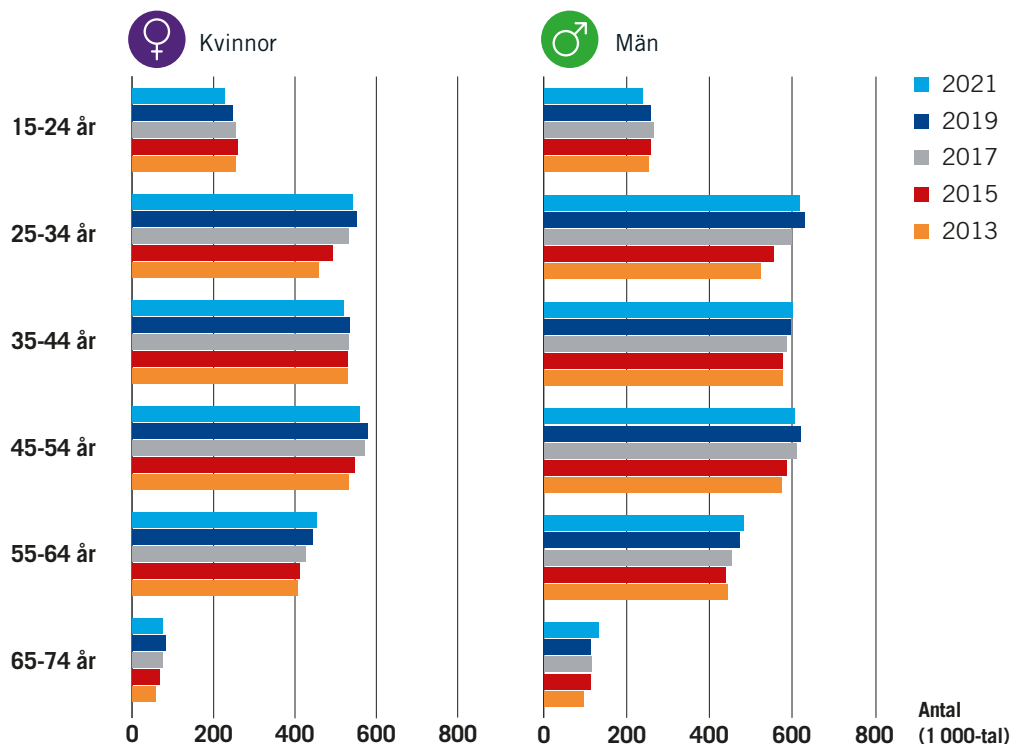
Minskning av antal sysselsatta

Rapporten belyser arbetsmiljön för sysselsatta på den svenska arbetsmarknaden. Diagrammen nedan beskriver utvecklingen av antalet sysselsatta över perioden 2013–2021 efter kön, ålder och anställningsform. Uppgifterna är hämtade från Arbetskraftsundersökningarna (AKU) och ingår i den officiella arbetsmarknadsstatistiken.

I befolkningen var nästan 5,1 miljoner personer i åldern 15–74 år sysselsatta under 2021. Av dessa var knappt 2,4 miljoner kvinnor och knappt 2,7 miljoner män. År 2013 var drygt 4,7 miljoner sysselsatta, varav lite mer än 2,2 miljoner kvinnor och nästan 2,5 miljoner män i åldern 15–74 år. Antalet sysselsatta ökade årligen under perioden 2013–2019, men minskade med ungefär 24 000 från 2019 till 2021. Minskningen till år 2021 är störst i åldersgruppen 15–24 år för både kvinnor och män. Bland kvinnor har det minskat i alla åldersgrupper förutom 55–64 år där antalet sysselsatta har ökat. Bland män har antalet sysselsatta ökat mest i åldersgruppen 65–74 år.

Den totala befolkningen i åldern 15–74 år var drygt 7,5 miljoner år 2021 (Källa AKU).

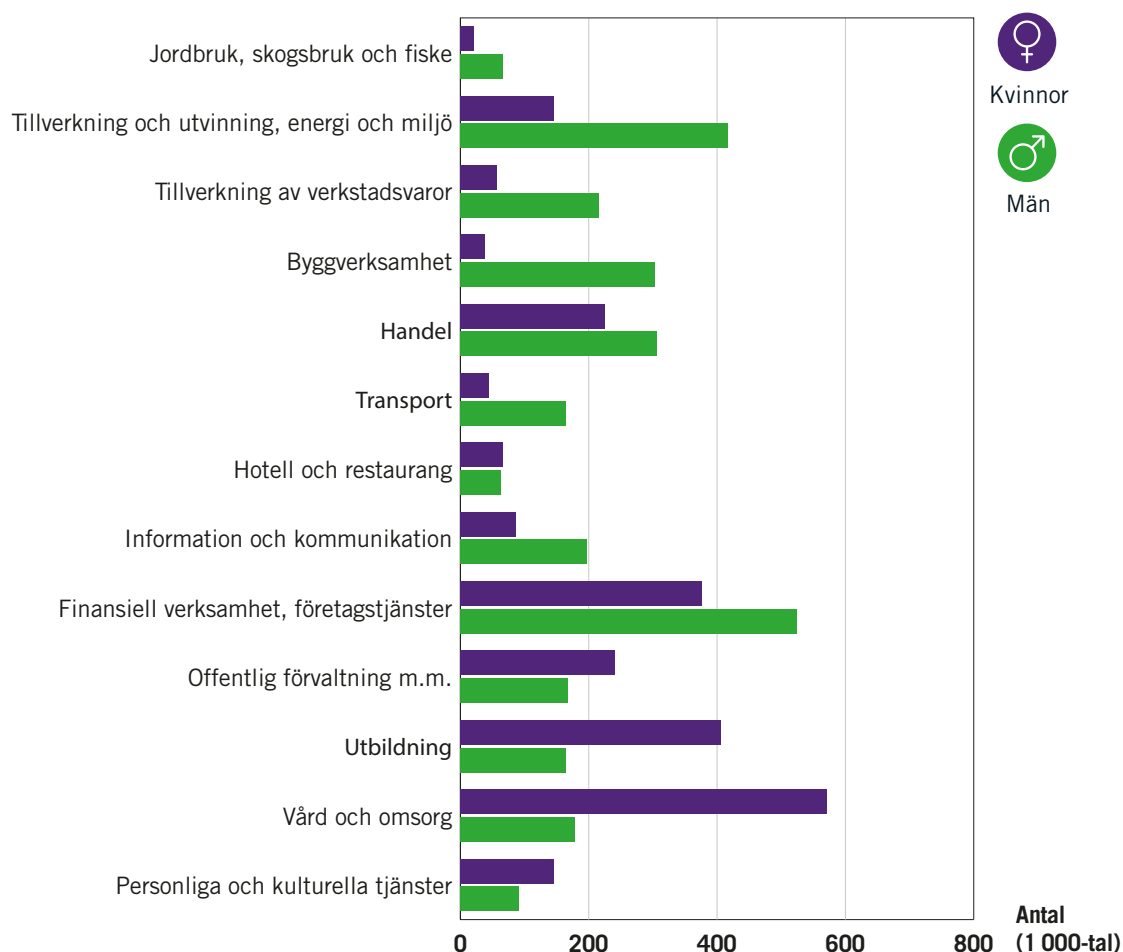
Figur 2.1 Antal sysselsatta efter kön och ålder, år 2013–2021

Källa: Statistiska centralbyrån (AKU) helår, länkade serier

Kvinnor och män arbetar till stor del inom olika delar av arbetsmarknaden vilket innebär att deras arbetsmiljö ser olika ut. Vård och omsorg är den näringsgren där flest kvinnor arbetar, ungefär 570 000. Under 2021 är det cirka 405 000 kvinnor som arbetar inom Utbildning, den näst vanligaste näringsgrenen för kvinnor. Bland män arbetar flest inom Finansiell verksamhet och företagstjänster, cirka 524 000, och ungefär 420 000 inom Tillverkning och utvinning, energi och miljö.

Figur 2.2 Antal sysselsatta i åldern 15–74 år, efter kön och näringsgren, år 2021

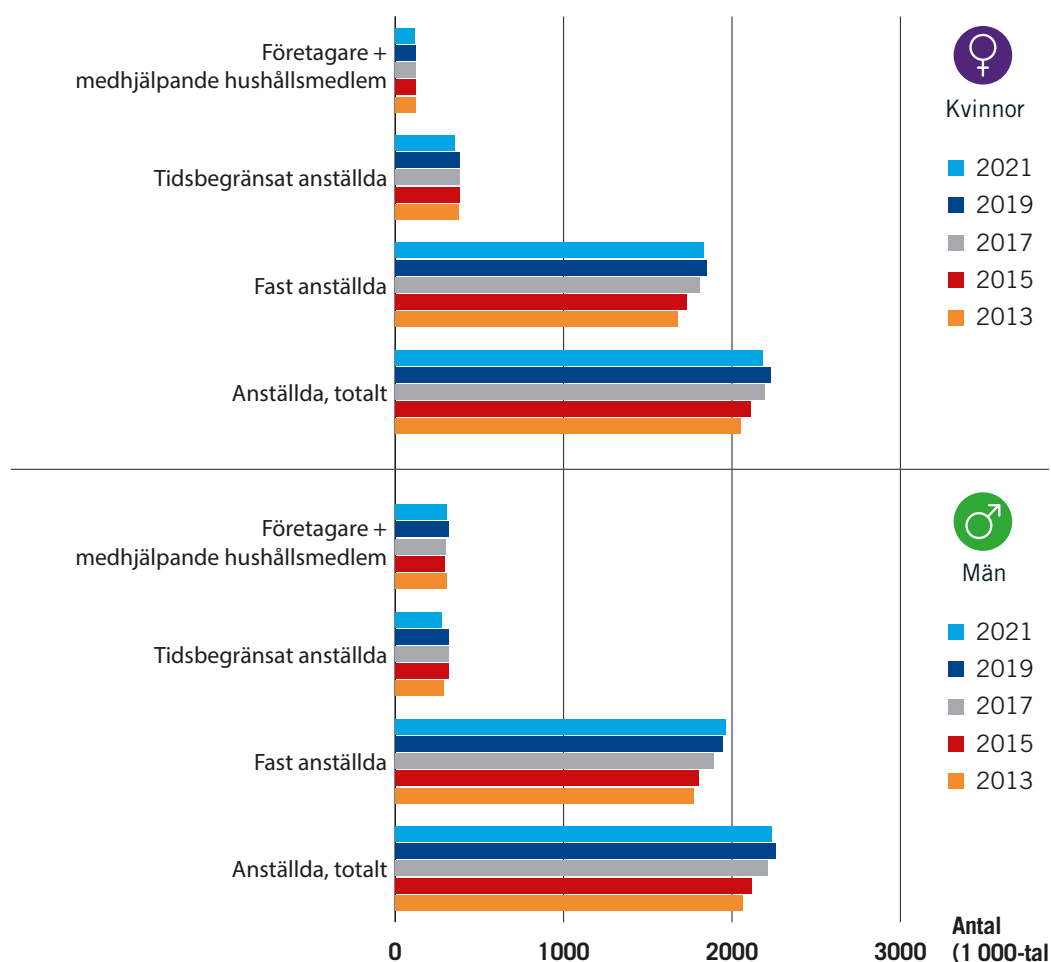
Källa: Statistiska centralbyrån (AKU) helår. På grund av förändringarna i AKU är det endast möjligt att redovisa år 2021 vid tidpunkt för publicering av denna rapport (AMU2021), i tidigare rapporter redovisas flera år.

Arbetsmiljön beskrivs i den här rapporten med fokus på sysselsatta i åldern 16–64 år. De huvudsakliga resultaten som redovisas i resterande delen av rapporten har därmed en annan målpopulation än diagrammen ovan. Det är drygt 4,8 miljoner sysselsatta 2021 jämfört med drygt 4,9 miljoner 2019.

Av de 4,8 miljoner sysselsatta mellan 16–64 år 2021 är drygt 4,4 miljoner anställda medan övriga är företagare eller medhjälpande hushållsmedlem. Av de anställda är närmare

3,8 miljoner fast anställda. Antalet sysselsatta kvinnor i åldern 16–64 år är knappt 2,3 miljoner under 2021, av dessa är nästan 2,2 miljoner anställda, varav drygt 1,8 miljoner fast anställda. Såväl antal anställda som antal fast anställda kvinnor ökade successivt mellan 2013 och 2021. Även bland män ökade såväl antalet anställda som antalet fast anställda successivt över perioden 2013 till 2021. Under 2021 är drygt 2,5 miljoner män i åldern 16–64 år sysselsatta, varav drygt 2,2 miljoner är anställda och av dem drygt 1,9 miljoner fast anställda. Fler män är företagare eller medhjälpande hushållsmedlem än kvinnor under hela perioden. Omkring 305 000 män jämfört med drygt 116 000 kvinnor var det under 2021.

Figur 2.3 Antal sysselsatta i befolkningen 16–64 år, efter kön och anställningsform, år 2013–2021

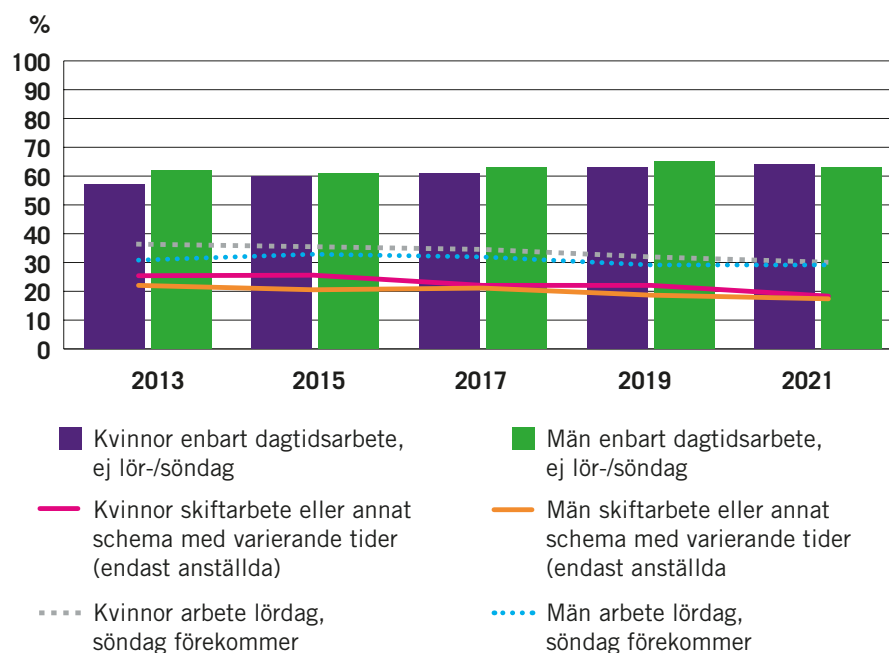
Källa: Statistiska centralbyrån (AKU) helår, länkade serier

Helgarbete förekommer för nästan var tredje sysselsatt

Närmare 65 procent av samtliga sysselsatta i åldern 16–64 år arbetar enbart dagtid på vardagar medan det förekommer arbete på lördagar och söndagar för knappt 30 procent av de sysselsatta. Kvällsarbete förekommer för 27 procent av de sysselsatta och nattarbete för 10 procent. Bland anställda har 17 procent ett skiftarbete eller schema med varierande tider. I åldern 16–29 år, är det en mindre andel med arbete enbart på vardagar dagtid jämfört med de äldre åldersgrupperna. Likaså är det en mindre andel av företagare och personer med tidsbegränsad anställning som arbetar enbart dagtid än bland personer med fast anställning. Kvinnor och män har i ungefär lika hög grad arbeten som endast innebär arbete dagtid på vardagar.

Det har inte skett någon statistiskt säkerställd förändring i andelen sysselsatta som enbart arbetar dagtid på vardagar mellan undersökningsåren 2019 och 2021. Under hela den undersökta perioden har andelen sysselsatta som enbart arbetar dagtid på vardagar legat på ungefär samma nivå. För kvinnor syns en svag trend uppåt från och med 2013 när det gäller andelen som enbart arbetar dagtid på vardagar, från som lägst 57 procent 2013 till som högst 64 procent 2021. Bland män var andelen den undersökta perioden som lägst 61 procent 2015 och som högst 65 procent 2019.

Figur 2.4 Andel sysselsatta (procent) i befolkningen 16–64 år, efter arbetstidens förläggning och kön, år 2013–2021

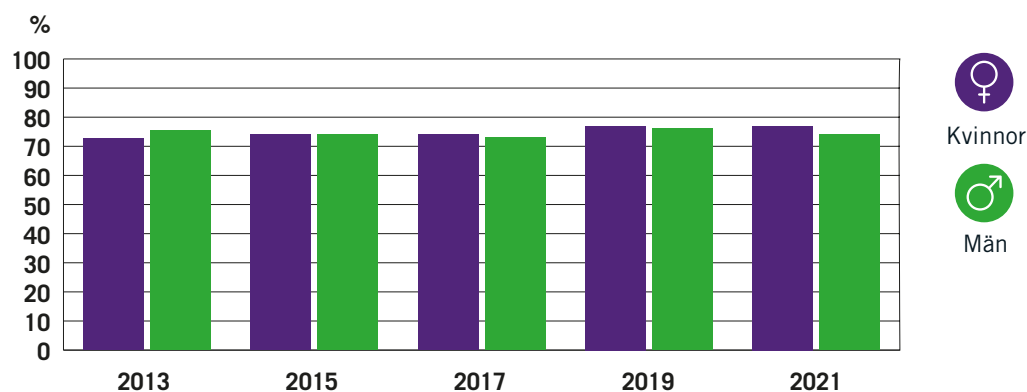
Tre av fyra är nöjda med sitt arbete i stort

Av drygt 4,8 miljoner sysselsatta personer i Sverige, 16-64 år, är drygt tre av fyra nöjda med arbetet i stort, det är ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan kvinnor och män. Minst andel nöjda återfinns bland män 16-29 år. Eftergymnasial utbildning var den utbildningsgrupp med störst andel nöjda med arbetet i stort. En högre andel personer med hög inkomst är nöjda med arbetet i stort, medan personer med låg och mellan inkomst är nöjda i lägre utsträckning. I gruppen män med låg nivå på inkomst är 70 procent nöjda med arbetet i stort, detta var den inkomstgrupp uppdelat på kön med lägst andel nöjda med arbetet i stort. Det är en mindre andel av personer med tidsbegränsad anställning som är nöjda med arbetet i stort än gruppen företagare och personer med fast anställning. Det är ingen statistisk säkerställd skillnad mellan anställda i statlig, regional, kommunal eller privat sektor.

Det är ingen statistiskt säkerställd skillnad i andelen nöjda med arbetet i stort givet graden av skrivbordsarbete hemifrån.

Det är ingen statistisk säkerställd skillnad i andelen nöjda med arbetet i stort mellan år 2019 och år 2021. Sett över hela undersökningsperioden har andelen nöjda med arbetet i stort legat på ungefär samma nivå med kanske en liten ökning de senare åren, framför allt bland kvinnor. Däremot kan det förekomma stora skillnader mellan olika branscher och yrken.

Figur 2.5 Andel sysselsatta (procent) som är nöjda med arbetet i stort (instämmer helt eller delvis), efter kön, år 2013-2021

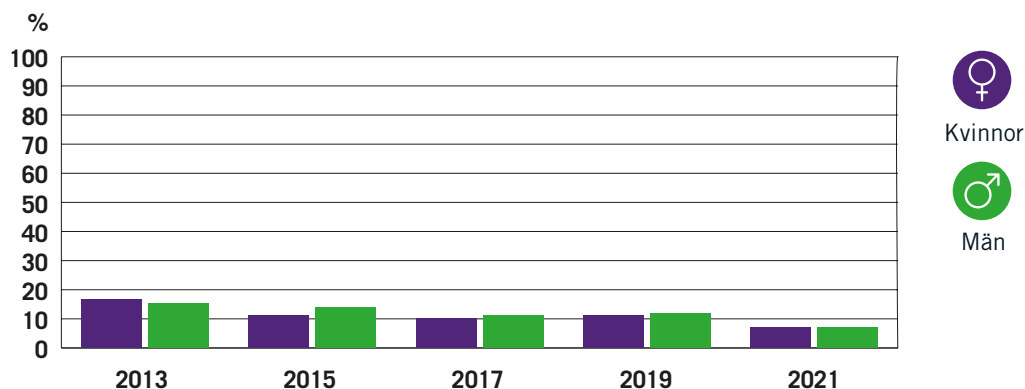

Nästan var fjärde tidsbegränsat anställd upplever hot om uppsägning eller påtvingad kortare arbetstid

Något som har negativ inverkan på arbetsmiljön är om det finns hot om uppsägning eller för påtvingad kortare arbetstid. Sju procent av de anställda uppger en sådan risk. Det är ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan män och kvinnor men en jämförelse av åldersgrupper visar att kvinnor 16–29 år är de som i högst utsträckning uppger ett sådant hot (11 procent). Det skiljer sig mellan personer som har en fast anställning jämfört med en tidsbegränsad anställning, där sex procent av de med fast anställning jämfört med 22 procent av de tidsbegränsat anställda uppger att det finns ett sådant hot. Det finns även skillnader mellan inkomstgrupperna, 11 procent bland gruppen med låg inkomst och fyra procent bland gruppen med hög inkomst uppger hot om uppsägning eller påtvingad kortare arbetstid.

Den totala andelen anställda som uppger att det finns hot om uppsägning eller påtvingad kortare arbetstid har minskat med fem procentenheter från 2019 till 2021. Sett över hela perioden 2013–2021 ser det ut som en svagt nedåtgående trend i andelen som anger att det finns hot om uppsägning eller kortare arbetstid. Under perioden 2013 till 2021 har andelen bland kvinnor varit som högst 17 procent 2013 och bland män 15 procent 2013.

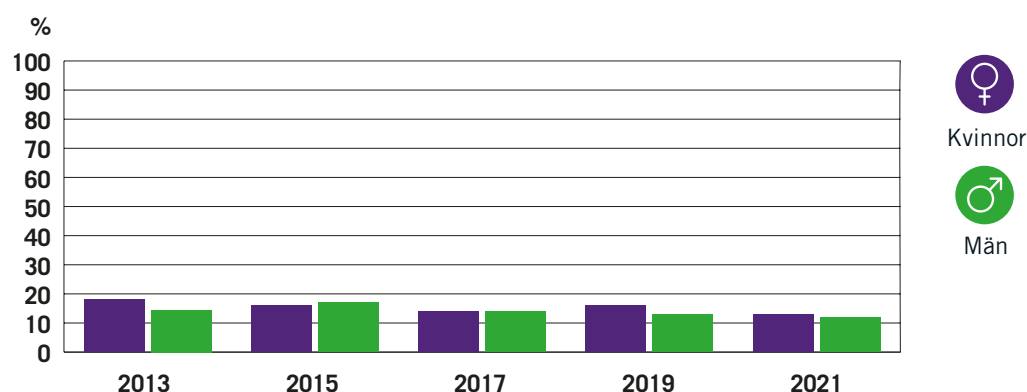
Figur 2.6 Andel sysselsatta (procent) som uppger att de upplever hot om uppsägning eller kortare arbetstid, efter kön, år 2013–2021

Det är 12 procent av samtliga anställda i åldern 16–64 år som uppger att det finns en risk för dem att förflyttas till annat arbete. Kvinnor och män uppger detta i lika stor utsträckning. Eftergymnasialt utbildade har en lite lägre andel än gymnasieutbildade som uppger risk för förflyttning. Fast och tidsbegränsat anställda uppger i lika hög grad att den risken fanns. Vad gäller skillnader beroende på inkomst så uppger gruppen med låg inkomst i högst utsträckning att det finns en sådan risk, 11 procent jämfört med fyra procent i gruppen med hög inkomst.

Jämfört med föregående undersökning har andelen som uppger risk för förflyttning minskat med 2 procentenheter, minskningen syns framför allt hos kvinnor där andelen minskat med 4 procentenheter. Sett över hela perioden 2013–2021 ser det ut som en svagt nedåtgående trend i andelen som uppger att det finns risk att förflyttas till annat arbete.

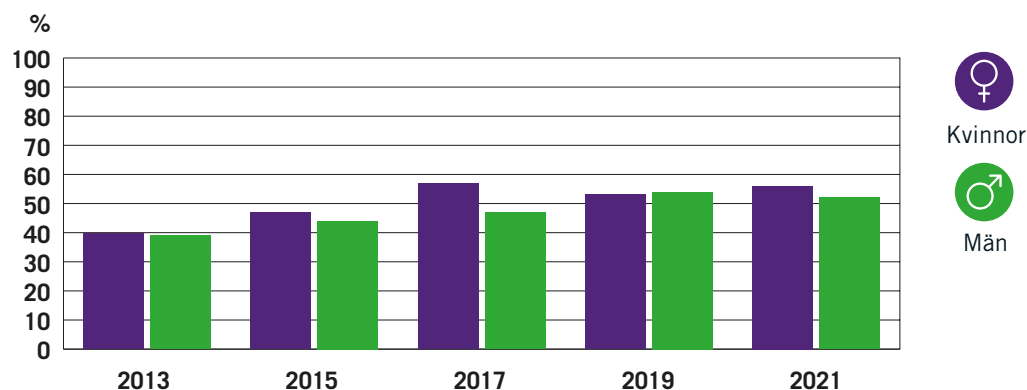
Figur 2.7 Andel sysselsatta (procent) som uppger att de upplever risk att förflyttas till annat arbete, efter kön, år 2013–2021

Drygt hälften av de sysselsatta uppger att de skulle ha mycket eller ganska lätt att få ett likvärdigt arbete utan att flytta (byta bostad). Andelen är ungefär lika hög bland kvinnor som män. Yngre gör i högst utsträckning den bedömningen och andelen minskade med stigande ålder. Bland unga män och kvinnor, 16–29 år, är det drygt 60 procent som uppger att de skulle ha mycket eller ganska lätt att få ett likvärdigt arbete utan att flytta. Bland äldre är andelen betydligt lägre, 39 procent av männen och 46 procent av kvinnorna i åldern 50–64 år tror det. Med stigande utbildningsnivå ökar andelen som uppger att det är mycket eller ganska lätt att få ett likvärdigt arbete utan att flytta. Bland personer med eftergymnasial utbildning är det 60 procent, bland personer med gymnasial utbildning 46 procent och bland personer med förgymnasial utbildning 39 procent. Det är små skillnader mellan kvinnor och män efter utbildningsnivå. Det är högre andel bland personer med fast anställning som uppger att de mycket eller ganska lätt kan få nytt arbete utan att flytta jämfört med tidsbegränsat anställda och företagare.

Det är inga statistiskt säkerställda skillnader mellan åren 2019 och 2021 förutom bland unga män där andelen som uppger sig ha mycket/ganska lätt för att få ett likvärdigt arbete utan flytt minskat med 8 procentenheter. Sett över hela perioden 2013–2021 har det varit en stigande trend med en utplanande antydning de senare åren.

Figur 2.8 Andel sysselsatta (procent) som uppger sig ha mycket/ganska lätt att få likvärdigt arbete utan flytt, efter kön, år 2013–2021

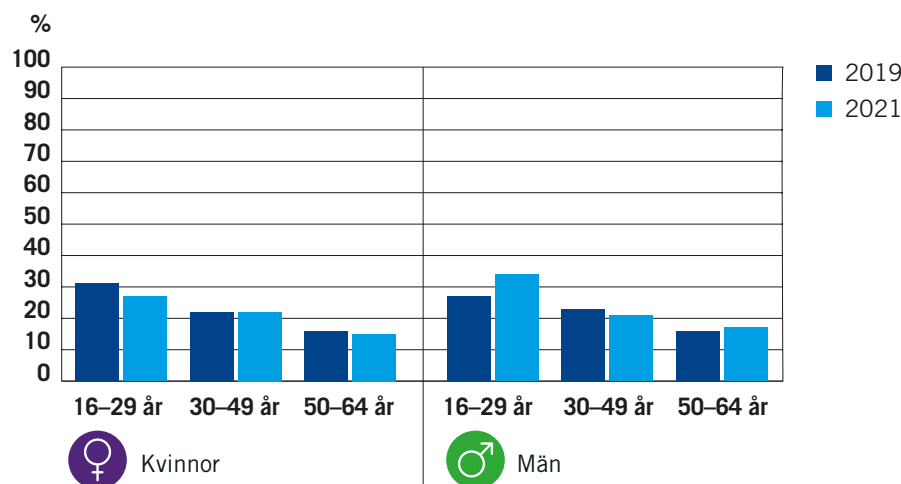

Två av tio uppger att kraven är större än färdigheterna

Ett jobb där kraven är högre än ens kunskaper och färdigheter kan innebära risk för stress och ohälsa. Drygt 20 procent av sysselsatta uppger att de arbetskrav de har är högre än den kunskap och de färdigheter de besitter. Det är framför allt yngre som uppger att kraven är högre än kunskapen. Bland unga kvinnor är det 27 procent som uppger detta jämfört med 15 procent av kvinnor i åldern 50–64 år. Bland män är motsvarande andelar 34 respektive 17 procent. Det är högre andel bland personer med låg inkomst än bland personer med mellaninkomst som uppger en obalans i arbetskrav givet kunskaper och färdigheter. Det är 26 procent i den lägsta inkomstgruppen jämfört med 20 procent i gruppen med mellaninkomst. Personer med tidsbegränsad anställning har högst andel som uppger att kraven är högre än kunskaperna och företagare är de som minst uppger detta. Det skiljer sig inte i andel som uppger att kraven är större än färdigheterna baserat på graden av skrivbordsarbete hemifrån.

Jämfört med föregående undersökning är det ingen statistiskt säkerställd förändring när det gäller andel män och kvinnor som uppger att kraven är större än färdigheterna. Däremot är ökningen bland unga män (16–29 år) med 7 procentenheter statistiskt säkerställd.

Figur 2.9 Andel sysselsatta (procent) som uppger att arbetskraven är mycket/något högre än kunskap och färdigheter, efter kön och ålder, år 2019 och 2021

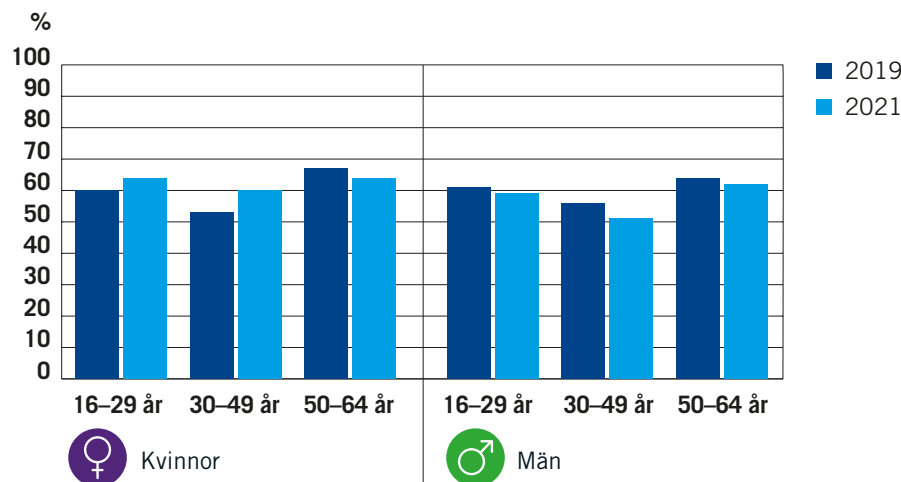
Sex av tio uppger att det är tydligt vad arbetsgivaren förväntar sig av dem

Otydliga förväntningar på vad man förväntas uppnå i sitt arbete bidrar till ökad stress och ohälsa. Tydliga mål och förväntningar från arbetsgivaren bidrar däremot till en bra arbetsmiljö.

Närmare 60 procent av sysselsatta tycker att det är tydligt vad arbetsgivaren förväntar sig av dem. Andelen kvinnor som uppger att förväntningarna är tydliga är högre än män. Personer med högre utbildningsnivå anger i lägre grad att förväntningarna på dem är tydliga. I gruppen med eftergymnasial utbildning är det 56 procent, i gruppen med gymnasial 63 procent och i gruppen med förgymnasial utbildning är det 67 procent. Det är ingen statistisk säkerställd skillnad mellan inkomstgrupperna och inte heller mellan anställningsformer.

Jämfört med föregående undersökning är det ingen statistiskt säkerställd skillnad för kvinnor eller män totalt sett. Minskningen med 5 procentenheter bland män 30-49 år samt ökningen med 7 procentenheter bland kvinnor 30-49 år är statistiskt säkerställd.

Figur 2.10 Andel sysselsatta (procent) som har tydliga förväntningar från arbetsgivare, efter kön och ålder, år 2019 och 2021

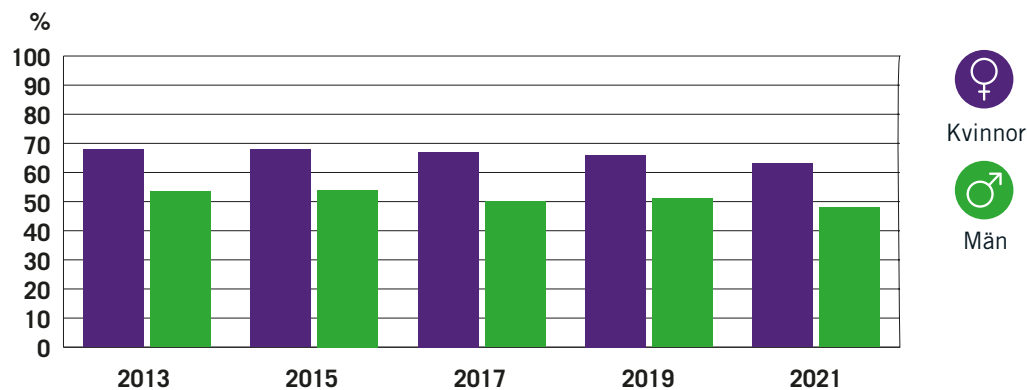

Närmare två av tre kvinnor har mycket kontakt med andra människor

Arbete som innebär mycket kontakt med andra människor (till exempel patienter, kunder, klienter) är ofta engagerande men kan också vara påfrestande, särskilt om det finns dåliga förutsättningar såsom otydliga förväntningar eller bristande resurser. Det är en betydligt högre andel kvinnor än män som har ett arbete som innebär kontakt med andra människor minst halva arbetstiden. Knappt hälften av män har det jämfört med 63 procent av kvinnor. Unga kvinnor har sådana yrken i högst utsträckning, närmare tre av fyra. Bland män är det lägre andel bland gruppen med hög inkomst som har kontakt med andra minst halva tiden, 42 procent, jämfört med de som har låg eller mellan inkomst. På liknande vis har kvinnor med hög inkomst lägre andel som har kontakt med andra minst halva tiden (46 procent), jämfört med låg och mellan inkomstgrupperna (68 och 69 procent). Tidsbegränsat anställda har i högre grad än fast anställda sådana arbeten (62 procent jämfört med 54 procent).

Jämfört med föregående undersökning har andelen med arbeten med kontakt med andra människor totalt sett minskat med 2 procentenheter. Den grupp där kontakt med andra människor minst halva arbetstiden har minskat mest är bland unga män, 16-29 år. Sett över hela den undersökta perioden syns en svagt nedåtgående trend i andelen som har kontakt med andra minst halva tiden. Högsta andel för kvinnor var 2013 och för män 2015 (knappt 70 respektive 54 procent) och lägst var det 2021 för både kvinnor och män (63 respektive 48 procent).

Figur 2.11 Andel sysselsatta (procent) för vilka arbetet innebär kontakt med andra minst halva tiden, efter kön, år 2013–2021

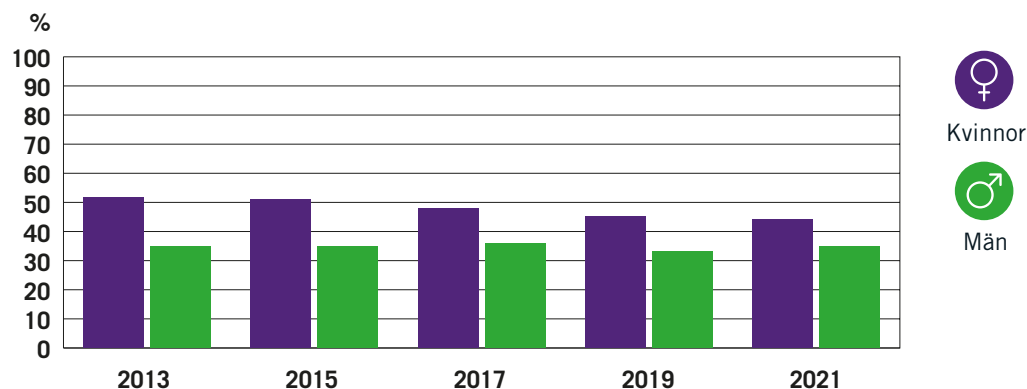

Fyra av tio kan inte bestämma när arbetsuppgifterna ska göras

Närmare 40 procent av sysselsatta uppger att de inte kan bestämma när arbetsuppgifterna ska göras. Det är en högre andel kvinnor än män, 44 procent av kvinnor kan aldrig eller för det mesta inte bestämma det jämfört med 35 procent av män. Både bland män och kvinnor är andelen som inte kan bestämma när olika arbetsuppgifter ska göras högst bland unga (39 respektive 49 procent). Inom utbildningsnivåerna är det störst andel som inte kan bestämma när arbetsuppgifterna ska göras inom gruppen med förgymnasial utbildningsnivå medan personer med eftergymnasial utbildning har lägst andel. Bland inkomstgrupperna är det högst andel (47 procent) inom den lägsta inkomstgruppen, 45 procent i mellaninkomstgruppen och 27 procent inom gruppen med högst inkomst som inte kan bestämma när uppgifterna ska göras. Personer med tidsbegränsad anställning har högst andel som inte kan bestämma när arbetsuppgifterna ska göras, (53 procent, jämfört med 39 procent bland fast anställda och 27 procent bland företagare).

Det är inga statistiskt säkerställda skillnader mellan år 2019 och 2021. Sett över hela perioden 2013–2021 är det en svagt nedåtgående trend för kvinnor i andelen som för det mesta/aldrig kan bestämma när olika arbetsuppgifter ska göras, lägst andel är det år 2021 med 44 procent. Bland män är det inga förändringar över tidsperioden 2013–2021.

Figur 2.12 Andel sysselsatta (procent) som för det mesta inte/aldrig kan bestämma när olika arbetsuppgifter skall göras, efter kön, år 2013–2021

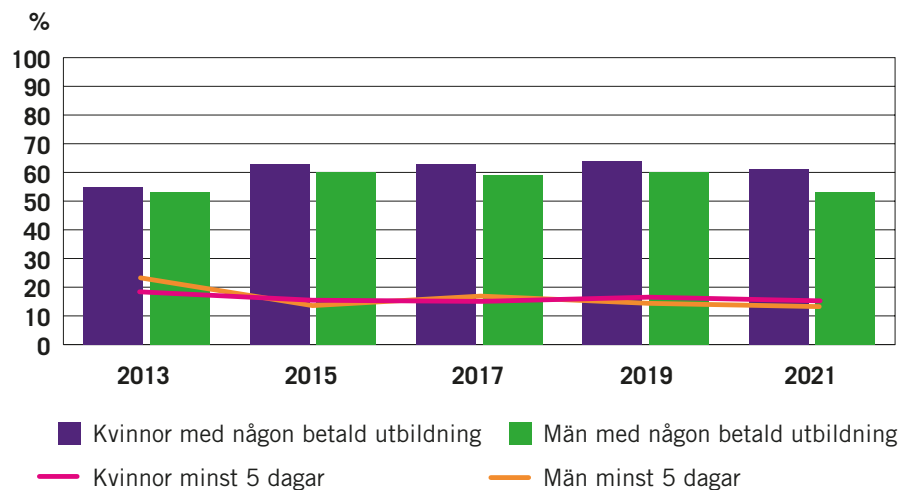

Utbildning på arbetstid ökar med högre utbildning och med stigande inkomst

Nästan sex av tio sysselsatta har fått utbildning på betald arbetstid under de senaste 12 månaderna. Det är inga statistiskt säkerställda skillnader mellan åldersgrupperna bland männen. Högst andel bland kvinnor är i åldern 30–49 år och lägst bland de som är 50–64 år (64 procent respektive 56 procent). Andelen som fått utbildning under betald arbetstid ökar från 46 procent bland de med förgymnasial utbildning till 50 procent bland de med gymnasial utbildning och sedan till 62 procent bland de med eftergymnasial utbildning. Personer med fast anställning har i högre grad fått betald utbildning än tidsbegränsat anställda, 59 jämfört med 51 procent. Bland företagare var den andelen 27 procent. Drygt hälften av de med låg och mellaninkomst fick utbildning på betald arbetstid, andelen var drygt 60 procent bland sysselsatta med hög inkomst.

Totalt sett har andelen sysselsatta som får utbildning under betald arbetstid minskat med 2 procentenheter från 2019 till 2021, för männen har den andelen sjunkit med 7 procentenheter. Störst minskning skedde bland unga män, 16–29 år (10 procentenheter). Minskningen för kvinnor var inte statistiskt säkerställd. Sett över hela perioden 2013–2021 har andelen sysselsatta kvinnor som fått någon betald utbildning ökat från 55 procent av kvinnorna 2013 till som högst 64 procent år 2019. Andelen män eller kvinnor som har fått minst 5 dagars utbildning har under undersökningsåren minskat men ligger runt 16 procent sedan 2015.

Figur 2.13 Andel sysselsatta (procent) som fick utbildning på betald arbetstid under de senaste 12 månaderna, efter kön, år 2013–2021

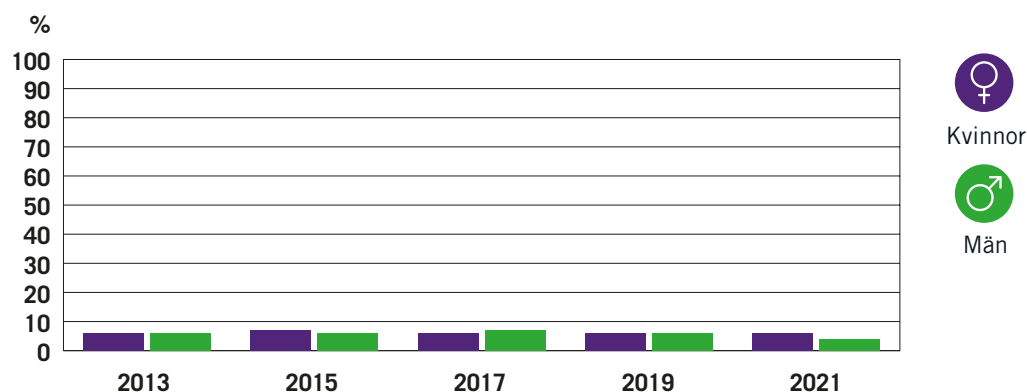
En av tio bedömde att de inte kan arbeta till den ordinarie pensionsåldern

I undersökningen ställs två frågor speciellt riktade till sysselsatta i åldern 50–64 år. Den ena frågan handlar om personen med hänsyn till sin ålder har svårt att klara de arbetsuppgifter han eller hon har idag. Den andra frågan handlar om personen bedömer att hen kommer att kunna arbeta fram till den ordinarie pensionsåldern i sitt yrke.

Omkring 5 procent av de sysselsatta i åldern 50–64 år hade svårt att klara sina arbetsuppgifter, andelen bland kvinnor är 6 procent och bland män 4 procent.

Andelen personer som med hänsyn till sin ålder hade svårt att klara de arbetsuppgifter de har i dag har legat på samma nivå under de undersökta åren 2013–2021. Minskningen bland män 2021 är inte statistiskt säkerställd.

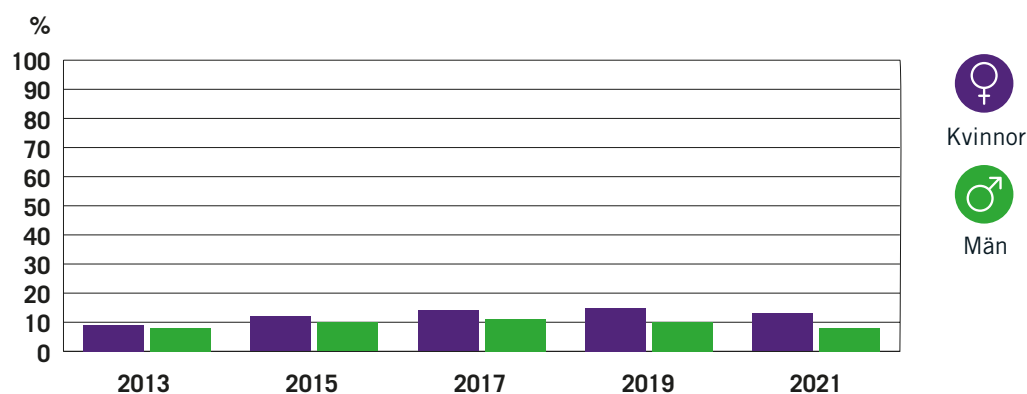
Figur 2.14 Andel sysselsatta (procent) 50–64 år som med hänsyn till sin ålder har svårt att klara av arbetsuppgifterna, efter kön, år 2013–2021

Omkring 13 procent av kvinnorna och 8 procent av männen bedömer att de inte kan arbeta i yrket fram till den ordinarie pensionsåldern. Andelen är lägre bland de som har eftergymnasial utbildning i förhållande till de som har gymnasial utbildning (7 respektive 14 procent). Det ser liknande ut mellan inkomstgrupperna, personer med hög inkomst har lägre andel än personer med mellan nivå av inkomst (4 respektive 15 procent). Det finns inga statistiskt säkerställda skillnader mot gruppen med lägst utbildning eller mot gruppen med lägst inkomst.

Jämfört med föregående undersökningsår 2019 är det ingen statistiskt säkerställd skillnad. Under perioden 2013–2021 har andelen kvinnor som bedömde att de inte kan arbeta till ordinarie pensionsålder varierat mellan 9 procent 2013 till 15 procent 2019. Bland män mellan som lägst 8 procent 2013 till 11 procent 2017.

Figur 2.15 Andel sysselsatta (procent) som inte orkar jobba fram till ordinarie pensionsålder, efter kön, år 2013–2021

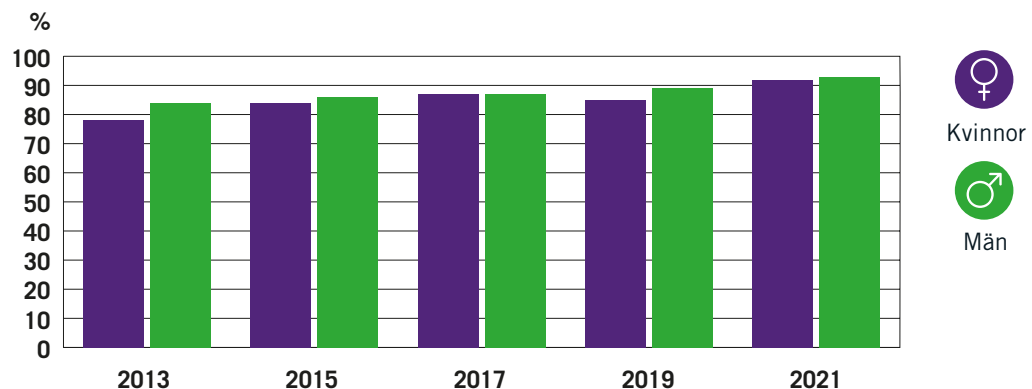
Drygt nio av tio unga tycker att de har kommit in ordentligt på arbetsmarknaden

Sysselsatta personer som var under 30 år fick frågan om de ansåg att de kommit ordentligt in på arbetsmarknaden genom att ha tillräcklig försörjning, tryggt jobb eller möjligheter att skaffa nytt jobb. Drygt 90 procent av männen och kvinnorna tyckte att de hade kommit in ordentligt på arbetsmarknaden. Bland de med eftergymnasial utbildning tyckte 95 procent att de gjort det medan 83 procent med förgymnasial utbildning ansåg kommit in ordentligt på arbetsmarknaden. Bland de med låg inkomst tyckte knappt nio av tio att de kommit in ordentligt på arbetsmarknaden och i princip alla i gruppen med mellaninkomst. Andelen är 94 procent bland de som har fast anställning jämfört med 87 procent bland de med tidsbegränsad anställning.

Jämfört med föregående undersökningsår har andelen unga (16–29 år) som anser sig ha kommit in ordentligt på arbetsmarknaden ökat med 5 procentenheter, bland kvinnor med 7 procentenheter. Under perioden 2013–2021 har andelen för kvinnor varierat mellan som lägst 78 procent 2013 till som högst 92 procent 2021. Bland män är motsvarande siffror 84 procent 2013 och 93 procent 2019.

Observera att undersökningen vänder sig till sysselsatta och omfattar inte personer som var arbetslösa eller inte var i arbetskraften till exempel på grund av att man studerade.

Figur 2.16 Andel sysselsatta (procent) som uppger att de har kommit in på arbetsmarknaden, 16-29 år, efter kön, år 2013–2021

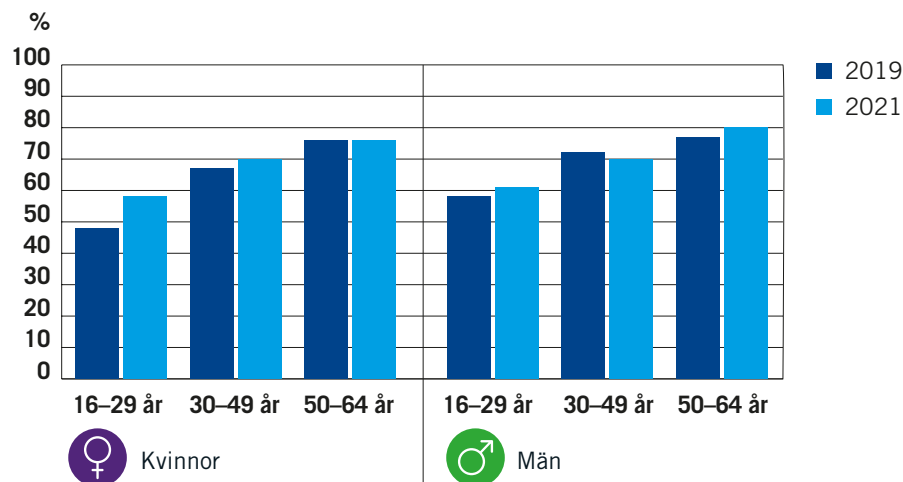
3. Systematiskt arbetsmiljöarbete och företagshälsovård

Arbetsmiljöansvaret på arbetsplatsen tydligare bland äldre än yngre

På en arbetsplats är det arbetsgivaren som har arbetsmiljöansvar. Drygt sju av tio sysselsatta tycker att det är klart och tydligt vem som har arbetsmiljöansvar på arbetsplatsen. Det är 72 procent av männen och 70 procent av kvinnorna som tycker det är tydligt. Andelen ökade med stigande ålder. I den äldsta åldersgruppen 50–64 år är det 76 procent bland kvinnor och 80 procent bland män som tycker det. Unga kvinnor 16–29 år är den grupp som i lägst utsträckning ansåg att det är tydligt, 58 procent gjorde det. Bland män i samma åldersgrupp är andelen 61 procent. Det är inga skillnader i andelen som tycker det är tydligt vem som har arbetsmiljöansvaret mellan utbildningsgrupperna. En jämförelse mellan inkomstgrupper visar att andelen som tycker det är tydligt vem som har arbetsmiljöansvar ökar med inkomst, bland låginkomsttagare var det 60 procent som tyckte att det och det var 77 procent i den högsta inkomstgruppen som tyckte det. Fast anställda tyckte i högre grad än tidsbegränsat anställda att det var tydligt vem som hade ansvar för arbetsmiljön på arbetsplatsen, drygt 70 procent jämfört med 55 procent.

Jämfört med 2019 har andelen sysselsatta kvinnor i åldern 16–64 år som tyckte att det var tydligt ökat med 4 procentenheter. Bland unga kvinnor 16–29 år har det ökat med 9 procentenheter. Bland övriga finns inga statistiskt säkerställda skillnader mellan åren.

Figur 3.1 Andel sysselsatta (procent) med arbetsplatser med tydligt ansvar för arbetsmiljöarbetet, efter kön och ålder, år 2019 och 2021

Sex av tio anser att det pågår ett systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen

Drygt 60 procent av de sysselsatta i åldern 16-64 år anser att det pågår ett systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen.

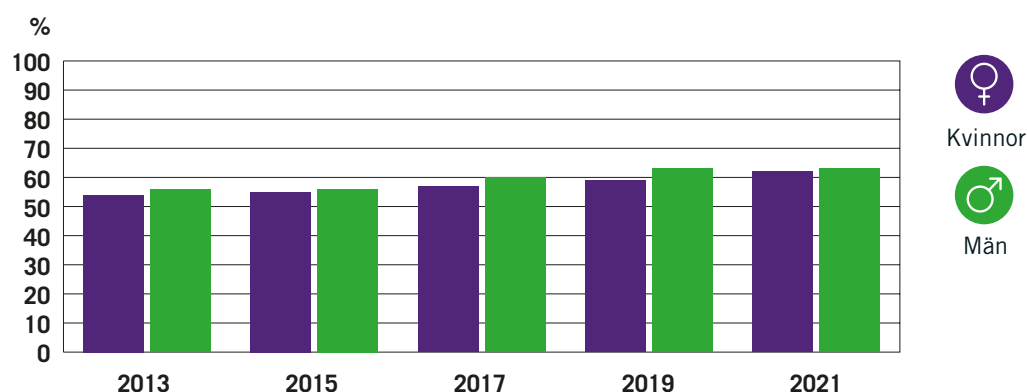
Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär bland annat att:

- Arbetsgivaren regelbundet undersöker arbetsförhållandena och bedömer riskerna för ohälsa eller olycksfall i arbetet.
- Arbetsgivaren omedelbart eller så snart det är praktiskt möjligt genomför de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall.

Andelen män och kvinnor som erfar att det bedrivs ett systematiskt miljöarbete på arbetsplatsen där man jobbar är lika stora. Andelen ökar med stigande ålder för såväl män som kvinnor, andelen ökar också med högre utbildningsnivå. Likaså med inkomstgrupperna, bland låginkomsttagare är det 44 procent som arbetar på arbetsplatser där systematiskt arbetsmiljöarbete pågår jämfört med 74 procent i den högsta inkomstgruppen. Fast anställda uppger i högre utsträckning än tidsbegränsat anställda att det bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Knappt sju av tio med fast anställning jämfört med 45 procent med tidsbegränsad anställning uppger att de jobbar på arbetsplatser med systematiskt arbetsmiljöarbete. Det är inga statistiskt säkerställda skillnader i hur många som uppger att det pågår systematiskt arbetsmiljöarbete på deras arbetsplats baserat på graden av skrivbordsarbete hemifrån.

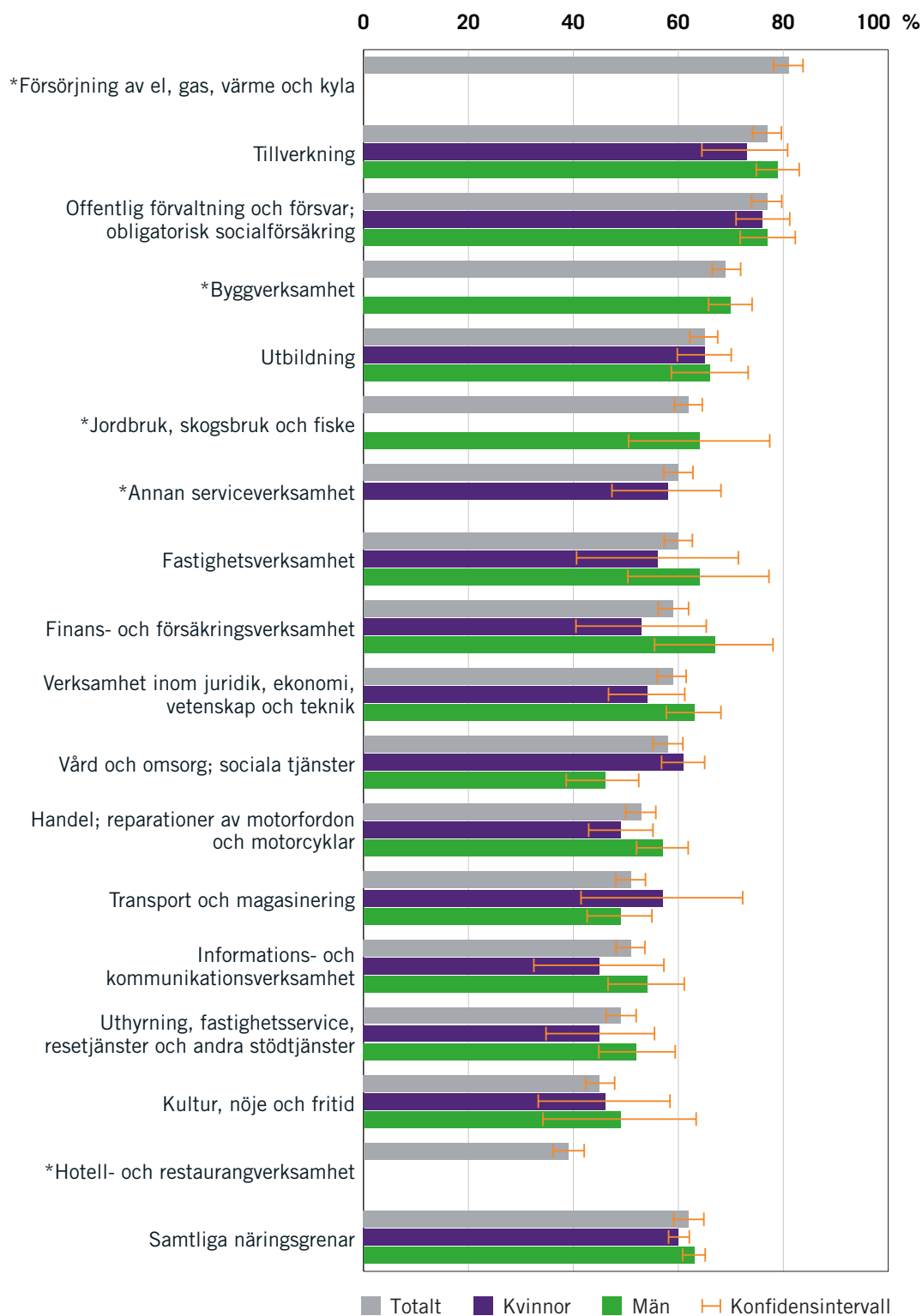
Det är ingen statistiskt säkerställd ökning från 2019 till 2021 totalt men bland kvinnor har andelen som anser att det pågår ett systematiskt arbetsmiljöarbete ökat med 4 procentenheter. Sett över perioden 2013–2021 kan man se en svag trend mot högre andel som anser att ett systematiskt arbetsmiljöarbete pågår på arbetsplatsen.

Figur 3.2 Andel sysselsatta (procent) som uppger att ett systematiskt arbetsmiljöarbete pågår på arbetsplatsen, efter kön, år 2013–2021

En jämförelse mellan branscher, för den sammanslagna perioden 2019/2021, visar att systematiskt arbetsmiljöarbete pågår i högst utsträckning i branschen Försörjning av el, gas, värme och kyla. I denna bransch uppger åtta av tio sysselsatta att de arbetar på en arbetsplats där systematiskt arbetsmiljöarbete pågår. Byggverksamhet, Offentlig förvaltning och Tillverkning är också branscher där sådant arbete uppges pågå i relativt hög utsträckning, drygt sju av tio sysselsatta uppger detta. Inom Hotell och restaurang liksom inom Kultur, nöje och fritid är det en relativt låg andel sysselsatta, omkring drygt 40 procent, som anser att det pågår ett systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen.

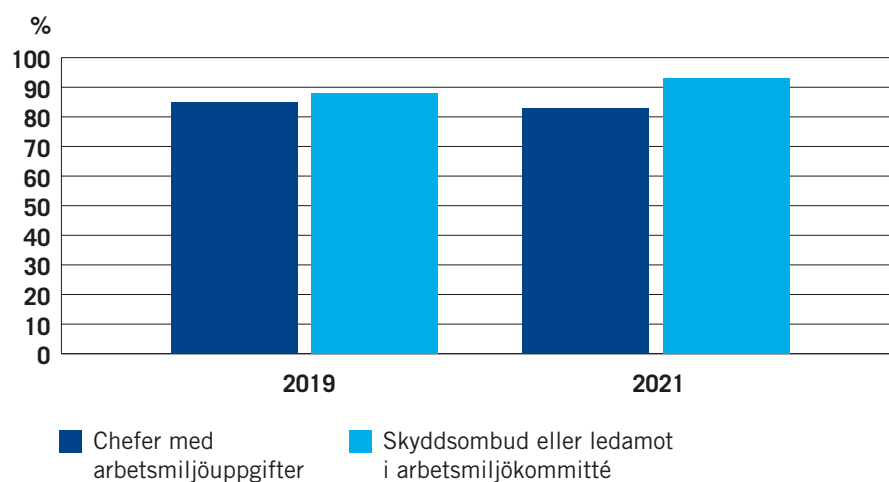
Figur 3.3 Andel sysselsatta (procent) som uppger att ett systematiskt arbetsmiljöarbete pågår på arbetsplatsen, efter näringsgren och kön, år 2019/2021

*Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Bland personer som är skyddsombud eller ledamot i arbetsmiljökommitté uppger 93 procent att en bedömning av riskerna för ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen har gjorts eller arbete med detta pågår, det är ingen säkerställd skillnad mot 2019 då andelen var 88 procent. Bland chefer med arbetsmiljöuppgifter uppger 83 procent att riskbedömningar gjorts, det är inte en säkerställd skillnad mot 2019 då andelen var 85 procent.

Figur 3.4 Andel som uppger att en bedömning av riskerna för ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen har gjorts eller arbete med detta pågår, chefer och skyddsombud, år 2019 och 2021

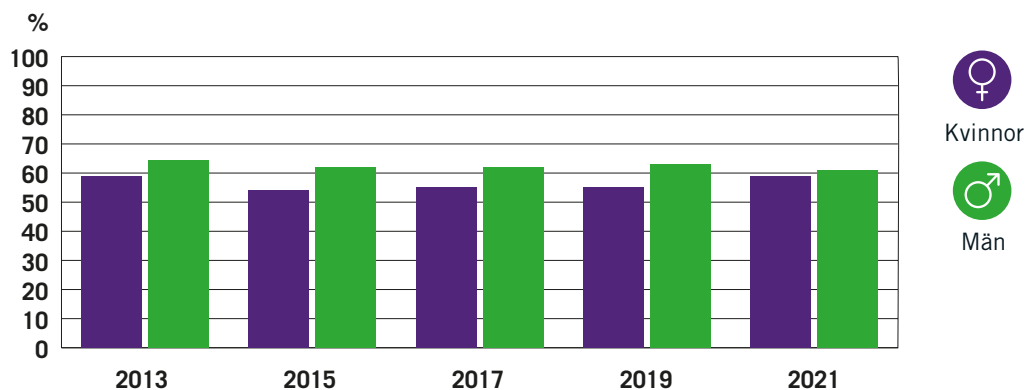

Sex av tio uppger att de har tillgång till företagshälsovård

Närmare sex av tio sysselsatta har tillgång till företagshälsovård. Det skiljer sig 2 procentenheter i andelen mellan kvinnor och män som har det, 59 procent jämfört med 61 procent. Yngre har mindre tillgång till företagshälsovård än äldre. Framför allt är det en låg andel unga kvinnor (16–29 år) som har tillgång till företagshälsovård, 32 procent jämfört med 46 procent av männen i samma ålder. I gruppen med förgymnasial utbildning var det 32 procent som uppgav att de har företagshälsovård medan i gruppen med eftergymnasial utbildning är det 63 procent. Det ser liknande ut mellan inkomstgrupperna, andelen för de med lägst inkomst är 31 procent och 75 procent för de med högst inkomst. Det är en betydligt högre andel sysselsatta med fast anställning än med tidsbegränsad anställning som har tillgång till företagshälsovård, 66 procent av de med fast anställning har det jämfört med 31 procent av de med tidsbegränsad anställning.

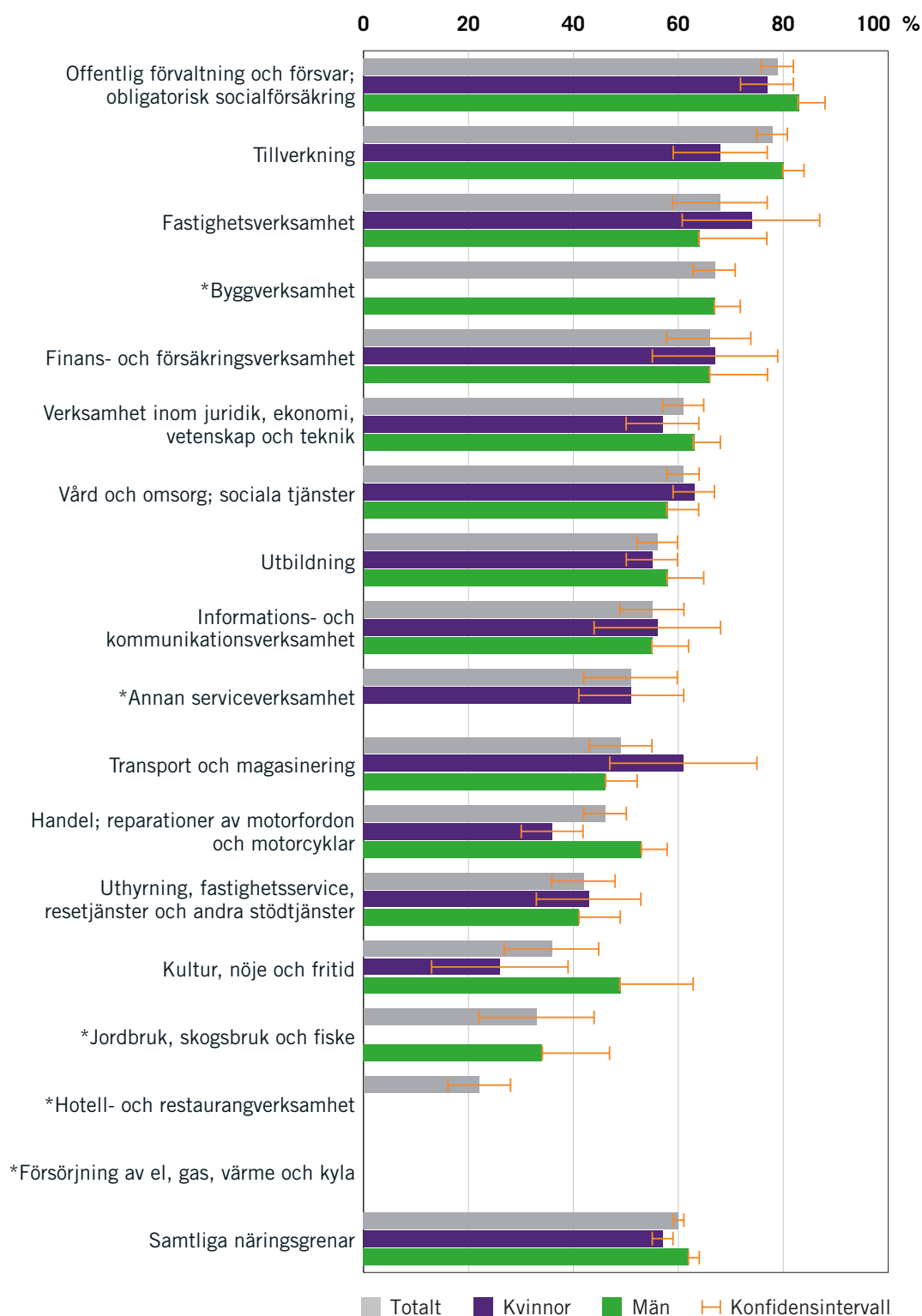
Jämfört med föregående undersökningsår 2019 är det inga statistiskt säkerställda förändringar vad gäller tillgång till företagshälsovård. Andelen har legat på ungefär samma nivå sedan 2015 men var något högre i början av undersökningsåren.

Figur 3.5 Andel sysselsatta (procent) som har tillgång till företagshälsovård genom arbetet, efter kön, år 2013–2021

Branscherna Offentlig förvaltning och Tillverkning är de branscher där sysselsatta i högst utsträckning har tillgång till företagshälsovård genom arbetet. Knappt åtta av tio sysselsatta inom Offentlig förvaltning och Tillverkning har det under de sammanslagna åren 2019/2021 och närmare sju av tio inom Fastighets- och Byggverksamhet. Hotell och restaurang är den bransch där andelen är lägst, drygt två av tio har det.

Figur 3.6 Andel sysselsatta (procent) som har tillgång till företags-
hälsovård i arbetet, efter näringsgren och kön, år 2019/2021

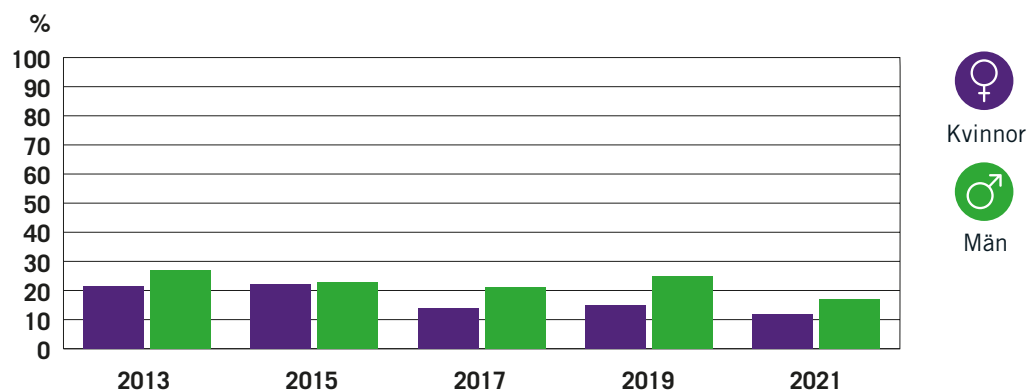
*Uppgiften för osäker för att redovisas

Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Bland de som har tillgång till företagshälsovård har 15 procent också fått besök på arbetsplatsen av företagshälsovården det senaste året, till exempel för att göra en bedömning av eventuella risker och föreslå åtgärder. Män har haft besök av företagshälsovården i högre utsträckning än kvinnor, 17 respektive 12 procent. Inom gruppen med gymnasieutbildning har fler haft besök från företagshälsovården än inom gruppen eftergymnasial utbildning, 18 respektive 13 procent. Bland de med fast anställning har fler haft besök än de med tidsbegränsad anställning.

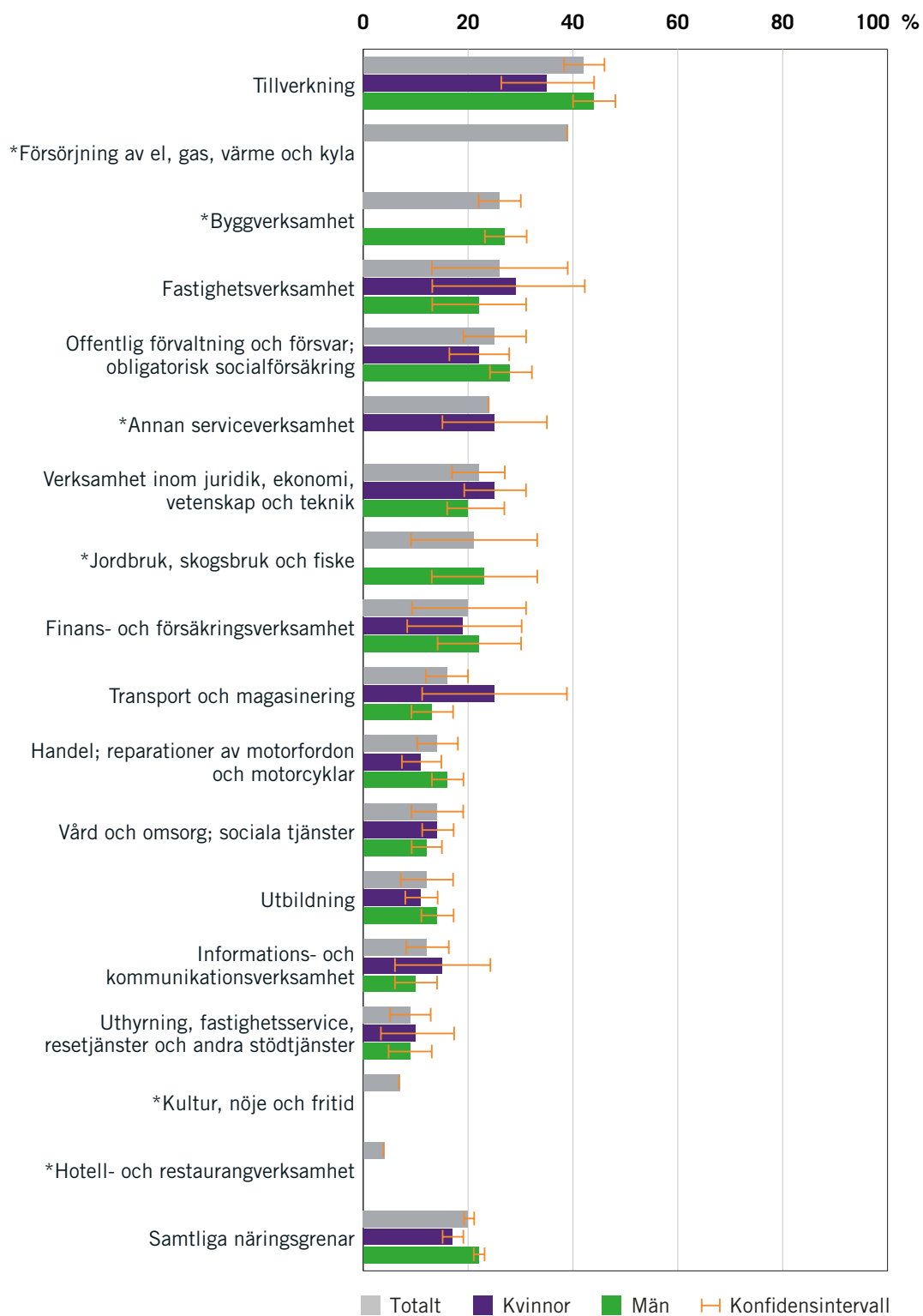
Jämfört med 2019 har det skett en minskning av andelen som haft besök av företagshälsovården med 5 procentenheter. Sett över perioden 2013–2021 har andelen kvinnor som fått besök av företagshälsovården minskat i slutet av perioden jämfört med i början. Bland män minskade andelen något 2015 och 2017 jämfört med de tidigare åren, men ökade sedan något igen 2019. För att därefter minska 2021 igen.

Figur 3.7 Andel sysselsatta (procent) hos vilka företagshälsovården har besökt arbetsplatsen det senaste året, efter kön, år 2013–2021

Av de som hade tillgång till företagshälsovård har drygt en av fem fått en enskild bedömning av sin arbetsplats. En sådan bedömning kan till exempel ha skett vid besök på företagshälsovården eller i samband med en telefonkontakt. Inom Tillverkning har drygt 40 procent haft en sådan kontakt med företagshälsovården perioden 2019/2021. Detta är en bransch där kontakt med företagshälsovården skett i relativt hög utsträckning. Inom Hotell och restaurang har endast 4 procent av de sysselsatta som har tillgång till företagshälsovård haft besök eller fått en bedömning av arbetssituationen av företagshälsovården.

Figur 3.8 Andel sysselsatta (procent) vars arbetsplats haft besök eller fått en bedömning av företagshälsovården, efter näringsgren och kön, år 2019/2021

* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Sex av tio uppger att de har arbetat trots sjukdom

Närmare sex av tio sysselsatta har någon gång under de senaste 12 månaderna arbetat trots att man utifrån sin egen bedömning var sjuk och borde ha låtit bli. Det är 46 procent av alla sysselsatta som har gjort det minst två gånger och 18 procent har gjort det fyra gånger eller mer. Kvinnor har arbetat trots sjukdom i högre utsträckning än män. Det är 20 procent av kvinnorna och drygt 15 procent av männen som har gjort det minst fyra gånger det senaste året. Av männen är det 45 procent som inte har gjort det vid något tillfälle jämfört med 38 procent av kvinnorna.

Bland kvinnor som arbetat trots sjukdom är den vanligaste orsaken att de inte ville belasta kollegor, närmare hälften av kvinnorna angav det skälet. Bland män är det 38 procent som angav den orsaken. Det vanligaste skälet att män arbetat trots sjukdom är att de upplevde att ingen annan kunde göra jobbet, 45 procent av männen anger det skälet jämfört med 40 procent av kvinnorna. Andelen som anger detta skäl ökar med utbildningsnivå, 31 procent med förgymnasial utbildning, 37 procent med gymnasial och 47 med eftergymnasial utbildning.

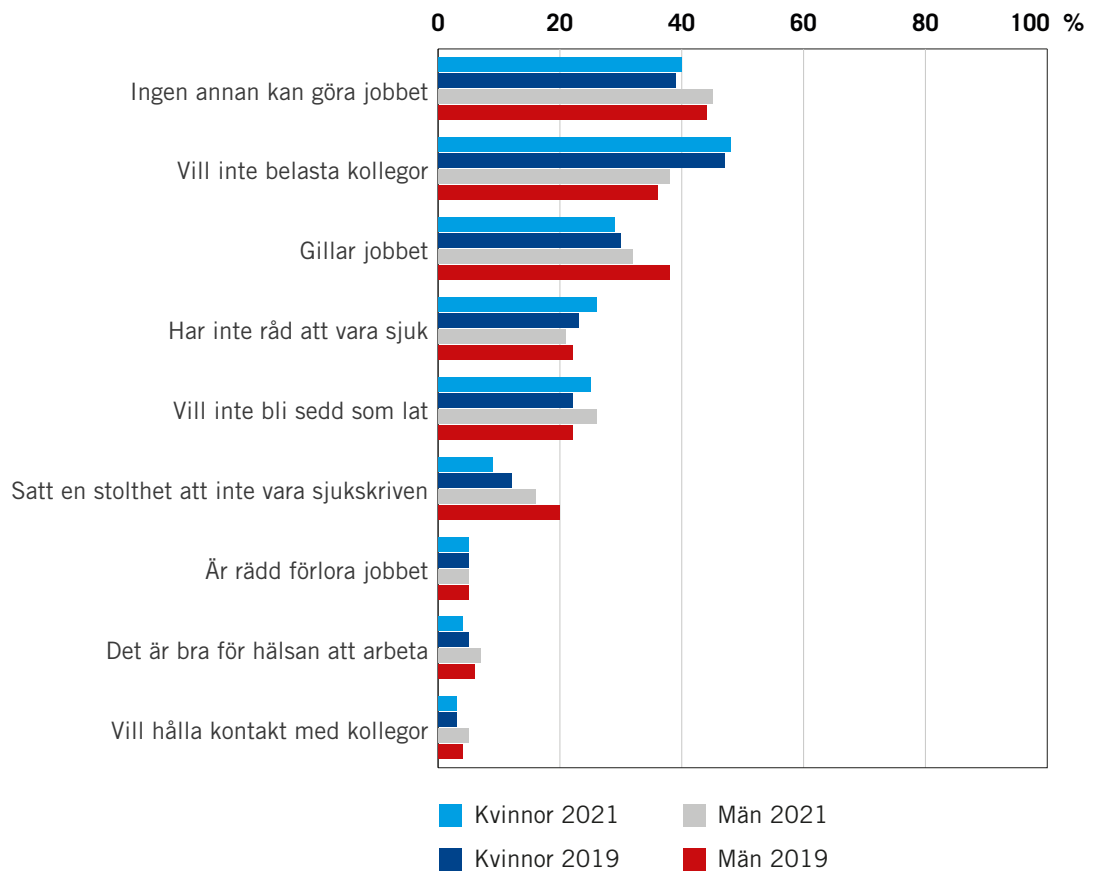
Mellan inkomstgrupperna ökar andelen som uppger att ingen annan kan göra jobbet med högre inkomst, lägsta inkomstgruppens andel är 28 procent, mellan 39 procent och högsta 57 procent. Drygt en av fem anger att de jobbar trots sjukdom på grund av att de inte har råd att vara sjuka. Det är 32 procent med lägsta inkomsten, 29 procent med mellan inkomst och 8 procent av de med högst inkomst som anger att de har jobbat trots sjukdom på grund av att de inte har råd att sjukanmäla sig. Den vanligaste orsaken bland låg- och mellaninkomsttagare är att de inte vill belasta kollegor (47 respektive 46 procent). De med låg inkomst anger i större utsträckning att de inte vill bli sedda som lata (43 procent) medan det är 17 procent bland de med hög inkomst.

Fast och tidsbegränsat anställda har arbetat trots sjukdom i ungefär lika hög utsträckning, omkring sex av tio har gjort det minst en gång, nästan två av tio fyra gånger eller mer. Den vanligaste orsaken i båda grupperna är att man inte ville belasta kollegor. Men tidsbegränsat anställda anger i betydligt högre utsträckning än fast anställda att de arbetat trots sjukdom för att de inte har råd att vara sjuka eller inte vill bli sedda som lata. Lite mer än 30 procent av de med tillfällig anställning har jobbat trots sjukdom av dessa orsaker jämfört med drygt 20 procent av de med fast anställning.

Det är ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan att ha arbetat trots sjukdom mellan grupperna som i olika hög grad arbetat med skrivbordsarbete hemifrån (omkring sex av tio har gjort det minst en gång). Men anledningar till att arbeta trots sjukdom skiljer sig mellan grupperna. De som knappt arbetat hemifrån alls anger i mindre utsträckning att de arbetat trots sjukdom på grund av att ingen annan kan göra jobbet, men i större utsträckning att de gjort det för att de inte haft råd att vara sjuk och inte velat belasta kollegor.

Jämfört med föregående undersökning 2019 har andelen som aldrig jobbat då man var sjuk ökat med 9 procentenheter. Det är i stort sett samma orsaker till att man jobbat trots sjukdom bägge undersökningsåren men andelen bland män som anger att man gillar jobbet sjönk med 7 procentenheter samtidigt ökade andelen män som anger att de inte vill bli sedda som lata med 5 procentenheter. Andelen män som satt en stolthet i att inte vara sjukskriven minskade med 4 procentenheter.

Figur 3.9 Andel sysselsatta (procent) som arbetat trots sjukdom, efter orsak och kön, år 2019 och 2021

4. Användning av arbetsutrustning och arbetsplatsens utformning

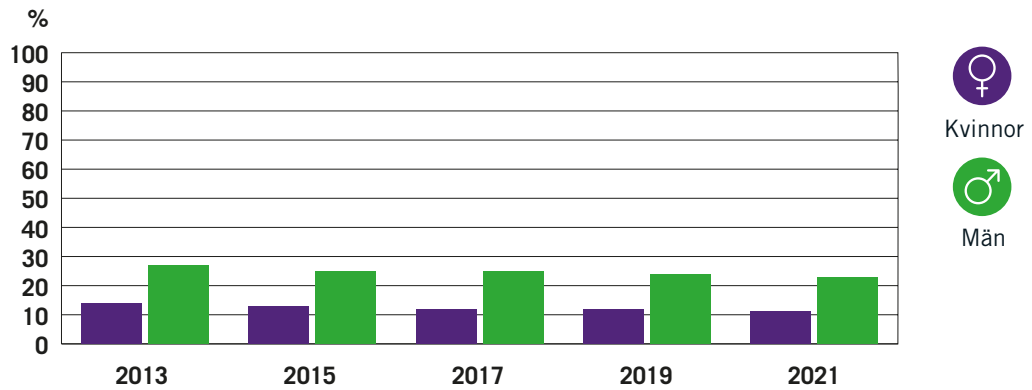
En av fyra män jobbar med handhållna eller släpbara maskiner

Användning av maskiner och apparater som arbetsverktyg påverkar ofta arbetsmiljön på ett positivt sätt men de kan också orsaka olyckor och skador. I det här avsnittet belyser vi användningen av arbetsverktyg, uppdelat i tre kategorier; handhållna maskiner/apparater eller släpbara maskiner, rörliga maskiner som man till exempel sitter i och kör (dock inte buss eller bil) samt stationära maskiner eller processsystem för till exempel tillverkning, bearbetning, transport eller förpackning.

En dubbelt så stor andel män som kvinnor arbetar med handhållna eller släpbara maskiner minst en fjärdedel av arbetstiden (23 procent av männen jämfört med 11 procent av kvinnorna). Det är vanligast bland yngre män (16–29 år) där 29 procent gör det. Andelen som jobbar med handhållna eller släpbara maskiner minskade med stigande utbildningsnivå och med stigande inkomst, både bland män och kvinnor.

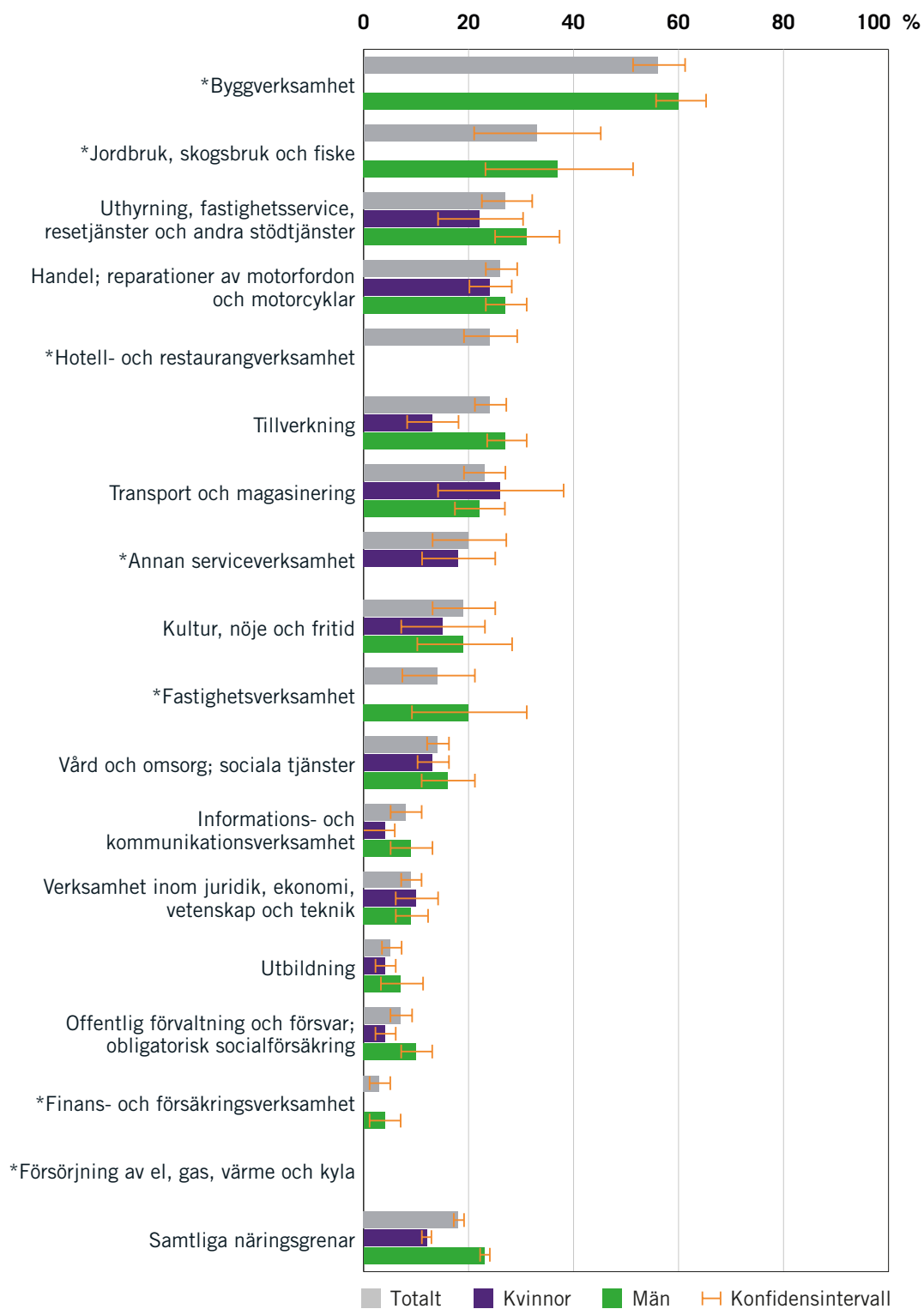
Det är inga statistiskt säkerställda skillnader mellan 2019 och 2021. Sett över längre tid, har andelen som arbetade minst en fjärdedel av tiden med handhållna eller släpbara maskiner legat på i stort sett samma nivå under de undersökta åren 2013–2021 både bland kvinnor och män.

Figur 4.1 Andel sysselsatta (procent) som arbetar minst en fjärdedel av tiden med handhållna eller släpbara maskiner, efter kön, år 2013–2021

Byggverksamhet är den bransch där sysselsatta i högst utsträckning använde handhållna maskiner eller släpbara maskiner. Inom Byggverksamhet gjorde omkring 60 procent av de sysselsatta det och inom Jordbruk, skogsbruk och fiske, där detta också var relativt vanligt, använde 37 procent sådana maskiner minst en fjärdedel av tiden.

Figur 4.2 Andel sysselsatta (procent) som arbetar minst en fjärdedel av tiden med handhållna eller släpbara maskiner, efter näringsgren och kön, år 2019/2021

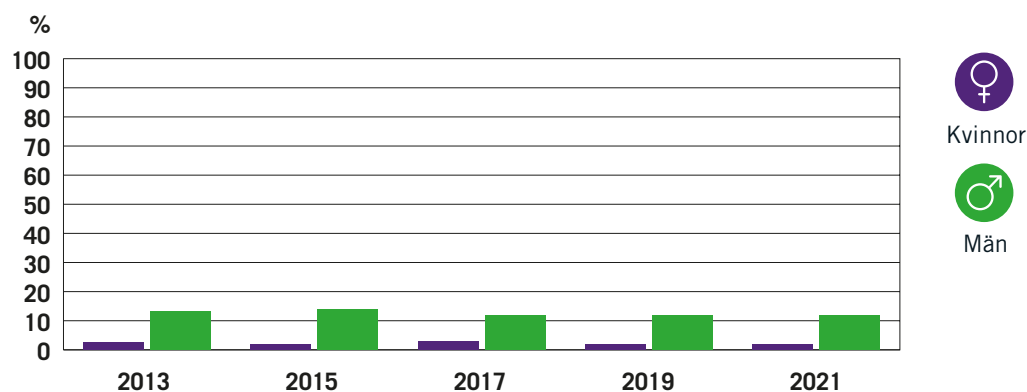

* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Omkring 8 procent av de sysselsatta använder rörliga maskiner som man sitter i och kör (ej buss/bil) i arbetet minst en fjärdedel av tiden. Bland kvinnor är det 2 procent som gör det jämfört med 12 procent av männen. Män i åldern 30–49 år gör det i något lägre utsträckning än yngre och äldre män medan det inte är några nämnvärda skillnader beroende på ålder bland kvinnor.

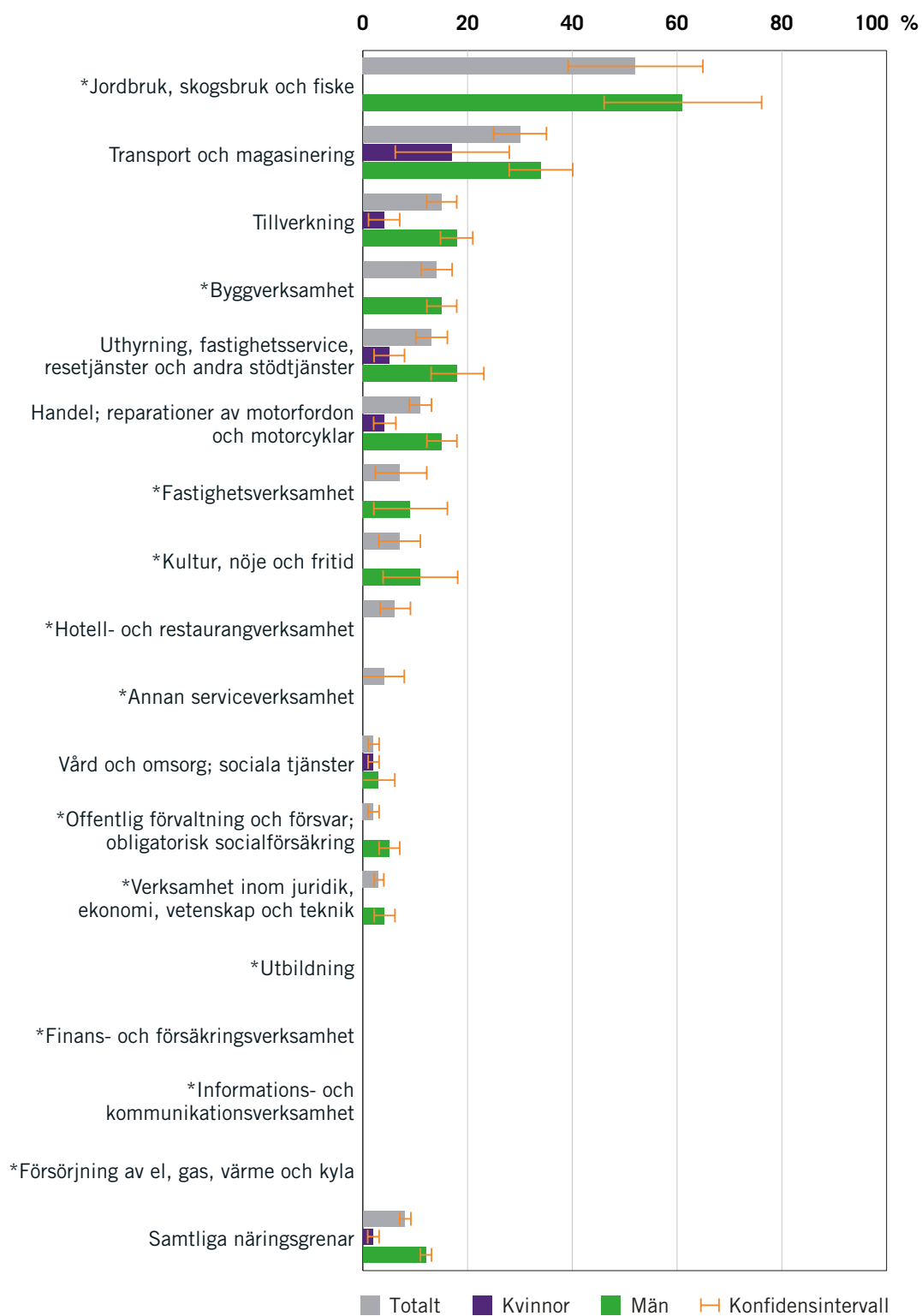
Andelen som använder rörliga maskiner har legat på ungefär samma nivå de undersökta åren 2013–2021.

Figur 4.3 Andel sysselsatta (procent) som arbetar minst en fjärdedel del av tiden i rörliga maskiner som man sitter i och kör (ej buss/bil), efter kön, år 2013–2021

Drygt hälften av de sysselsatta inom Jordbruk, skogsbruk och fiske använder rörliga maskiner minst en fjärdedel av arbetstiden, vilket gjorde det till branschen med högst andel. Inom Transport och magasinering använder tre av tio sysselsatta rörliga maskiner medan det i många branscher endast är några få procent som gör det.

Figur 4.4 Andel sysselsatta (procent) som arbetar minst en fjärdedel del av tiden i rörliga maskiner som man sitter i och kör (ej buss/bil), efter näringsgren och kön, år 2019/2021

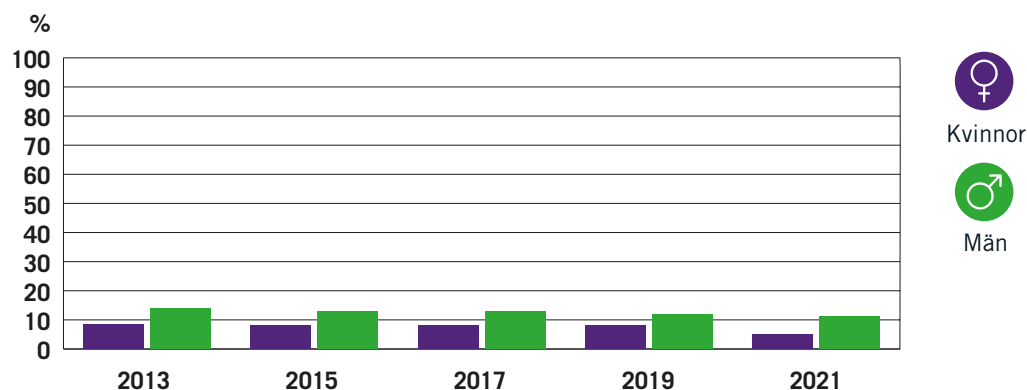

* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Nästan en av tio sysselsatta använder stationära maskiner eller processsystem för till exempel tillverkning, bearbetning, transport eller packning, minst en fjärdedel av arbetstiden. Andelen män är högre än andelen kvinnor, omkring 11 jämfört med 5 procent. De yngre, i åldersgruppen 16–29 år, använde stationära maskiner i högre grad än de äldre åldersgrupperna. Andelen sjunker med högre utbildning eller högre inkomst.

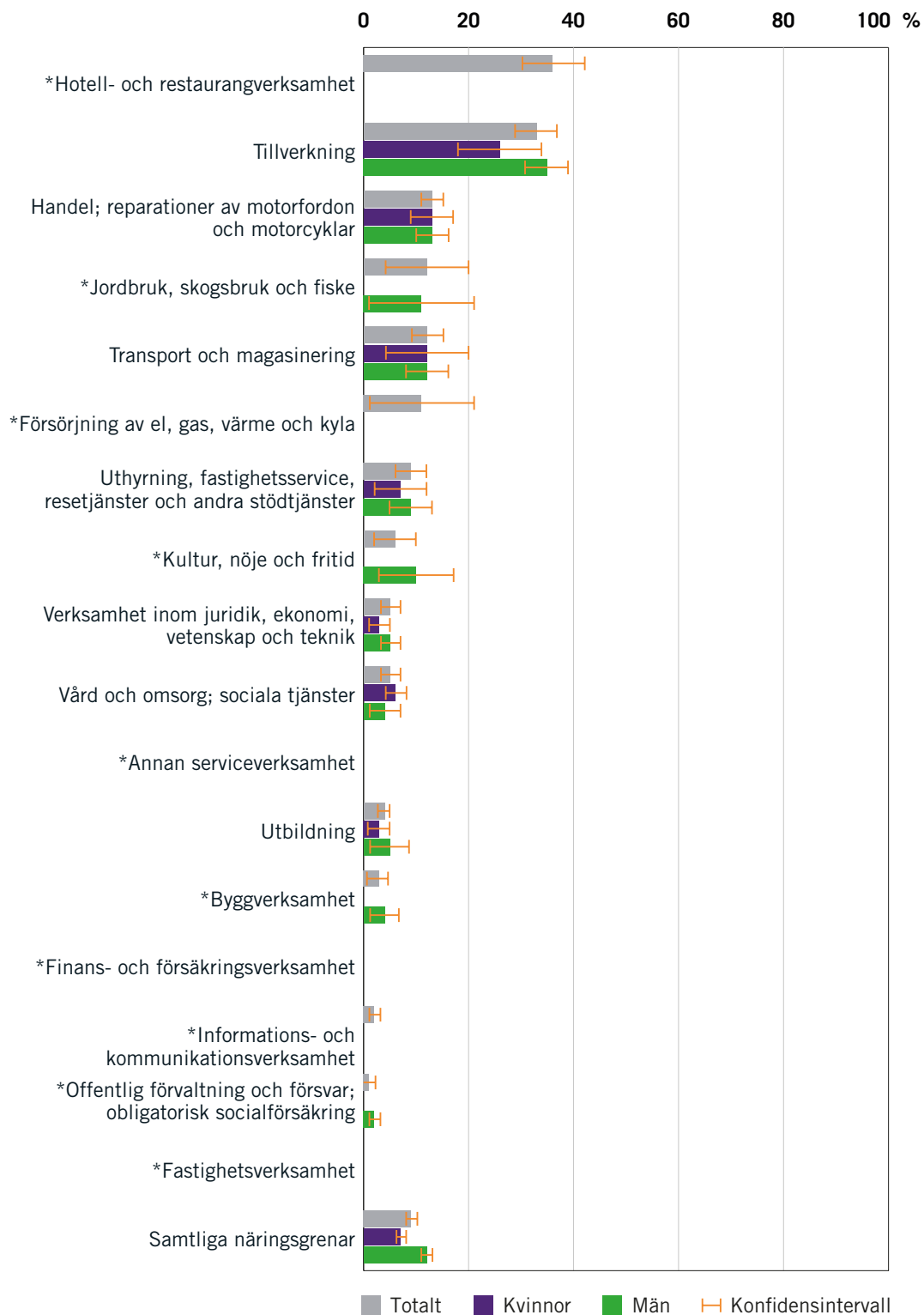
Andelen som arbetar minst en fjärdedel av tiden med stationära maskiner har minskat med 2 procentenheter från 2019 till 2021. Bland kvinnor sjönk andelen med 3 procentenheter från 2019 till 2021. Bland män har andelen minskat något sedan 2013 från 14 till 11 procent 2021.

Figur 4.5 Andel sysselsatta (procent) som arbetar minst en fjärdedel av tiden med stationära maskiner, efter kön, år 2013–2021

Drygt en tredjedel av de sysselsatta inom Hotell- och restaurangverksamhet liksom inom Tillverkning arbetar med stationära maskiner minst en fjärdedel av arbetstiden. Dessa var de branscher som i högst utsträckning använt stationära maskiner.

Figur 4.6 Andel sysselsatta (procent) som arbetar minst en fjärdedel av tiden med stationära maskiner, efter näringsgren och kön, år 2019/2021

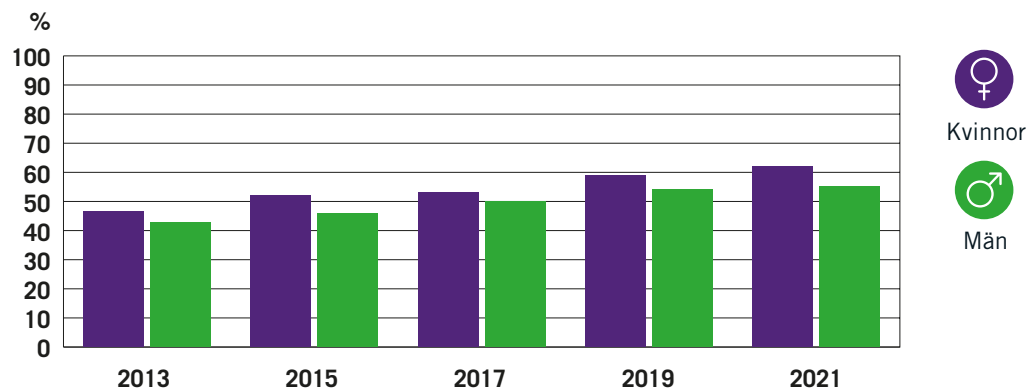
* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Närmare tre av tio använder dator nästan hela tiden

Knappt 90 procent av de sysselsatta använder dator i arbetet. Nästan 60 procent gjorde det minst halva arbetstiden och närmare tre av tio nästan hela tiden. Andelen kvinnor som använder dator i arbetet var högre än andelen män, drygt nio av tio kvinnor jämfört med drygt åtta av tio män. Ungefär 35 procent av kvinnor jämfört med knappt 30 procent av männen gör det nästan hela tiden. Den yngsta åldersgruppen, framför allt unga män i åldern 16–29 år, använder dator i lägre utsträckning än övriga. Nästan 70 procent av de unga männen använder dator i arbetet jämfört med 80 procent av kvinnorna i samma ålder.

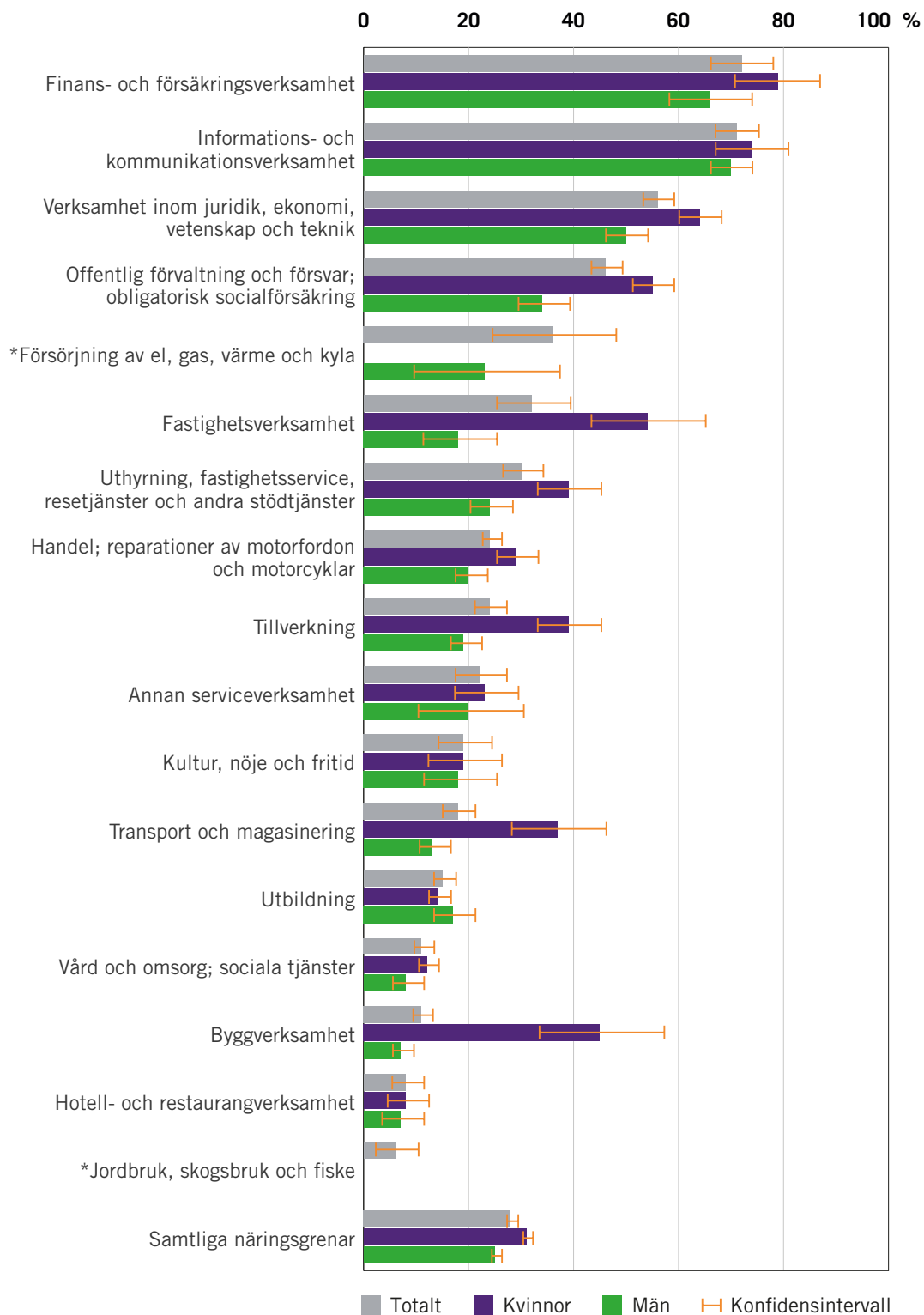
Det är inga statistiskt säkerställda skillnader mellan åren 2019 och 2021. Sett över hela perioden 2013–2021 har datoranvändningen ökat succesivt. Andelen kvinnor som använder dator har varit något högre än andelen män under hela den perioden. 2013 använde närmare 47 procent av kvinnorna och 43 procent av männen dator minst halva arbetstiden och motsvarande siffror 2021 är drygt 60 respektive 55 procent.

Figur 4.7 Andel sysselsatta (procent) som använder dator minst halva tiden, efter kön, år 2013–2021

I figur 4.8 nedan framgår andelen sysselsatta inom olika branscher som använder dator nästan hela arbetstiden de sammanslagna undersökningsåren 2019/2021. Inom några branscher använder alla eller i stort sett alla sysselsatta dator. Finans- och försäkringsverksamhet är den verksamhet där störst andel använder dator nästan hela tiden, drygt sju av tio gör det. Inom Hotell och restaurang liksom inom Byggverksamhet, där andelen sysselsatta som använder dator var lägst, arbetar drygt hälften med dator och knappt en av tio gör det nästan hela tiden. Även inom Jordbruk, skogsbruk och fiske var det knappt en av tio som använde dator nästan hela tiden.

Figur 4.8 Andel sysselsatta (procent) som arbetar vid dator nästan hela tiden, efter näringsgren och kön, år 2019/2021

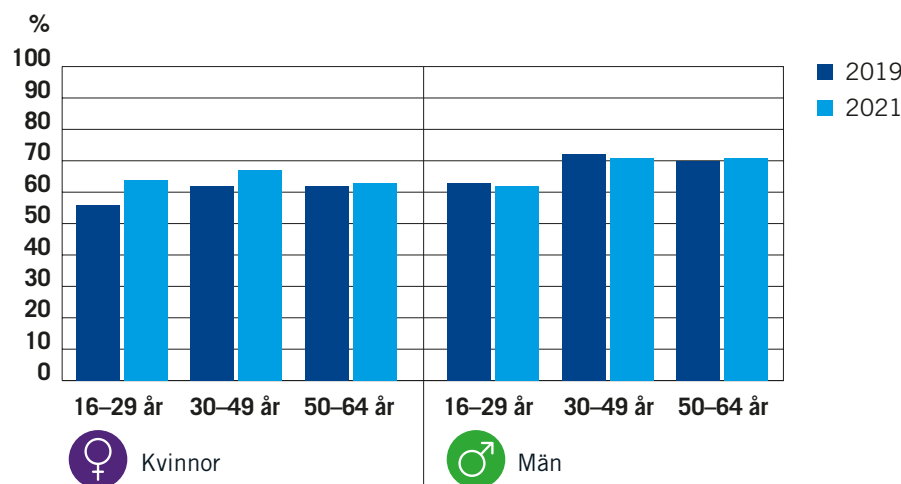

* Uppgiften för osäker för att redovisas
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Närmare sju av tio sysselsatta använder surfplatta eller smartphone i arbetet. Män använde mobil/surfplatta i högre grad än kvinnor. Med stigande utbildningsnivå och med stigande inkomstnivå är det en större andel som använder surfplatta eller smartphone i arbetet, både för kvinnor och män. Det är också vanligare bland fast anställda och företagare än bland de med tidsbegränsad anställning, både för kvinnor och män.

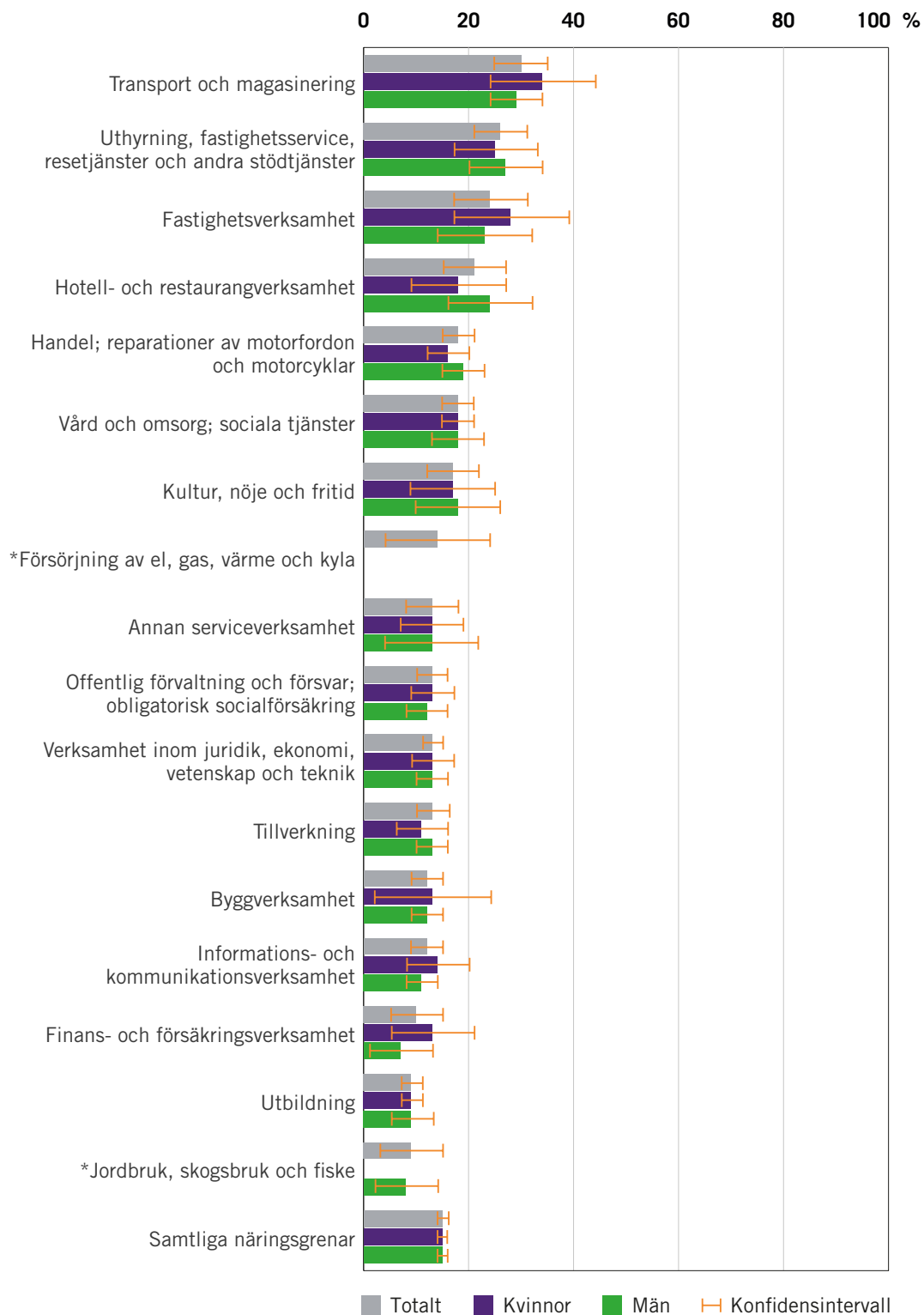
Totalt sett har det inte skett en ökning av andelen sysselsatta som använder surfplatta eller smartphone från 2019 till 2021. Bland kvinnor har det skett en ökning om 4 procentenheter, den ökningen har till största del skett bland unga kvinnor (16–29 år) men också kvinnor 30–49 år (8 respektive 4 procentenheter).

Figur 4.9 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med surfplatta och/ eller smartphone, efter kön och ålder, år 2019 och 2021

Nästan sju av tio bland de sysselsatta använder surfplatta eller smartphone i arbetet de sammanslagna åren 2019/2021. Av dessa använder 15 procent surfplatta eller smartphone minst halva arbetstiden. Inom Transport och magasinering arbetar 30 procent med surfplatta eller smartphone minst halva tiden och inom Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster drygt var fjärde. Sysselsatta inom Jordbruk, skogsbruk och fiske liksom sysselsatta inom Utbildning gör det i mindre utsträckning, knappt en av tio gör det i dessa branscher.

Figur 4.10 Andel sysselsatta (procent) som arbetade minst halva tiden med surfplatta/smartphone, efter näringsgren och kön, år 2019/2021

* Uppgiften för osäker för att redovisas
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Högre andel män använder bil i arbetet

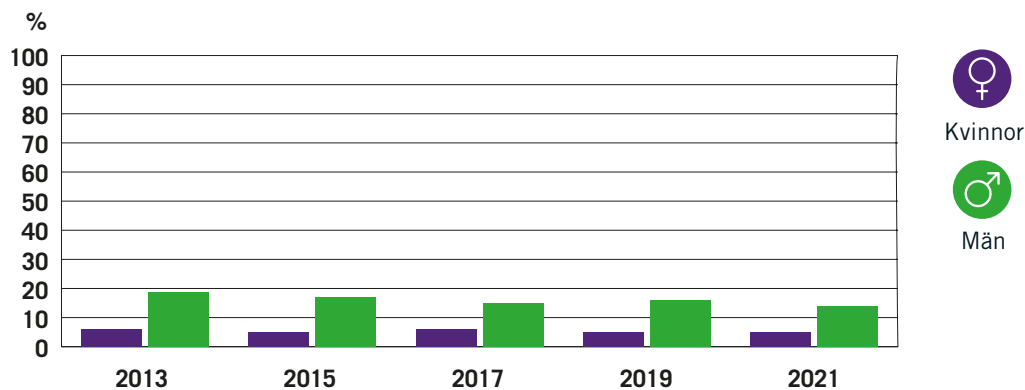
Tre av tio sysselsatta i åldern 16–64 år använder bil i arbetet. Andelen män som gör det var dubbelt så hög som andelen kvinnor (40 procent jämfört med 20 procent). Andelen som använder bil ökade med stigande ålder bland män, från 35 procent i den yngsta åldersgruppen 16–29 år till närmare 50 procent i den äldsta åldersgruppen 50–64 år.

Bland fast anställda är det nästan tre av tio och bland de med tidsbegränsad anställning är det 22 procent medan 58 procent av företagen gör det.

Omkring 15 procent av männen och 5 procent av kvinnorna åldern 16–64 år använder bil minst en fjärdedel av arbetstiden. Totalt sett är det ingen statistiskt säkerställd skillnad i andelen som använder bil minst en fjärdedel av tiden i arbete mellan 2019 och 2021.

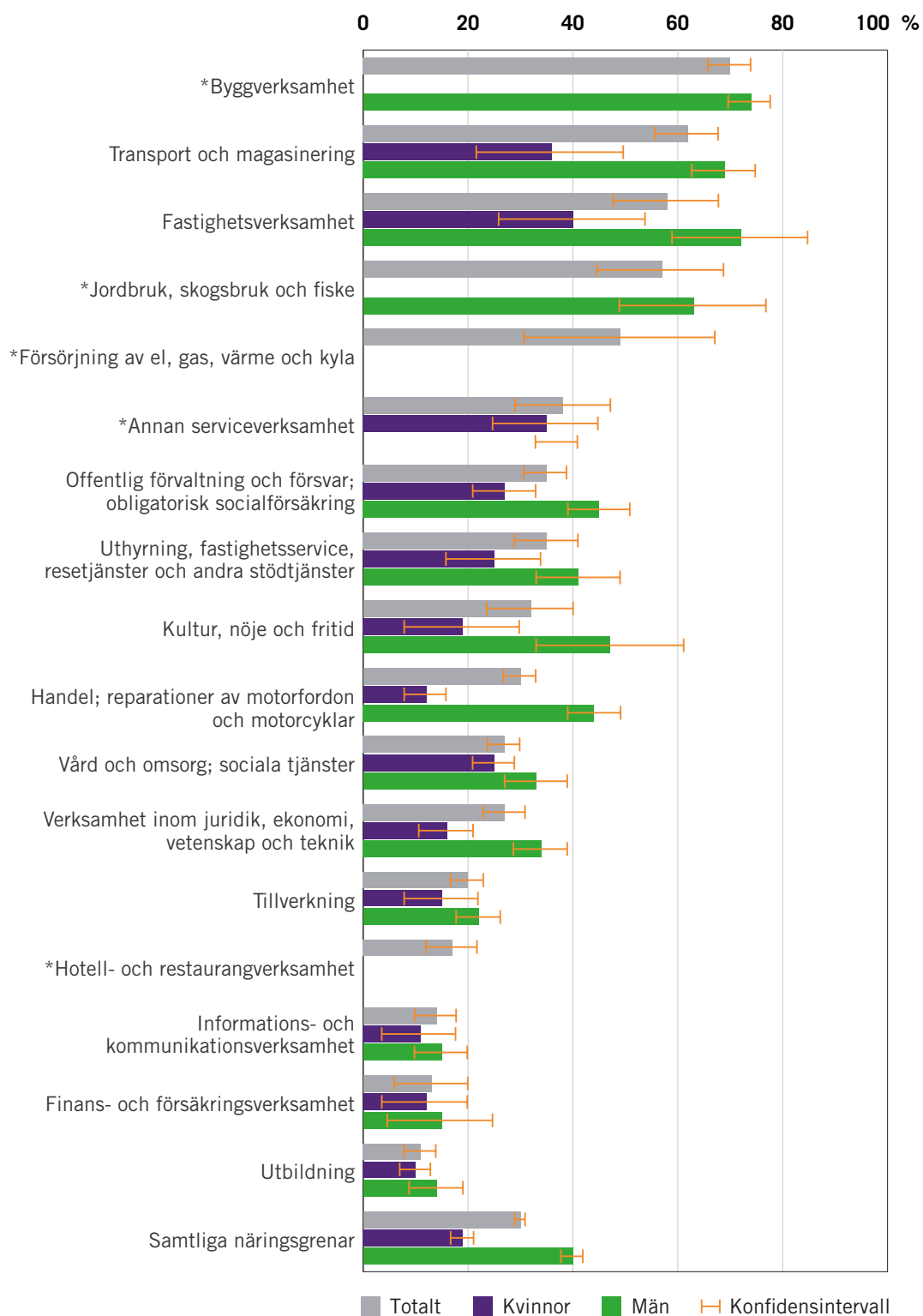
Andelen män som gör det har minskat med 3 procentenheter. Sett över perioden 2013–2021 har andelen sysselsatta som använder bil i arbetet minst en fjärdedel av tiden legat i princip på samma nivå med en svagt nedåtgående trend bland männen.

Figur 4.11 Andel sysselsatta (procent) som använder bil i arbetet minst en fjärdedel av tiden, efter kön, år 2013–2021

Nästan tre av fyra sysselsatta inom Byggverksamhet använder bil i arbetet. Andra branscher där en relativt sett hög andel av de sysselsatta använder bil var inom Transport och magasinering och Fastighetsverksamhet (62 respektive 58 procent).

Figur 4.12. Andel sysselsatta (procent) som använder bil i arbetet efter näringsgren och kön, år 2019/2021

* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Omkring nio av tio har möjlighet att göra ett ganska bra eller mycket bra skrivbordsarbete från hemmet

Nedan kommer ett nytt avsnitt i AMU gällande skrivbordsarbete hemifrån³. Frågorna lades till på grund av covid-19 pandemin och att väldigt många började arbeta hemifrån. Utöver det har vissa frågor gällande kontorsarbete omformulerats för att anpassas till den nya situationen då många har arbetat hemifrån.

På frågan hur stor del av din arbetstid arbetade du under de senaste tre månaderna med skrivbordsarbete (kontors- eller hemmiljö eller annan plats) svarar nästan sju av tio att de arbetade minst en fjärdedel av tiden med skrivbordsarbete. En större andel kvinnor har minst en fjärdedels skrivbordsarbete jämfört med män (71 respektive 65 procent). Uppdelat på ålder ser det ganska lika ut för kvinnor och män, den åldersgrupp som i störst utsträckning arbetade minst en fjärdedel med skrivbordsarbete är 30–49 år. Andelen kvinnor i åldern 30–49 som gör det är 79 procent och 73 procent bland män i samma åldersgrupp.

Andelen som arbetar vid skrivbord ökar markant med högre utbildningsnivå. Andelen med förgymnasial utbildning som gör det är 29 procent, gymnasial utbildning 46 procent och eftergymnasial utbildning 85 procent. Det är små skillnader mellan kvinnor och män uppdelat på utbildningsnivå. Mönstret ser liknande ut vad gäller inkomstnivå, de med högst inkomst arbetade med skrivbordsarbete i större utsträckning än de med mellan och låg nivå av inkomst (89, 62 respektive 47 procent). Kvinnor med låg inkomst var den grupp med lägst andel som arbetar minst en fjärdedel med skrivbordsarbete, 47 procent. Fast anställda arbetar mer med skrivbordsarbete, 70 procent jämfört med 51 procent bland de med tidsbegränsad anställning. Skillnaderna mellan fast och tidsbegränsat anställda var lite större bland kvinnor än män. Nästan alla (95 procent) av de statligt anställda har skrivbordsarbete minst en fjärdedel av arbetstiden medan andelen regionalt anställda är 82 procent, kommunalt anställda 60 procent och privat anställda 65 procent.

³ Skrivbordsarbete hemifrån definieras i denna rapport som alla typer av skrivbordsarbete som utförts (via en digital uppkoppling) i egen bostad, fritidshus eller annan hemmiljö och som i undersökningen fångas med fråga 67:

Hur stor del av din ordinarie arbetstid arbetade du i hemmet under de senaste tre månaderna? Räkna med skrivbordsarbete i egen bostad, fritidshus eller annan hemmiljö.

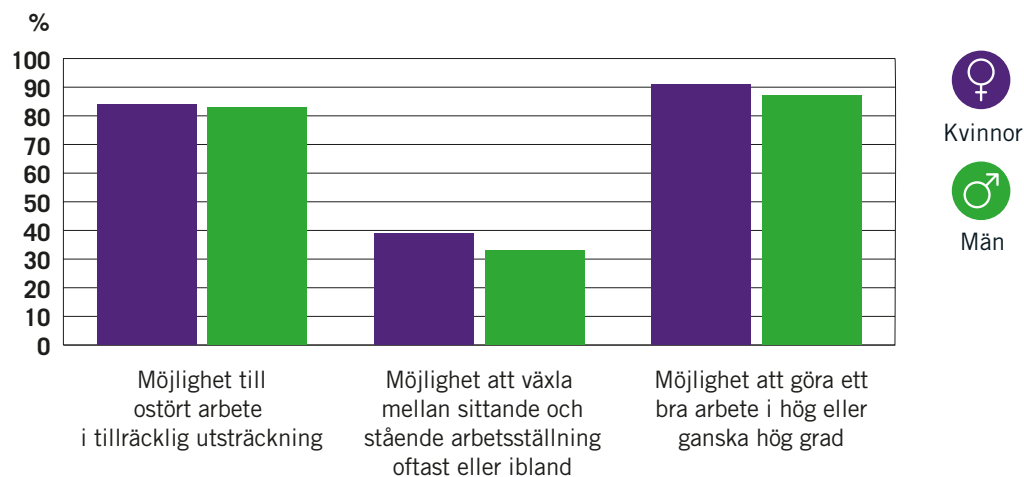
Synonymt med begreppet "skrivbordsarbete hemifrån" används i den här rapporten även begrepp arbete hemifrån och distansarbete.

Av de som har skrivbordsarbete minst en fjärdedel av arbetstiden arbetar 17 procent hela tiden från hemmet (egen bostad, fritidshus eller annan hemmiljö). Det är ingen skillnad mellan andelen kvinnor och män som arbetar hela tiden i hemmet och inga skillnader baserat på ålder. Det är heller ingen skillnad i andelen kvinnor och män som utför sitt skrivbordsarbete delvis (32 procent) i hemmet eller inte alls (51 procent). Det är vanligare att jobba hela tiden men också delvis från hemmet bland de med eftergymnasial utbildning jämfört med de med gymnasial utbildning. Liknande mönster återfinns bland inkomstgrupperna, bland de med högst inkomst arbetar 23 procent helt hemifrån medan andelen bland grupperna med låg- och mellan inkomstnivå är 12 procent. Låg- och mellannivån av inkomstgrupperna har lika stora andelar som knappt eller inte alls arbetar från hemmet, 59 procent. Statligt anställda arbetar i större utsträckning hela tiden från hemmet än både regionalt och kommunalt anställda (26 procent av de statligt anställda och 7 procent av både regionalt och kommunalt anställda). Knappt 20 procent av de privat anställda arbetar hela tiden från hemmet.

Bland de som har skrivbordsarbete helt eller delvis i hemmet har 84 procent haft möjlighet till ostört arbete. Andelen är högst i åldersgruppen 50–64 år med 93 procent för kvinnor och 92 procent bland männen. Det är inga statistiskt säkerställda skillnader mellan utbildningsnivå eller anställningsform. Gruppen med den högsta inkomsten har i högre grad än de med medel eller låg inkomst möjlighet till ostört arbete från hemmet, 84 procent.

Det är 36 procent som har möjlighet att växla mellan sittande och stående arbetsställning i hemmet. Andelen kvinnor som har denna möjlighet är 39 procent och 33 procent av männen. Omkring nio av tio bland de som har skrivbordsarbete helt eller delvis i hemmet har möjlighet att göra ett bra arbete hemifrån i hög eller ganska hög grad.

Figur 4.13 Andel sysselsatta (procent) som haft olika arbetsförhållanden av dem som under de senaste tre månaderna utfört sitt skrivbordsarbete helt eller delvis i hemmet, efter kön, år 2021

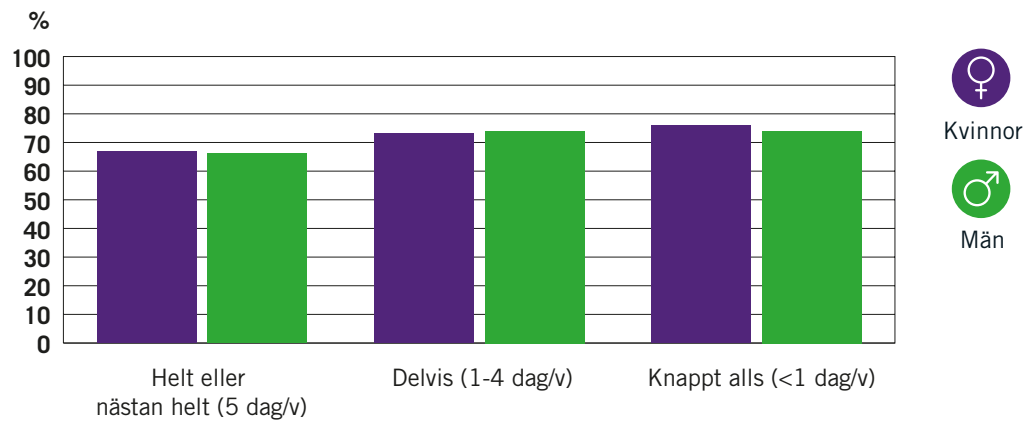

Av alla sysselsatta är det 74 procent som får uppskattning av chefen eller andra varje vecka, det är inga skillnader mellan kvinnor och män. Högst andel bland både kvinnor och män är i den yngsta åldersgruppen (16–29 år).

Män får i större utsträckning än kvinnor uppskattning från chefen varje vecka, (46 respektive 40 procent). Högst andel bland både kvinnor och män har den yngsta åldersgruppen (16–29 år). Bland utbildningsgrupperna är det de med förgymnasial utbildning som i högst grad får uppskattning från chefen varje vecka (55 procent). Det ser liknande ut bland inkomstgrupperna, 52 procent av de med låg inkomst får uppskattning från chefen varje vecka. De med tidsbegränsad anställning får i större utsträckning uppskattning än de med fast anställning (57 respektive 41 procent).

Figur 4.14 visar andelen som får uppskattning från chefen eller andra varje vecka uppdelat på grad av arbete hemifrån. Inga skillnader som syns i figuren är statistiskt säkerställda mellan grupperna med olika grad av arbete hemifrån, varken totalt eller för kvinnor och män.

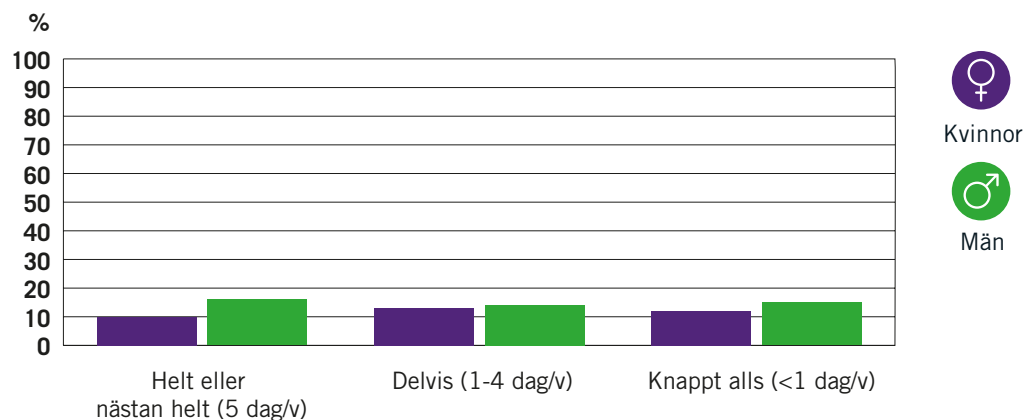
Figur 4.14 Andel sysselsatta (procent) som får uppskattning från chef eller andra minst varje vecka, efter kön och grad av skrivbordsarbete hemifrån, år 2021

Bland de som utför skrivbordsarbete minst en fjärdedel av tiden i olika grad hemifrån, är det totalt 14 procent som uppger att de för det mesta inte/aldrig har möjlighet till råd eller hjälp om arbetsuppgifterna känns svåra. En högre andel män än kvinnor uppger det (16 respektive 11 procent) och högst andel bland män är äldre (50–64 år) män (20 procent).

Figur 4.15 visar andelen som uppger att de för det mesta inte/aldrig har möjlighet till råd eller hjälp om arbetsuppgifterna känns svåra uppdelat på grad av arbete hemifrån. Inga skillnader som syns i figuren är statistiskt säkerställda mellan grupperna med olika grad av skrivbordsarbete hemifrån, varken totalt eller för kvinnor och män.

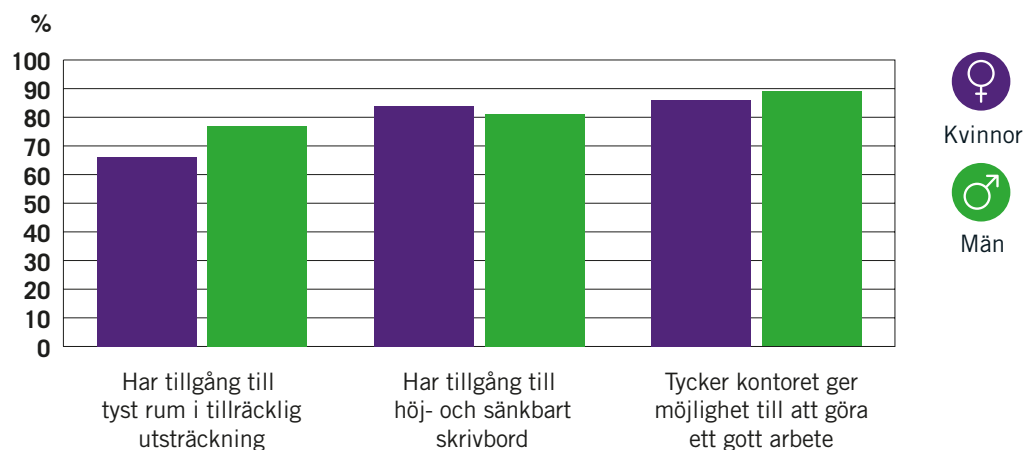
Figur 4.15 Andel sysselsatta (procent) som för det mesta inte eller aldrig har möjlighet till råd/hjälp om arbetsuppgifterna känns för svåra, efter kön och grad av skrivbordsarbete hemifrån, år 2021

Drygt åtta av tio som arbetar i kontorsmiljö har tillgång till höj- och sänkbart skrivbord

Av de som arbetar minst en fjärdedel av tiden med skrivbordsarbete, men som har utfört sitt arbete helt eller delvis i kontorsmiljö utanför hemmet, är det 71 procent som har tillgång till tyst rum i tillräcklig utsträckning. Fler män (77 procent) än kvinnor (66 procent) har tillgång till tyst rum i tillräcklig utsträckning. Totalt 67 procent angav att de inte har eget rum, det var något fler män än kvinnor som inte har eget rum (72 respektive 69 procent). Drygt åtta av tio som arbetar i kontorsmiljö har tillgång till höj- och sänkbart skrivbord, det är en något högre andel kvinnor än män som har det. Närmare nio av tio tycker att kontoret ger möjlighet till att göra ett gott arbete. Det är en högre andel män än kvinnor som tycker det (89 respektive 86 procent).

Figur 4.16 Andel sysselsatta (procent) som haft olika arbetsförhållanden av dem som arbetar minst en fjärdedel av tiden med skrivbordsarbete och som utfört arbetet i kontorsmiljö utanför hemmet efter kön, år 2021

5. Den fysiska arbetsmiljön

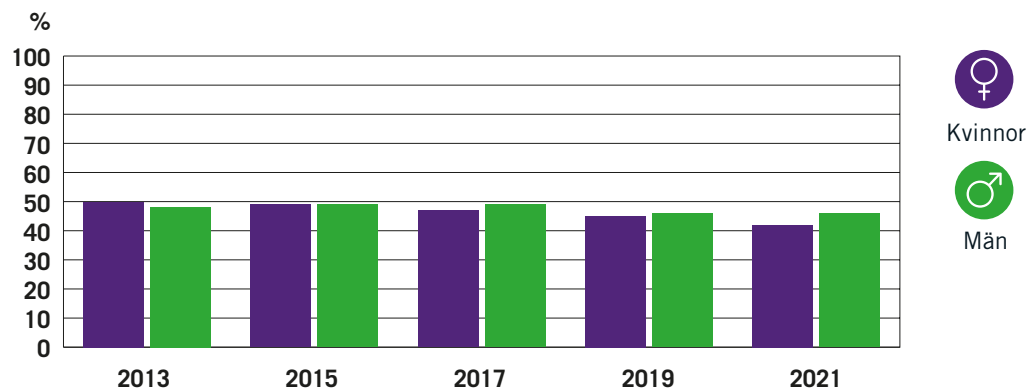
Den fysiska arbetsmiljön handlar både om miljön på arbetsplatsen och om fysiska påfrestningar. Det kan till exempel handla om förhållanden när det gäller temperatur, buller, luftkvalitet liksom fysiskt ansträngande arbete och besvärliga arbetsställningar. Dåliga förhållanden i den fysiska miljön kan innebära hälsorisker. I det här avsnittet belyser vi ett urval av sådana faktorer. I avsnittet belyses även värk och kroppslig trötthet efter arbetet. Ytterligare faktorer som belyser den fysiska arbetsmiljön, liksom vissa typer av fysisk värk i finns redovisade i tabellbilagan och SSD.

Yngre uppger att de har kroppsligt ansträngande arbete i större utsträckning

Av alla sysselsatta i åldern 16–64 år har 43 procent i viss mån eller hög grad ett kroppsligt ansträngande arbete. Andelen var högst bland de yngre, 60 procent av män och 55 procent av kvinnor i åldersgruppen 16–29 år har i viss mån eller hög grad ett kroppsligt ansträngande arbete.

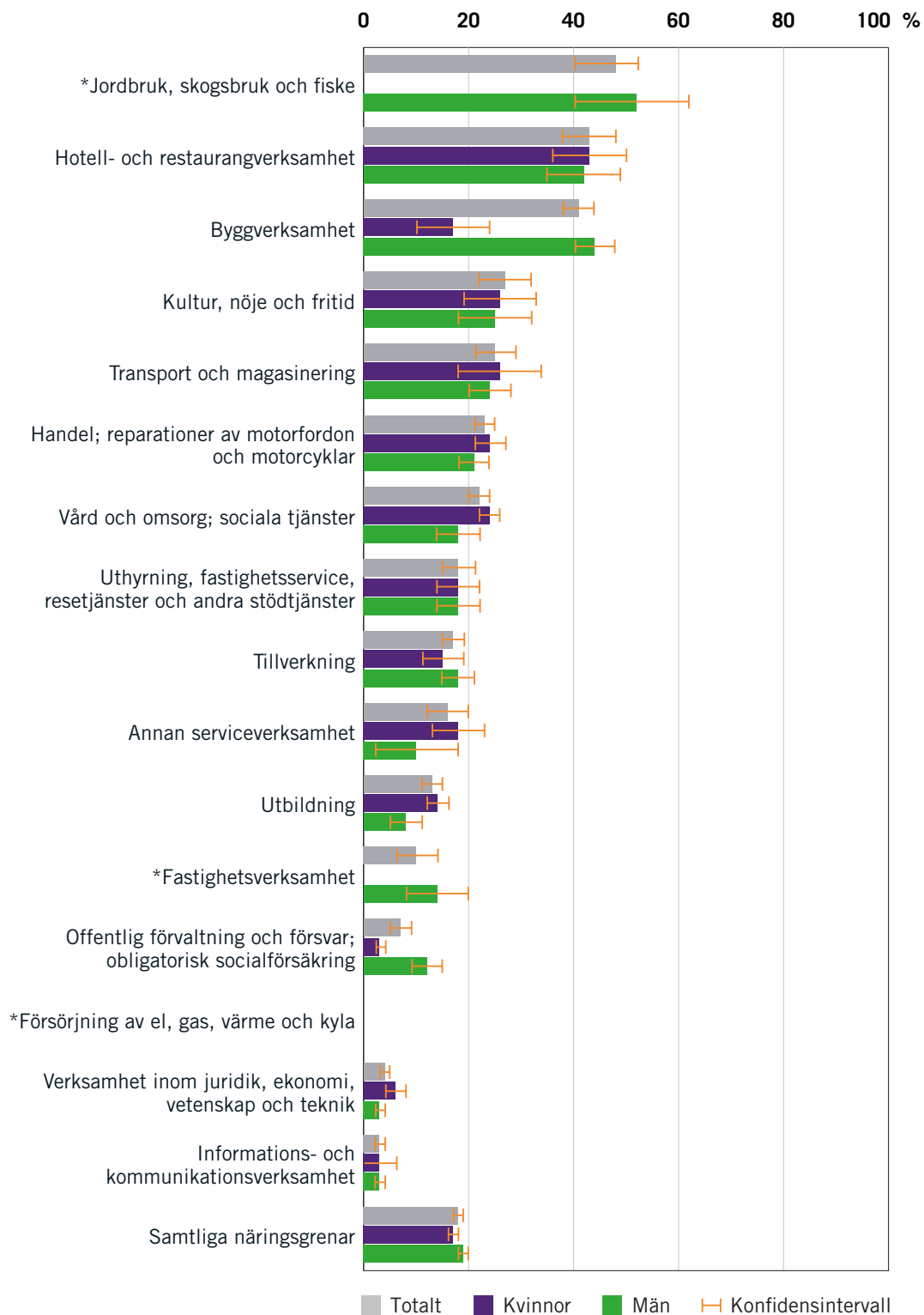
Jämfört med föregående undersökningsår 2019 minskade andelen som hade ett kroppsligt ansträngande arbete något från 46 till 43 procent. Framför allt är det en lägre andel kvinnor som i viss mån har ett kroppsligt ansträngande arbete, men ingen skillnad för andelen med ett i hög grad kroppsligt ansträngande arbete. Bland sysselsatta män 16–29 år är andelen som har ett arbete som i viss mån är kroppsligt ansträngande lägre 2021 än 2019, samtidigt som andelen som har ett arbete som i hög grad är kroppsligt ansträngande är högre. Sett över hela perioden 2013–2021 syns en svag trend nedåt när det gäller andelen kvinnor som i viss mån, eller i hög grad, har ett kroppsligt ansträngande arbete, från 50 procent 2013 till 42 procent 2021. För män låg nivån stabil på knappt 50 procent till och med 2017, men under 2019 och 2021 är andelen 46 procent.

Figur 5.1 Andel sysselsatta (procent) som i viss mån eller hög grad har ett kroppsligt ansträngande arbete, efter kön, år 2013–2021

Knappt två av tio sysselsatta hade i hög grad ett kroppsligt ansträngande arbete den sammanslagna perioden 2019/2021. Jordbruk, skogsbruk och fiske, och likaså Byggverksamhet och Hotell- och restaurangverksamhet är branscher där en hög andel sysselsatta, omkring fyra av tio, har ett kroppsligt ansträngande arbete.

Figur 5.2 Andel sysselsatta (procent) som i hög grad har ett kroppsligt ansträngande arbete, efter näringsgren och kön, år 2019/2021

* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

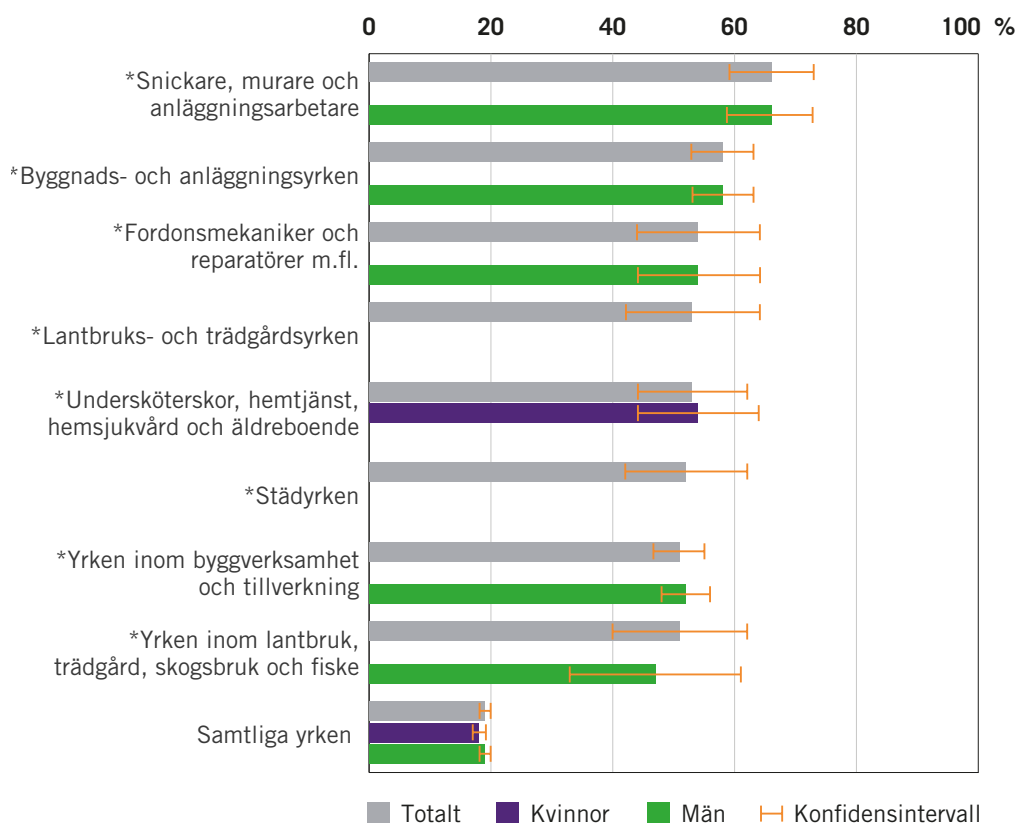
Två av tio arbetar framåtböjda utan stöd för händerna

Låsta arbetsställningar och monotont upprepade rörelser innebär påfrestningar för kroppen som kan påverka kroppen och hälsan negativt. Att arbeta framåtböjd utan stöd för händerna är exempel på en sådan arbetsställning.

Omkring två av tio uppger att de arbetar i framåtböjd ställning utan stöd för händerna, det är ungefär lika stor andel kvinnor som män som uppger detta. Det är färre bland de med eftergymnasial utbildning som arbetar framåtböjda, 10 procent. Bland de med hög inkomst är det 8 procent, både för de med mellan och låg inkomst är det 23 procent. Det är vanligare bland de med tidsbegränsad anställning än de med fast anställning (25 respektive 17 procent).

Bland de yrken med tillräckligt många svarande för att kunna redovisa resultaten är det knappt sju av tio inom yrkesgruppen Snickare, murare och anläggningsarbetare som arbetade framåtböjda utan att stödja sig med händer eller armar, minst en fjärdedel av arbetstiden. Byggnads- och anläggningsyrken är en annan yrkesgrupp där en hög andel av sysselsatta, närmare 70 procent, arbetar framåtböjda minst en fjärdedel av arbetstiden. Drygt hälften av yrkesgrupperna Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende arbetar framåtböjda utan stöd för händerna.

Figur 5.3 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta arbetar framåtböjda utan att stödja sig minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke och kön, år 2019/2021

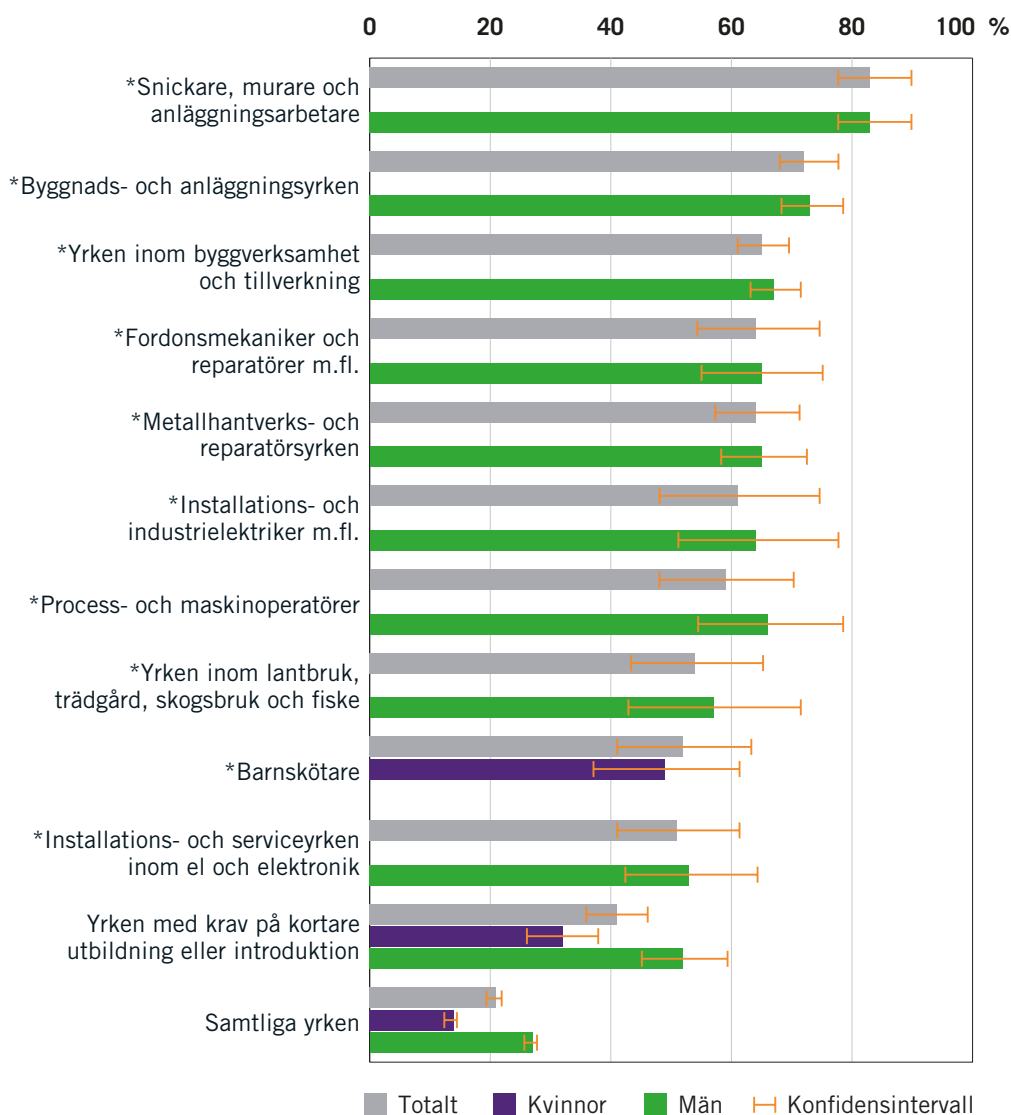
* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

En högre andel män utsätts för buller

Buller mäts genom en fråga om man är utsatt för buller som är så högt att man inte kan samtala i normal samtalston. Två av tio sysselsatta utsätts för sådant buller på arbetsplatsen minst en fjärdedel av sin arbetstid. En högre andel män än kvinnor hade varit utsatta, närmare 27 procent av män och 13 procent av kvinnor. Bland män med förgymnasial utbildning är det drygt hälften som utsätts för buller minst en fjärdedel av arbetstiden.

En yrkesgrupp där tillräckligt många har svarat för att resultaten ska redovisas där en stor andel av de sysselsatta utsätts för buller var Snickare, murare och anläggningsarbetare, 83 procent utsätts för buller minst en fjärdedel av sin arbetstid. Andra yrkesgrupper där många utsätts är Byggnads- och anläggningsyrken där drygt sju av tio samt Barnskötare där knappt hälften utsätts för buller sammanslagna undersökningsåren 2019/2021.

Figur 5.4 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta utsätts för buller minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke och kön, år 2019/2021

* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

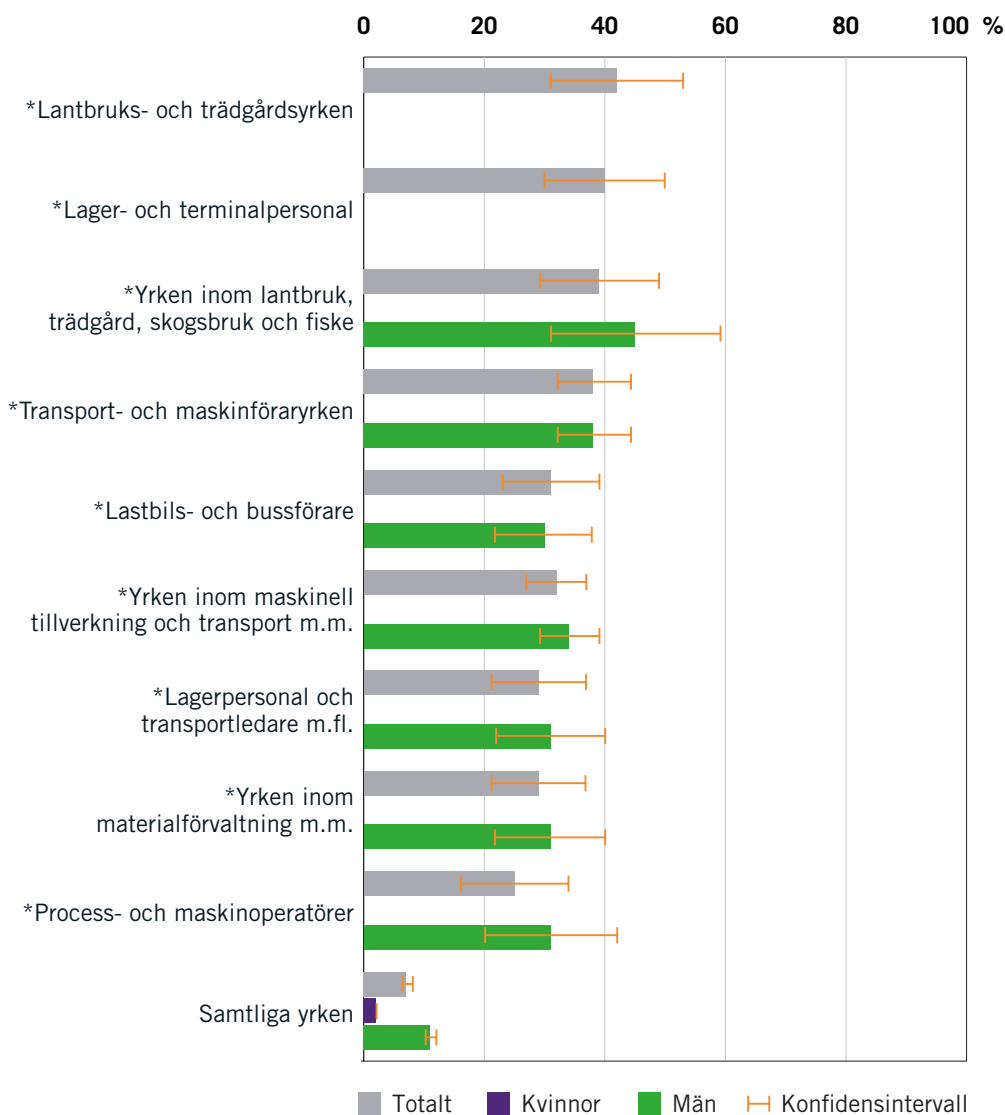
En av tio män var utsatta för vibrationer som fick hela kroppen att skaka

Av de sysselsatta utsätts 7 procent för vibrationer som fick hela kroppen att skaka och vibrera minst en fjärdedel av arbetstiden, till exempel från traktor, truck eller andra arbetsmaskiner. Vibrationer är vanligare inom yrken där män tenderar att jobba i högre utsträckning

och andelen var högre bland män än kvinnor, 11 procent av män jämfört med 3 procent av kvinnor. Det är ingen skillnad på andelen som utsätts för vibrationer mellan utbildningsnivåerna. De med den högsta inkomstnivå har lägst andel som utsätts för vibrationer, 5 procent.

Bland de yrken med tillräckligt många svarande denna undersökningsomgång är det Lantbruks och trädgårdsyrken som utsätts för mest vibrationer.

Figur 5.5 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta utsätts för vibrationer som fick hela kroppen att skaka och vibrera minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke och kön, år 2019/2021

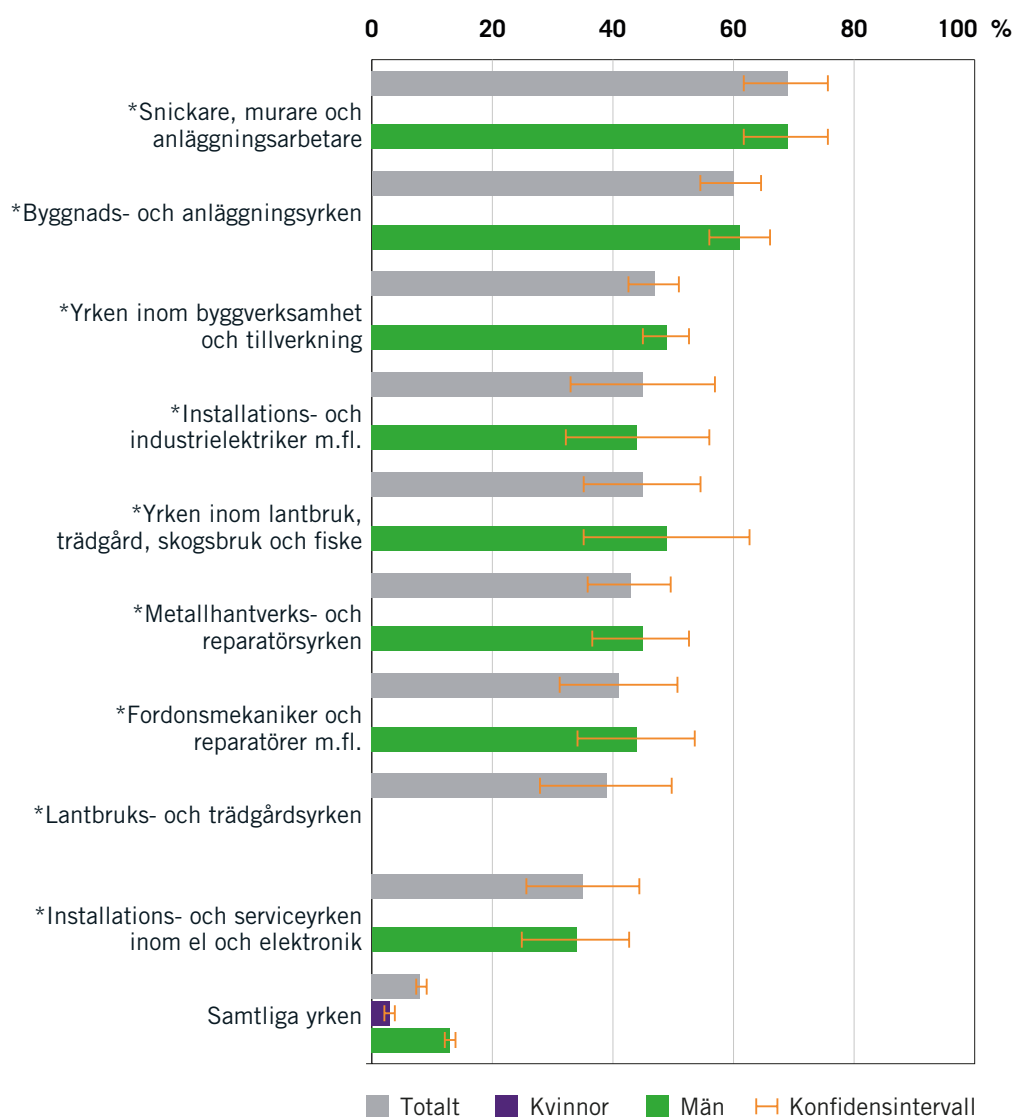

* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Närmare en av tio sysselsatta har varit utsatta för vibrationer från handhållna maskiner minst en fjärdedel av arbetstiden. Andelen bland män är 13 procent vilket är högre än andelen kvinnor som är 3 procent 2021.

Snickare, murare och anläggningsarbetare är den yrkesgrupp (av de som gick att redovisa i AMU 2021) där högst andel av de sysselsatta, knappt sju av tio, utsätts för vibrationer från handverktyg de sammanslagna undersökningsåren 2019/2021.

Figur 5.6 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta utsätts för vibrationer från handhållna maskiner minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke och kön, år 2019/2021

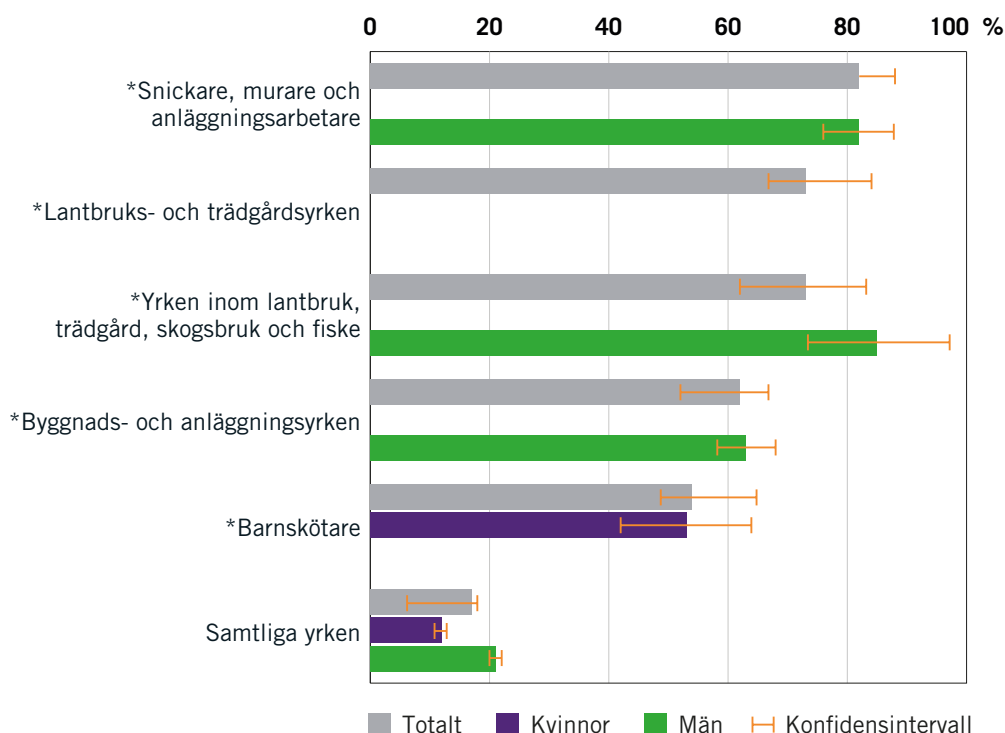
*Uppgiften för osäker för att redovisas
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Yngre utsätts för kyla i större utsträckning än äldre

Drygt två av tio män och drygt en av tio kvinnor utsätts för kyla minst en fjärdedel av arbetstiden. Andelen är högst i den yngsta åldersklassen, 16–29 år, där närmare tre av tio unga män och närmare två av tio unga kvinnor utsätts för kyla minst en fjärdedel av arbetstiden.

Drygt 80 procent av Snickare, murare och anläggningsarbetare har utsätts för kyla minst en fjärdedel av arbetstiden perioden 2019/2021. Sammantaget är det den yrkesgrupp där högst andel sysselsatta utsätts för kyla minst en fjärdedel av tiden av de yrkesgrupperna med tillräckligt många svarande för att kunna redovisa resultaten. Bland män är det sysselsatta med yrken inom Lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske som utsätts i störst utsträckning, 85 procent utsätts för kyla minst en fjärdedel av tiden. Bland kvinnor är det Barnskötare som i störst utsträckning utsätts för kyla minst en fjärdedel av tiden, där var andelen 53 procent.

Figur 5.7 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta (procent) utsätts för kyla minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke och kön, år 2019/2021

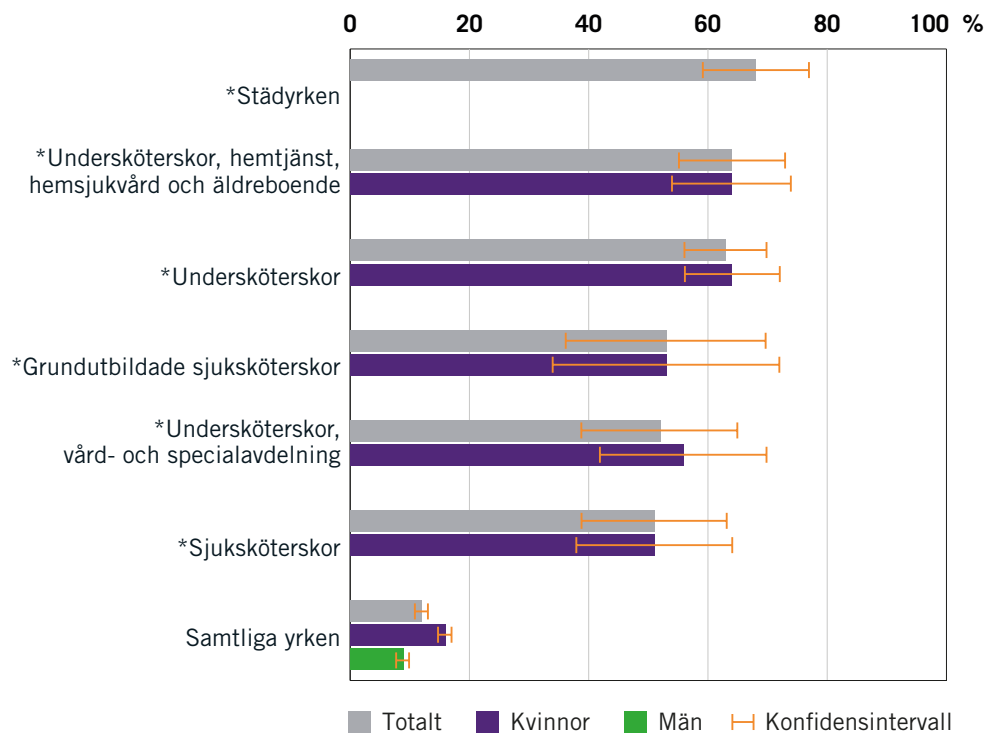
*Uppgiften för osäker för att redovisas
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Högre andel kvinnor uppger att de har hudkontakt med rengörings-/desinfektionsmedel

Drygt en av tio sysselsatta utsätts för hudkontakt med rengörings- och/eller desinfektionsmedel minst en fjärdedel av arbetstiden. Kvinnor utsätts i högre grad än män, 16 procent jämfört med 8 procent av män.

Andelen sysselsatta som har hudkontakt med rengörings-/desinfektionsmedel bland de yrken där tillräckligt många har svarat är högst inom Städyrken, där 68 procent utsätts. Andra yrken med hög andel utsatta är Undersköterskor. Bland Undersköterskor i hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende är andelen 64 procent de sammanslagna åren 2019 och 2021.

Figur 5.8 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta utsätts för hudkontakt med rengöringsmedel och/eller desinfektionsmedel minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke och kön, år 2019/2021

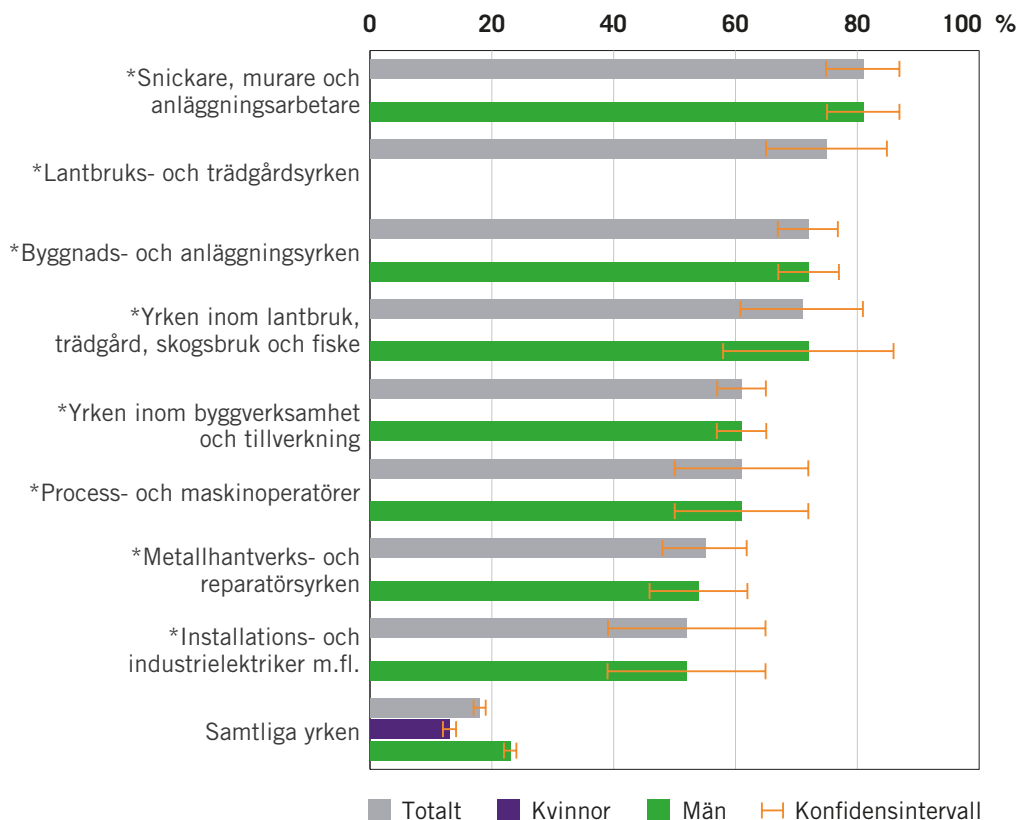
* Uppgiften för osäker för att redovisas
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

En av fyra män utsätts för luftföroreningar

Knappt två av tio sysselsatta utsätts på arbetsplatsen för luftföroreningar som man kan se i luften eller känna på lukten. Det kan vara damm från metaller, sten, kvarts, cement, asbest, mineralull eller liknande. Det kan även vara damm från textil, trä, mjöl, djur eller växter eller så kan det vara kemikalier (gaser, ångor, lösningsmedel, bekämpningsmedel eller plastkemikalier). En högre andel män än kvinnor hade varit utsatta för sådana luftföroreningar minst en fjärdedel av arbetstiden, knappt 25 procent av männen jämfört med drygt 10 procent av kvinnorna. Det är i större utsträckning unga som utsätts för luftföroreningar, 27 procent av män 16–29 år och 16 procent av kvinnor i samma åldersgrupp utsätts för luftföroreningar.

Snickare, murare och anläggningsarbetare utsätts för luftföroreningar i hög utsträckning. Närmare åtta av tio sysselsatta i den yrkesgruppen utsätts minst en fjärdedel av arbetstiden. En annan grupp som utsätts i relativt hög utsträckning är sysselsatta inom Byggnads- och anläggningsyrken där drygt sju av tio utsätts för luftföroreningar minst en fjärdedel av tiden under de sammanslagna undersöknings-åren 2019/2021.

Figur 5.9 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta utsätts för luftföroreningar minst en fjärdedel av arbetstiden. Andel sysselsatta (procent) efter yrke och kön, år 2019/2021

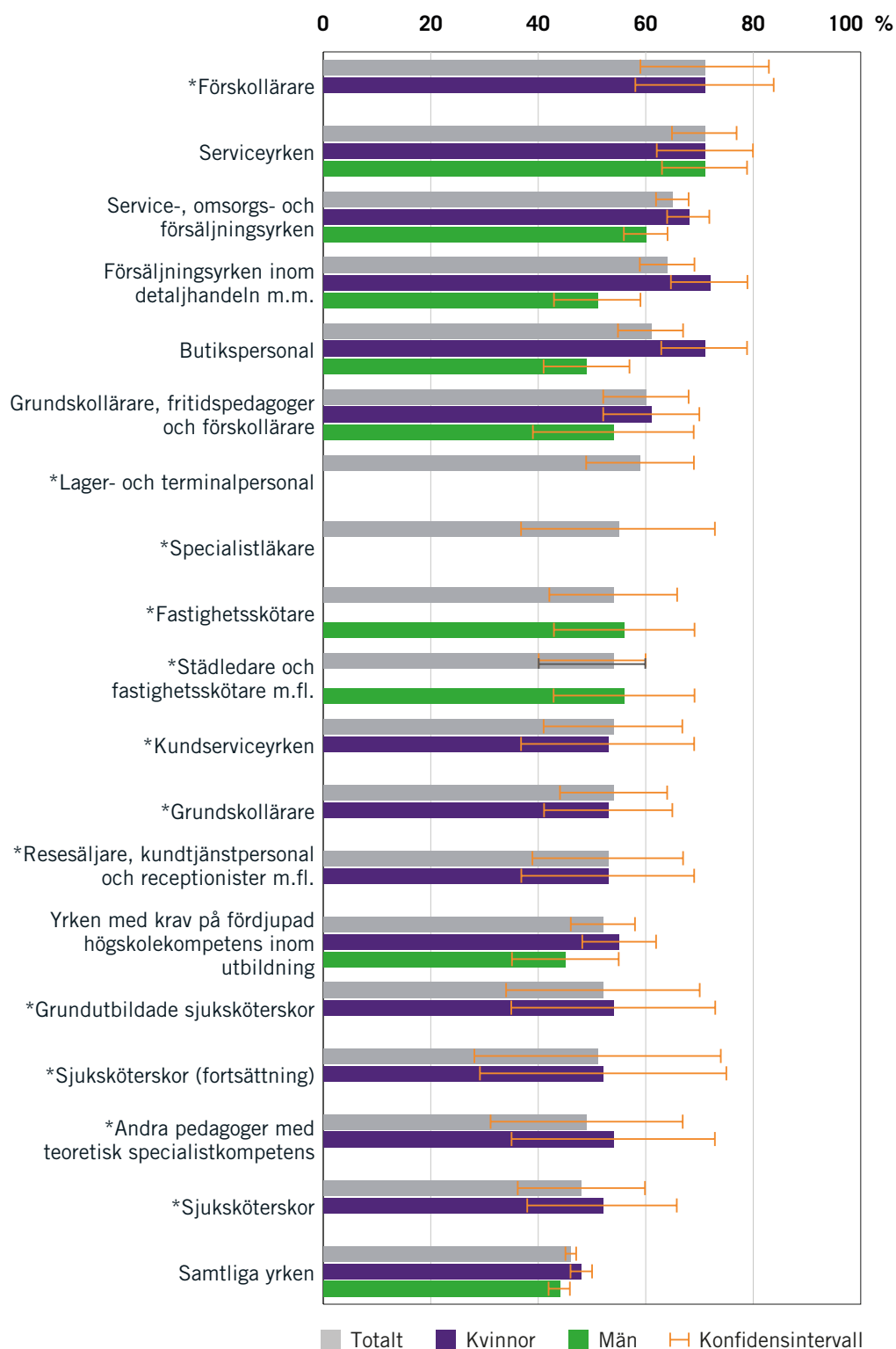
* Uppgiften för osäker för att redovisas
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Hälften uttröttade i kroppen efter arbetsdagen

Närmare hälften, 45 procent, av de sysselsatta hade minst en dag per vecka de senaste tre månaderna kommit hem från arbetet uttröttade i kroppen. Både bland kvinnor och män är det en lägre andel i åldersgruppen 30–49 som är uttröttade efter arbetsdagen, jämfört med äldre och yngre.

I figur 5.10 redovisas yrken där minst hälften av de sysselsatta är uttröttade i kroppen efter arbetet. Serviceyrken och Förskollärare är yrken där drygt 70 procent av de sysselsatta upplevde att de var kroppsligt uttröttade efter arbetet minst en dag i veckan.

Figur 5.10 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta minst en dag per vecka varit uttröttade i kroppen efter arbetsdagens slut. Andel sysselsatta (procent) efter yrke och kön, år 2019/2021

* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

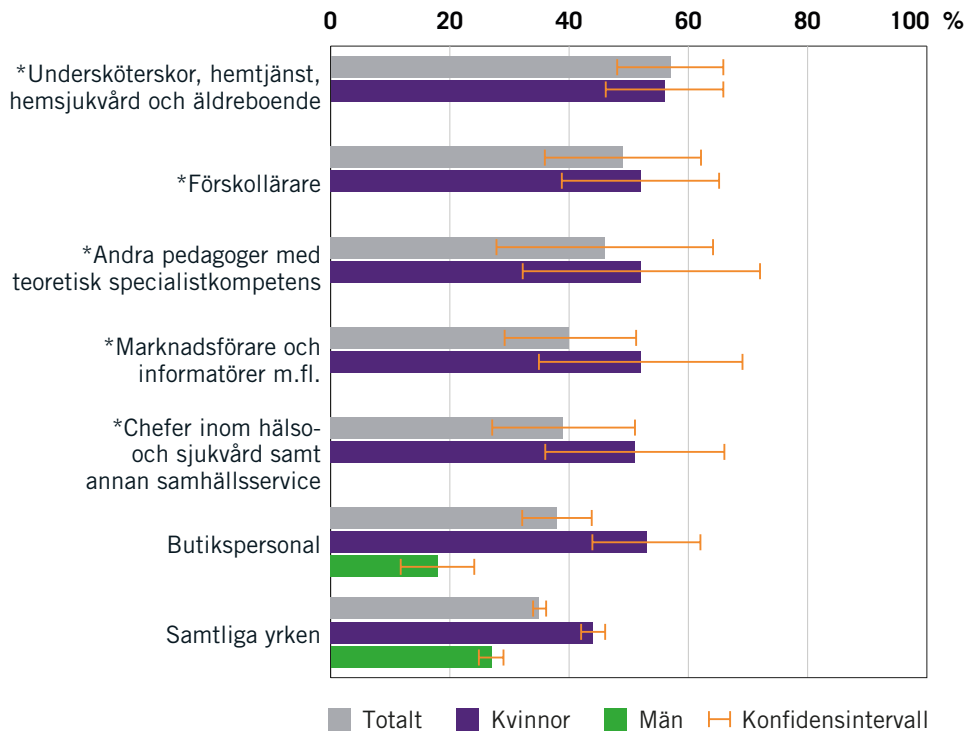
Figur 5.10 bygger på data från två undersökningsår för att kunna redovisa resultat uppdelat på yrke. Fråga 42 som data bygger på har mellan undersökningsåren omformulerats från "Händer det att du, när du kommer hem ifrån arbetet är uttröttad i kroppen?" (2019) till "Händer det att du är uttröttad i kroppen efter arbetsdagens slut?" (2022). Svartalternativen har inte ändrats. Denna omformulering genomfördes för att anpassa frågan till den nya verklighet många erfar med arbete hemifrån på grund av covid-19 pandemin.

Högre andel kvinnor har ont i övre delen av ryggen/nacken efter arbetet

Drygt var tredje sysselsatt i åldern 16–64 år har ont i övre delen av rygg/nacke efter arbetet minst en dag per vecka. Det är en högre andel kvinnor än män som har det, 43 respektive 28 procent. Det finns inga statistiskt säkerställda skillnader i andel som har ont i övre delen av ryggen/nacken mellan åldersgrupper, varken för kvinnor eller män.

I figur 5.11 redovisas de yrken där högst andel sysselsatta upplever värk i övre delen av ryggen/nacken efter arbetet. Andelen är högst bland Undersköterskor (57 procent). Andra yrken med hög andel utsatta är Förskollärare och Andra pedagoger med teoretisk specialkompetens (49 respektive 46 procent).

Figur 5.11 Yrken där en relativt stor andel sysselsatta har ont i övre delen av rygg/nacke minst en dag per vecka. Andel sysselsatta (procent) efter yrke och kön, år 2019/2021

* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

6. Den psykosociala arbetsmiljön

I Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö finns regler om bland annat arbetsbelastning och kränkande särbehandling. Det här avsnittet handlar om några av de frågor som belyser den psykosociala arbetsmiljön. Resultat för ytterligare frågor som rör den psykosociala arbetsmiljön finns i tabellbilagan och SSD.

De flesta tycker att jobbet är intressant och stimulerande

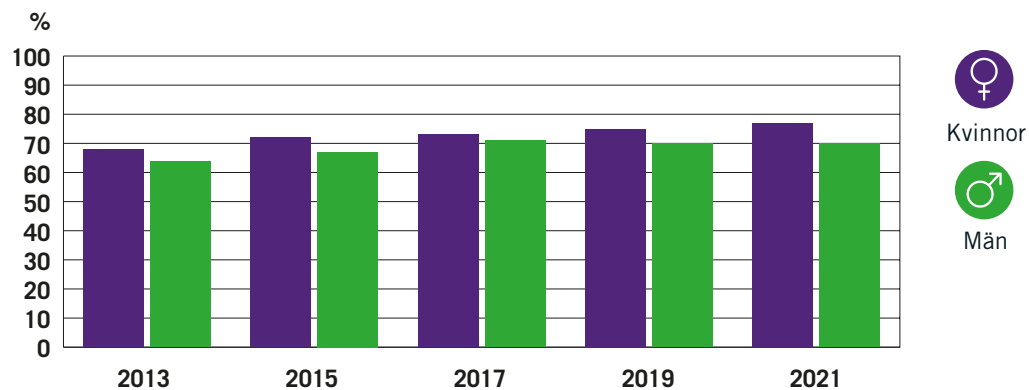
Närmare tre av fyra sysselsatta har i hög grad ett intressant och stimulerande arbete under 2021. Lägger man till de som i viss mån har ett intressant och stimulerande arbete hade de allra flesta, 96 procent av de sysselsatta, ett sådant arbete.

De yngre har i lägre utsträckning än äldre ett intressant och stimulerande arbete i hög grad. Drygt 60 procent av männen och nästan 75 procent av kvinnorna i åldersgruppen 16–29 år har det, jämfört med drygt 70 procent av männen och närmare 80 procent av kvinnorna i de äldre åldersgrupperna. Andelen med tidsbegränsad anställning som i hög grad har ett intressant och stimulerande arbete är lägre än andelen med fast anställning. Drygt 70 procent av de fast anställda jämfört med 65 procent av de tidsbegränsat anställda har ett sådant arbete 2021. Andelen ökade med stigande inkomst. Det är framför allt en skillnad mellan de som har hög inkomst och de lägre inkomstgrupperna. 84 procent av de som har hög inkomst jämfört med 63 respektive 70 procent av de med låg- och mellaninkomst har ett arbete som i hög grad var intressant och stimulerande.

Det är ingen skillnad i andelen som tycker de har ett intressant och stimulerande arbete baserat på grad av skrivbordsarbete hemifrån.

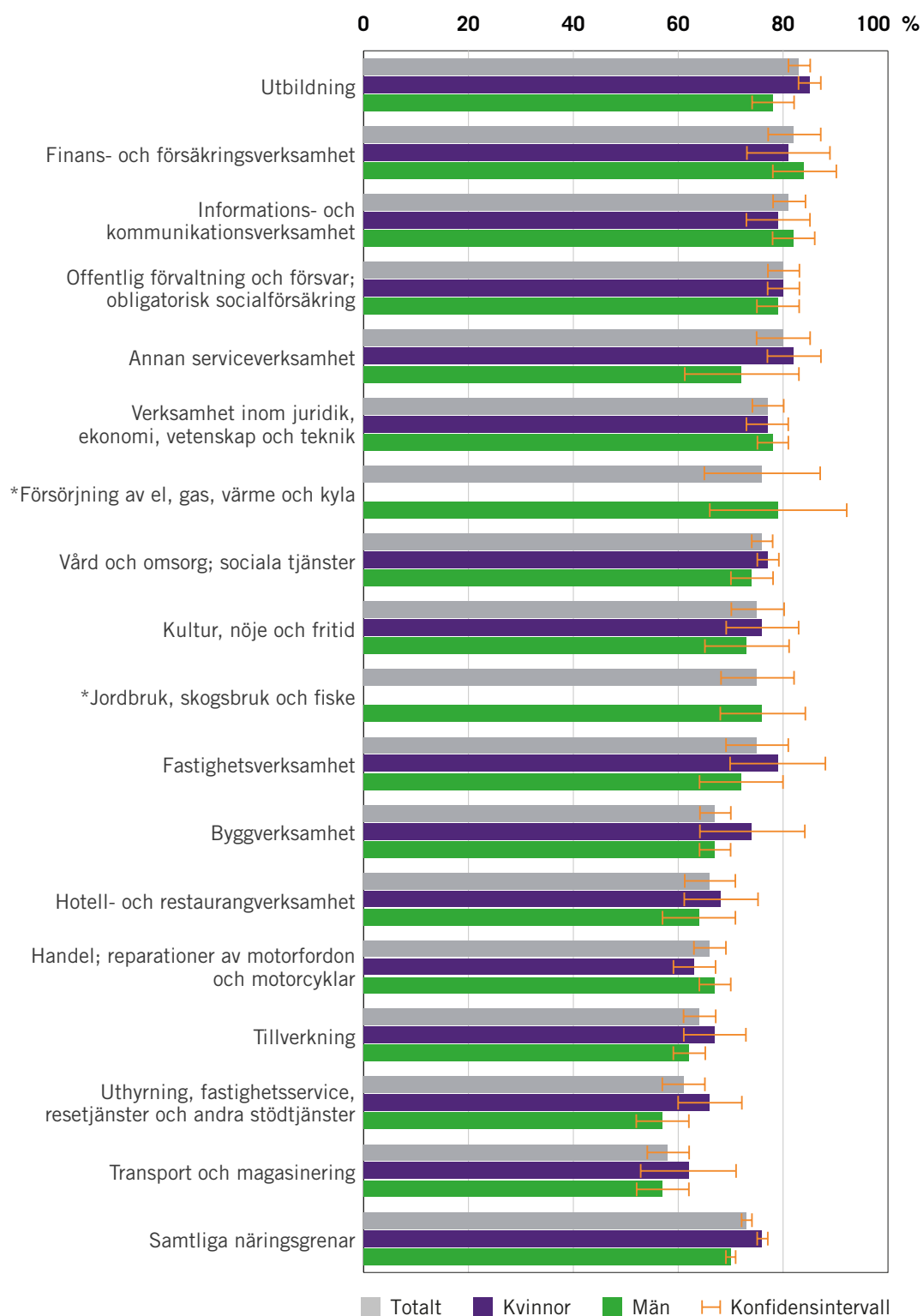
Jämfört med föregående undersökning är det inga statistiskt säkerställda skillnader för män och kvinnor totalt sett. Sett över perioden 2013–2021 har andelen kvinnor som i hög grad har ett intressant och stimulerande arbete varierat mellan som lägst 68 procent 2013 till som högst 77 procent 2021. Bland män var andelen som lägst 2013 (64 procent) och var som högst 2017 (71 procent).

Figur 6.1 Andel sysselsatta (procent) som i hög grad har ett intressant och stimulerande arbete, efter kön, år 2013–2021

Inom samtliga redovisade branscher tycker minst hälften av de sysselsatta att de i hög grad har ett intressant och stimulerande arbete de sammanslagna åren 2019/2021. Inom Utbildning, Finans- och försäkringsverksamhet samt Informations- och kommunikationsverksamhet är det över 80 procent av de sysselsatta som tycker det. Näringsgrenar där andelarna är lägre är till exempel inom Transport och magasinering samt Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster.

Figur 6.2 Andel sysselsatta (procent) som i hög grad har ett intressant och stimulerande arbete, efter näringsgren och kön, år 2019/2021

* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

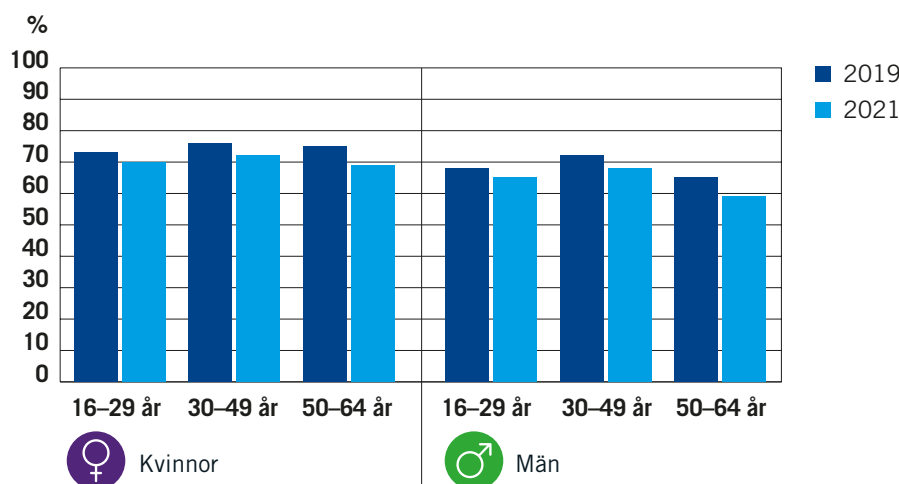
Nästan sju av tio har ett psykiskt ansträngande arbete

Ungefär var femte sysselsatt har i hög grad ett psykiskt ansträngande arbete. Knappt sju av tio har det i hög grad eller i viss mån. Andelen kvinnor som har ett psykiskt ansträngande arbete var något högre än andelen män, 70 procent av kvinnorna och 65 procent av männen har det i viss mån eller i hög grad. Bland män är andelen sysselsatta som i hög grad har ett psykiskt ansträngande arbete som högst i åldersgruppen 30–49 år (23 procent jämfört med 20 procent av de yngre och 16 procent av de äldre). Knappt 25 procent av kvinnorna har ett psykiskt ansträngande arbete i hög grad. Bland kvinnor i åldersgruppen 30–49 år har en högre andel, cirka 50 procent, ett arbete som i viss mån är psykiskt ansträngande.

En högre andel av personer som i väldigt liten eller ingen utsträckning arbetar hemifrån har ett psykiskt ansträngande arbete, 24 procent anger det, jämfört med 18 procent av dem som delvis arbetar hemifrån och 14 procent av de som helt eller nästan helt arbetar hemifrån.

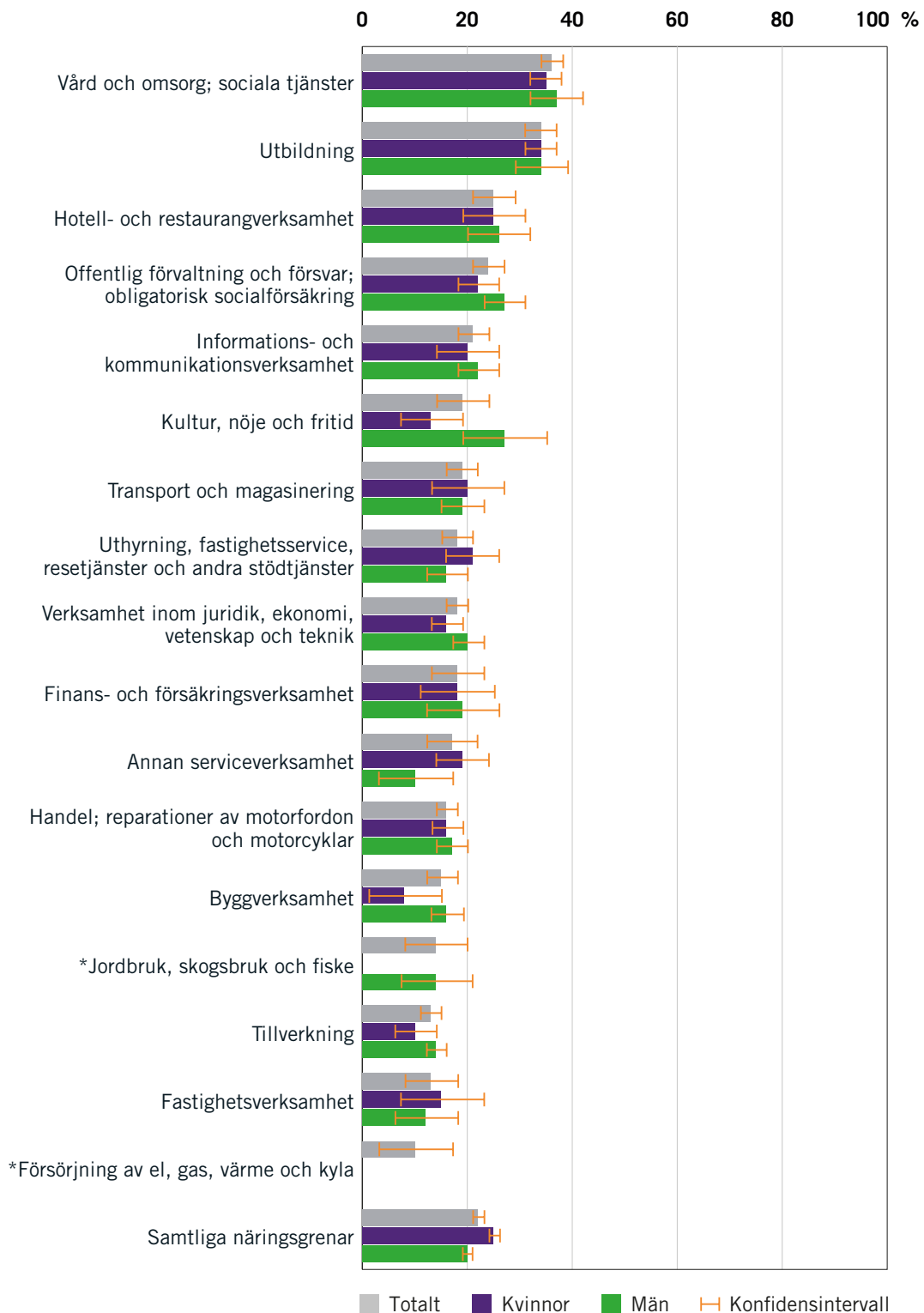
Jämfört med 2019 är det en lägre andel sysselsatta kvinnor som i hög grad har ett psykiskt ansträngande arbete, och en lägre andel sysselsatta män som har ett i viss mån psykiskt ansträngande arbete.

Figur 6.3 Andel sysselsatta (procent) som i viss mån eller hög grad har ett psykiskt ansträngande arbete, efter kön och ålder, år 2019 och 2021

Omkring var tredje sysselsatt inom Vård och omsorg; sociala tjänster och inom Utbildning har ett psykiskt ansträngande arbete i hög grad de sammanslagna åren 2019/2021. Inom Försörjning av el, gas, värme och kyla har 10 procent ett psykiskt ansträngande arbete. Tillverkning och Byggverksamhet är exempel på andra branscher där andelen är relativt låg, 13 procent har ett psykiskt ansträngande arbete i hög grad i dessa branscher.

Figur 6.4 Andel sysselsatta (procent) som i hög grad har ett psykiskt ansträngande arbete, efter näringsgren och kön, år 2019/2021

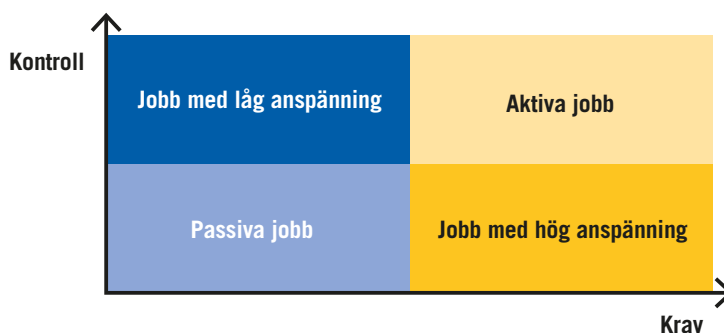

* Uppgiften för osäker för att redovisas
 Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

Närmare tre av tio kvinnor har arbeten med hög anspänning

Detta avsnitt syftar till att belysa förhållanden som avser samband mellan arbetets krav och den enskildes kontroll över sin arbetssituation. Krav-kontrollmodellen skapades av Karasek/Theorell och används för att analysera psykosociala arbetsförhållanden och deras effekter på hälsan. Enligt denna modell är kombinationen av utsatthet för höga psykiska krav och låg grad av kontroll en viktig orsak till ohälsa. Den här modellen har använts i en rapport⁴ som tagits fram av Statistiska centralbyrån (SCB) och Arbetsmiljöverket under 2001 och som grundar sig på JobbkraV-jobbkontroll-modellen (The "job demands-job control" model. Karasek/Theorell, 1990).

I modellen definieras fyra typer av jobb beroende på graden av krav och egen kontroll:

Att befinna sig på ett jobb med hög anspänning kan innebära att en enskild individ är utsatt för stora krav och samtidigt har litet inflytande vilket ökar risken för psykosociala påfrestningar och besvär. En god egenkontroll, det vill säga inflytande över sin arbetssituation, kan innebära att man delvis kan hantera även stora arbetskrav vilket kan göra arbetet mer stimulerande och utvecklande och därmed kan ha positiva effekter på hälsan.

Redovisningen nedan omfattar de två typerna som visas på bilden som bedöms som mest relevanta då det gäller psykosocial påfrestning. Jobb med hög anspänning har valts då de som arbetar under hög

⁴ Negativ stress och ohälsa Inverkan av höga krav, låg egenkontroll och bristande socialt stöd i arbetet, Information om utbildning och arbetsmarknad, SCB & Arbetsmiljöverket, 2001:2

anspänning riskerar sämre hälsa och då de som har aktiva jobb vanligtvis upplever sitt arbete stimulerande och utvecklande vilket gör risken för ohälsa mindre.

För att kunna följa krav och kontroll över tid har ett kravindex och ett kontrollindex utarbetats. Varje index grundar sig på fyra frågor ur Arbetsmiljöundersökningen. Svartalernativ på frågor ur Arbetsmiljöundersökningen som ligger till grund för respektive index har grupperats för att skapa de punktmarkerade svarsalternativen som används för beräkningen av respektive index. För varje individ registreras om de angett de punktmarkerade svarsalternativen nedan på minst två av fyra frågor.

Index för höga krav i arbetet beräknas utifrån svaren på följande fyra frågor i enkäten (se bilaga 3):

- Fråga 20 – Tvungen att varje vecka dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem
- Fråga 10 – Så stressigt att man minst halva tiden inte hinner prata om eller ens tänka på något annat än arbetet
- Fråga 12 – Arbetet kräver nästan hela tiden uppmärksamhet och koncentration
- Fråga 121 – Alldeles för mycket att göra, instämmer helt/delvis

Index för låg kontroll i arbetet beräknas på underlag av följande fyra frågor i enkäten (se bilaga 3):

- Fråga 36 – Är för det mesta inte/aldrig med och beslutar om upplägget av det egna arbetet
- Fråga 35 – Kan för det mesta inte/aldrig själv bestämma när olika arbetsuppgifter ska göras
- Fråga 9 – Har som mest halva tiden möjlighet att själv bestämma sin arbetstakt
- Fråga 123 – Upplever att man har för lite inflytande, instämmer helt/delvis

I diagrammet nedan redovisas andelen kvinnor och män med aktiva jobb respektive jobb med hög anspänning. Med aktiva jobb avses jobb med höga krav men där individen också har stor kontroll/inflytande över arbetet. Med hög anspänning avses arbeten där det finns höga krav och där individen har liten kontroll/inflytande.

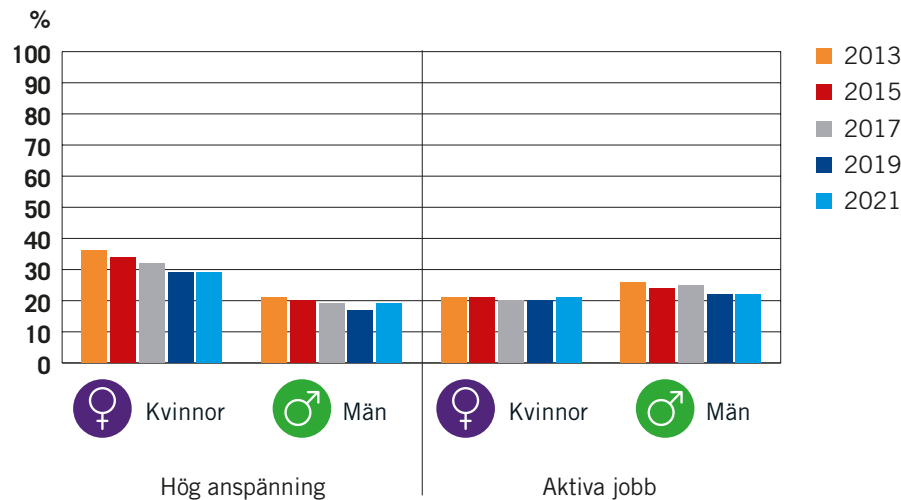
Enligt undersökningen har kvinnor arbeten med hög anspänning i större utsträckning än män. Bland kvinnor är det närmare tre av tio

som har sådana jobb och bland männen närmare två av tio. Andelen män med hög anspänning är lägst bland unga, 16–29 år, och högst bland 30–49 åringar (16 procent respektive 21 procent). Det finns inga statistiskt säkerställda skillnader mellan åldersgrupperna bland kvinnor. Kvinnor och män har aktiva jobb i ungefär lika stor utsträckning, omkring två av tio har sådana jobb. I åldersgruppen 30–49 år finns högst andel sysselsatta med aktiva jobb bland kvinnor, närmare en av fyra. Det finns inga statistiskt säkerställda skillnader mellan utbildningsgrupperna i jobb med hög anspänning medan aktiva jobb ökade med utbildningsnivå. Aktiva jobb var också vanligast bland de med hög inkomst, 30 procent, medan låg- och mellaninkomstgrupperna var lägre, med 15 respektive 18 procent. Andelen med hög anspänning var högst inom mellannivån av inkomst med 27 procent och 17 procent för de med hög inkomst. Det finns inga statistiskt säkerställda resultat för gruppen med låg inkomst. Det är inga skillnader mellan fast och tidsbegränsat anställda gällande hög anspänning medan fast anställda har något högre andel med aktiva jobb.

När det gäller personer med skrivbordsarbete har hälften av personer som arbetar helt eller nästan helt hemifrån ett arbete med låg anspänning (låga krav, stor kontroll) vilket är en högre andel än bland personer som knappt arbetar hemifrån alls, där 33 procent har ett arbete med låg anspänning. En högre andel av personer som delvis arbetar hemifrån har ett aktivt jobb (höga krav, stor kontroll), 33 procent, jämfört med personer som knappt eller inte alls arbetar hemifrån, där andelen med aktivt jobb är 23 procent. De som knappt arbetar hemifrån alls har i högre grad ett passivt jobb (låga krav, liten kontroll), 18 procent, än de som helt eller delvis arbetar hemifrån, där andelen är 8 procent i båda grupper. Bland personer som knappt arbetar hemifrån alls är andelen med ett arbete som innebär hög anspänning (höga krav, liten kontroll) också högre, 27 procent jämfört med 15 och 14 procent för dem som arbetar hemifrån delvis eller hela tiden.

Det finns ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan kvinnor och män mellan åren 2019 och 2021. År 2013 var det år med högst andel kvinnor som hade hög anspänning i jobbet, då var det 36 procent. Lägst andel har rapporterats för åren 2019 och 2021 då 29 procent angav hög anspänning i arbetet. Andelen kvinnor som har ett aktivt arbete har legat runt 20 procent under alla åren 2013–2021. Bland männen har andelen med hög anspänning legat runt 20 procent under alla undersökningsåren men som lägst 2019 med 17 procent. Andelen män med aktivt arbete verkar ha minskat över tid, från 26 procent 2013 till 22 procent 2021.

Figur 6.5 Andel sysselsatta (procent) med hög anspänning respektive aktiva jobb, efter kön, år 2013–2021

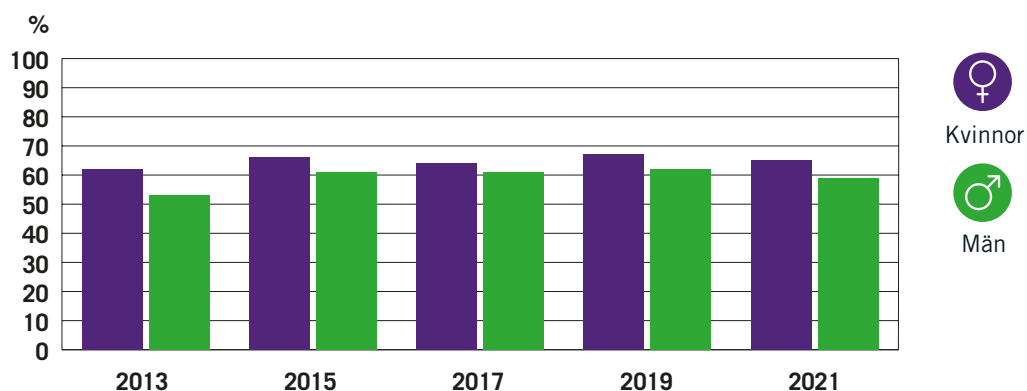
Sex av tio uppger sig ha för mycket att göra

Drygt sex av tio sysselsatta uppger i viss mån eller i hög grad att de har alldeles för mycket att göra. Det är något högre andel som uppger alldeles för mycket att göra i hög grad bland kvinnor än män, 23 respektive 19 procent. Andelen var lägre i den yngsta åldersgruppen, 16-29 år, än i de äldre åldersgrupperna. Ungefär hälften av männen och kvinnorna i den yngsta åldersgruppen uppger alldeles för mycket att göra. Bland kvinnor i åldern 30-49 år och 50-64 år var andelen som högst, omkring sju av tio hade för hög arbetsbelastning i de grupperna. En högre andel av de sysselsatta med fast anställning, knappt två av tre, jämfört med knappt hälften av de tidsbegränsat anställda, uppger att de har alldeles för mycket att göra. Andelen sysselsatta som har alldeles för mycket att göra ökar med stigande inkomst, inom gruppen med högst inkomst är det 67 procent.

Andelen som uppger att de har alldeles för mycket att göra i hög grad är större bland de som knappt alls arbetar hemifrån medan de som helt eller nästan helt arbetar hemifrån har lägst, 24 respektive 15 procent. Andelen som uppger viss mån för mycket att göra skiljer sig inte mellan grad.

Sett över perioden 2013–2021 ökade andelen bland kvinnor, från som lägst 62 procent 2013 till som högst 67 procent 2019 som uppger att de har alldeles för mycket att göra. Bland män skedde en ökning mellan 2013 och 2015 för att sedan ligga kvar på samma nivå.

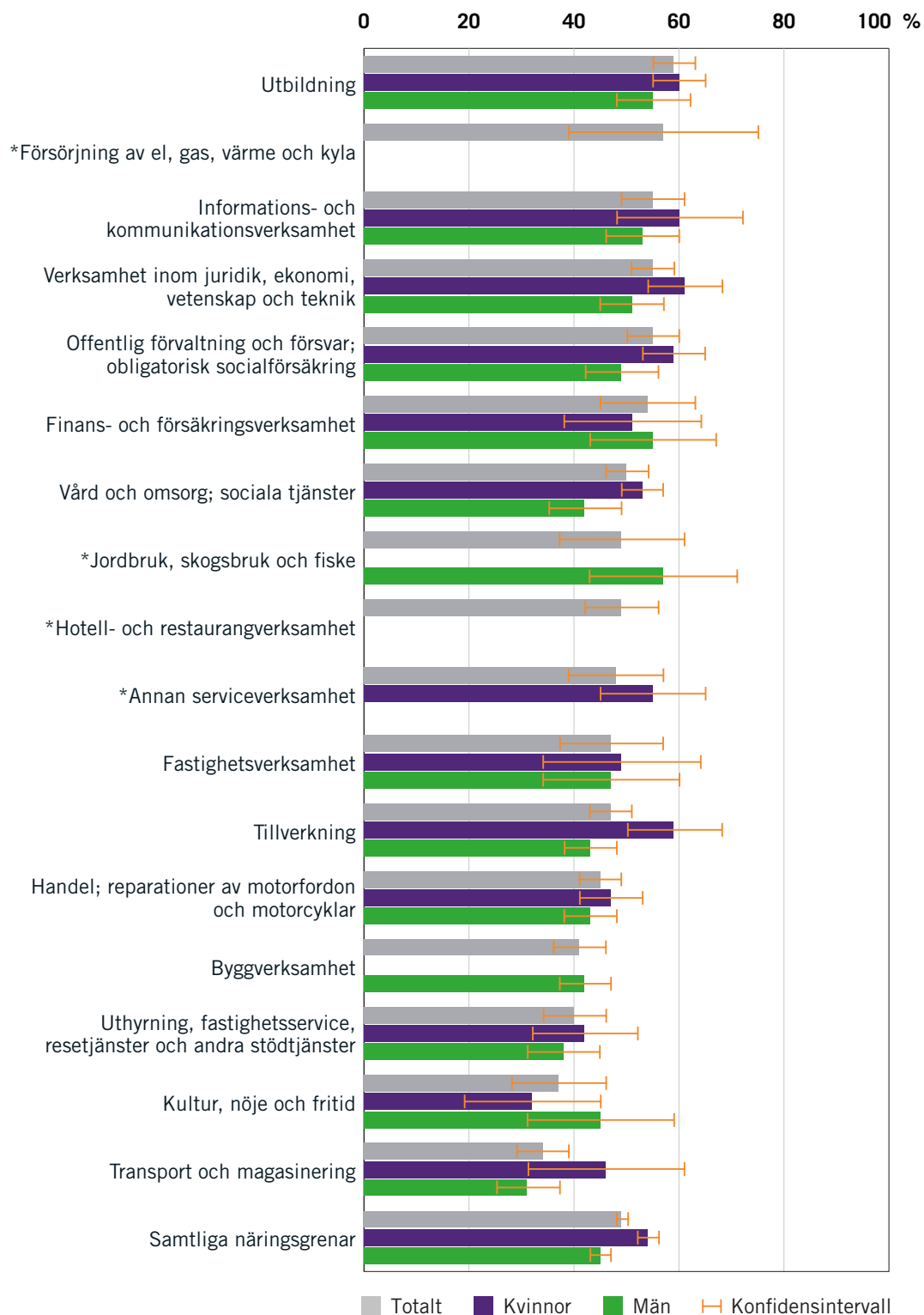
Figur 6.6 Andel sysselsatta (procent) som uppger att de har alldeles för mycket att göra, efter kön, år 2013–2021

Om arbetsbelastningen mäts med en skala 1-5 där 1 betyder alldeles för mycket att göra och 5 att alldeles för lite att göra, är det ungefär hälften av de sysselsatta som instämmer i att ha för mycket att göra (det vill säga 1 eller 2 på skalan). Omkring 6 procent har för lite att göra (4 eller 5 på skalan).

Inom samtliga branscher är det minst en tredjedel av de sysselsatta som, helt eller delvis, har alldeles för mycket att göra. Inom Utbildning, som är den bransch där de sysselsatta uppger det i störst utsträckning, är det knappt 60 procent. Andelen är nästan lika hög inom Försörjning av el, gas, värme och kyla. Andra branscher där över hälften uppger för hög arbetsbelastning är verksamhet inom Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik samt Informations- och kommunikationsverksamhet, och även Finans- och försäkringsbranschen. Inom Transport och magasinering där andelen var lägst, är det ungefär en av tre som uppger att de har för mycket att göra.

Figur 6.7 Andel sysselsatta (procent) som uppger att de har alldeles för mycket att göra, efter näringsgren och kön, år 2019/2021

* Uppgiften för osäker för att redovisas
Resultat efter kön redovisas inte när skattningen är för osäker

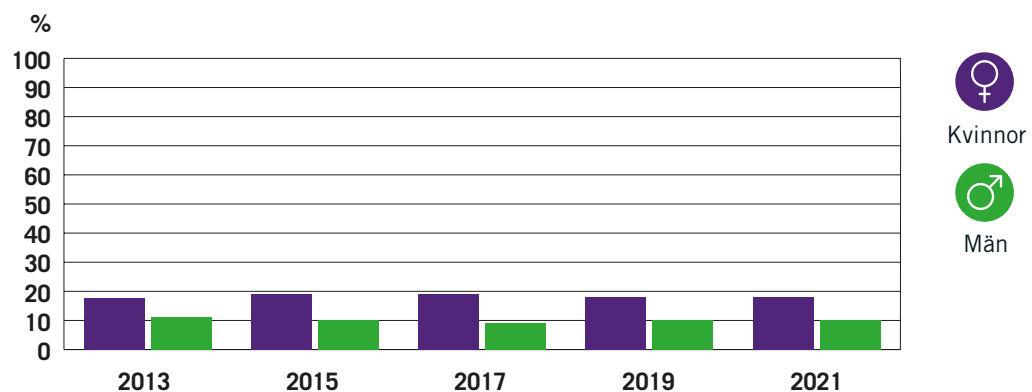
Närmare två av tio kvinnor uppger att de utsatts för våld eller hot om våld i arbetet

Omkring en av tio män och närmare två av tio kvinnor uppger att de utsattes för våld eller hot om våld i arbetet minst någon gång under den senaste 12-månadersperioden. Det är en högre andel av sysselsatta kvinnor i åldern 16–29 som utsatts för våld eller hot om våld, jämfört med övriga åldersgrupper.

Bland de som arbetar hemma helt eller nästan helt är det 3 procent som uppger sig ha utsatts för våld eller hot om våld, bland de som delvis arbetat hemifrån med skrivbordsarbete är det 8 procent och bland de som knappt alls arbetat hemifrån är det 17 procent.

Andelen män respektive kvinnor som uppger att de varit utsatta för våld eller hot om våld har legat på samma nivå under hela perioden 2013–2021.

Figur 6.8 Andel sysselsatta (procent) som uppger att de varit utsatta för våld eller hot om våld under de senaste 12 månaderna, efter kön, år 2013–2021

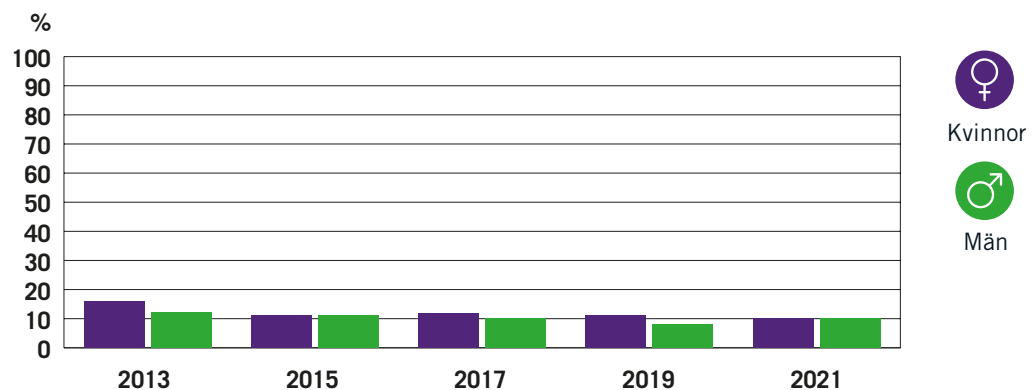
En av tio uppger att de riskerar att hamna i otrygga situationer

En av tio sysselsatta arbetar ensam och uppger att de riskerar att hamna i otrygga situationer varje vecka. Andelen är lika hög bland kvinnor som bland män. Bland män i åldern 50–64 år är andelen högre jämfört med de yngre åldersgrupperna (13 procent jämfört med 8 och 9 procent). Bland kvinnor är andelen högre i åldersgruppen 16–29 år jämfört med de äldre åldersgrupperna (15 procent jämfört med 9 och 10 procent).

Bland de som knappt arbetar hemifrån är det 10 procent som uppger sig hamna i otrygga situationer medan bland de som arbetar hemifrån delvis och helt eller nästan helt är det omkring 5 procent.

Sett över perioden 2013–2021 är det endast små förändringar mellan åren. För kvinnor var andelen något högre i början på perioden.

Figur 6.9 Andel sysselsatta (procent) som arbetar ensamma varje vecka och uppger att de riskerar att hamna i otrygga eller hotfulla situationer, efter kön, år 2013–2021

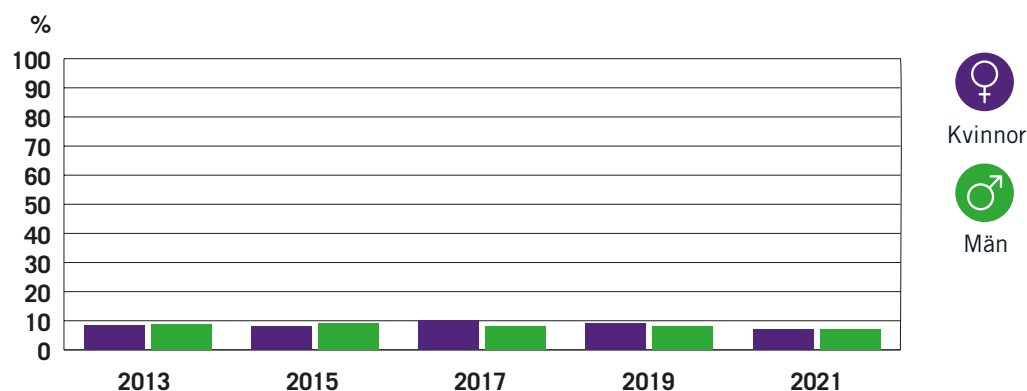
Mindre än en av tio uppger att de har varit utsatta för personlig förföljelse

Mindre än en av tio (7 procent) av de sysselsatta uppger sig ha blivit utsatta för personlig förföljelse (elaka ord och handlingar) från chefer eller arbetskamrater den senaste 12-månadersperioden. Bland män finns inga statistiskt säkerställda skillnader mellan åldersgrupper. Bland kvinnor är andelen som utsatts lägre i åldersgruppen 16–29, där 4 procent utsatts, och högre i åldersgruppen 50–64, där 10 procent utsatts.

Bland de som knappt arbetat hemifrån med skrivbordsarbete är det 8 procent som uppger sig ha utsatts för personlig förföljelse medan det är 4 procent bland de som helt eller nästan helt har arbetat hemifrån.

Andelen sysselsatta som uppger sig ha utsatts har legat på ungefär samma nivå över den undersökta perioden 2013–2021.

Figur 6.10 Andel sysselsatta (procent) som uppger att de har utsatts för personlig förföljelse från chefer eller arbetskamrater under de senaste 12 månaderna, efter kön, år 2013–2021

Närmare en av fyra unga kvinnor uppger att de har utsatts för sexuella trakasserier

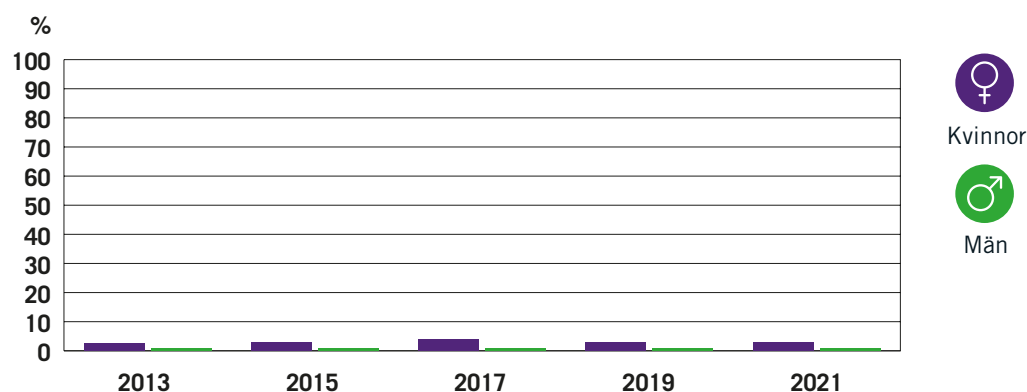
Drygt en av tio kvinnor uppger att de har utsatts för sexuella trakasserier på arbetet någon gång under de senaste 12 månaderna. Det kan vara från chefer, arbetskamrater och/eller från andra personer som patienter, kunder, klienter, passagerare, elever. Bland män är det omkring 2 procent som uppger detta. Bland män var det ingen skillnad mellan de olika åldersgrupperna men bland kvinnor minskar andelen med stigande ålder. Bland unga kvinnor, 16–29 år, har 24 procent blivit utsatta någon gång under den senaste 12-månadersperioden.

Figur 6.11 Andel sysselsatta (procent) som uppger att de har utsatts för sexuella trakasserier från chefer/arbetskamrater och/eller andra under de senaste 12 månaderna, efter kön och ålder, år 2021

Omkring 1 procent av männen och 3 procent av kvinnorna uppger att de har utsatts för sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater. Det är ingen statistiskt säkerställd förändring jämfört med undersökningen 2019. Andelen män och kvinnor som varit utsatta för sådana trakasserier har legat på ungefär samma nivå under perioden 2013–2021.

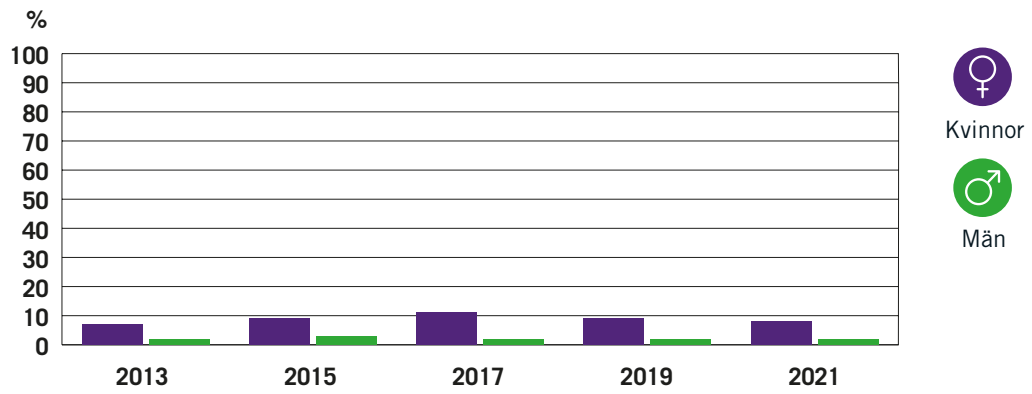
Figur 6.12 Andel sysselsatta (procent) som uppger att de har utsatts för sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater under de senaste 12 månaderna, efter kön, år 2013–2021

Omkring 5 procent av de sysselsatta uppger att de har utsatts för sexuella trakasserier på arbetet från andra personer än chefer och arbetskamrater minst någon gång den senaste 12-månadersperioden. Bland kvinnor är andelen 8 procent och det är unga kvinnor som utsatts mest. Närmare två av tio unga kvinnor 16–29 år har utsatts av andra personer såsom till exempel patienter eller kunder. En jämförelse mellan yrkesgrupper visar att kvinnor som arbetar som butikspersonal har utsatts i högst utsträckning 2019/2021, närmare en av tre uppger att de har utsatts. Utsattheten är relativt hög bland kvinnor som arbetar i yrken inom försäljning och vård där flera yrkesgrupper har en andel som utsatts bland kvinnor som överstiger 20 procent.

Sett över perioden 2013–2017 var det en svagt stigande trend i kvinnor som uppger att de har utsatts för sexuella trakasserier från andra personer än chefer och arbetskamrater. Trenden ser ut att brytas efter 2017, skillnaderna över tid är inte statistiskt säkerställda. Bland män har andelen legat på samma nivå under hela perioden.

Figur 6.13 Andel sysselsatta (procent) som uppger att de har utsatts för sexuella trakasserier från andra än chefer eller arbetskamrater under de senaste 12 månaderna, efter kön, år 2013–2021

Summary

This report presents statistics on the work environment for employed persons in the labour market in 2021, and developments in the period 2013–2021. New for this report is that there are questions about desk work from home and the answers can be divided according to degree of desk work from home⁵. In general, for all employed persons, there are no major differences between the years and the results remain largely on the same level throughout the period. For certain questions and groups, minor changes are visible which is highlighted in the report. There are clear structural differences in the labour market, which is reflected in the results. Women and men to a large extent work in different parts of the labour market. Where and how women and men work affects the risks they are exposed to and how they experience their work environment.

Three out of four find their work interesting and stimulating

Nearly three in four employed find their work to a high degree interesting and stimulating. Taken together with persons whose work was somewhat interesting and stimulating, most people – just over 96 percent of those employed – had such work. A higher proportion of women than men report an interesting and stimulating work. In addition, the proportion increase with each age group and is higher among those who have high income. People in permanent employment report an interesting and stimulating work in higher degree than people in temporary employment. There is no difference in the reporting dependent on the degree the employee work from home nor is there any statistically significant differences in the proportions between 2019 and 2021.

Three out of four are in general content with their work

About three in four are in general content with their work, there is no difference in the proportion between women and men. Highest proportion of content people are found among the group with the

⁵ Desk work from home is defined in this report as all types of desk work performed (via a digital connection) in one's own residence, holiday home or other home environment and which is captured in the survey with question 67:

How much of your regular working time did you work at home in the last three months? This includes desk work in your own home, holiday home or other home environment.

Synonymous with the term "desktop work from home" the terms work from home and remote work are also used in this report.

highest educated and the group with the highest incomes. There is no difference in the proportion that are content between the groups that work a different amount of time from home nor is there any statistically significant differences in the proportions between 2019 and 2021.

Two out of ten report higher demands than their skill level

A little more than 20 percent report that the demands from work are higher than their skill level, no difference in proportion between women and men. Among women and men, a higher proportion of the younger than the older report that work have higher demands than their skill level. It is also more common among those in temporary employment. The degree of working at home an employee does, do not affect the proportion reporting a mismatch between demands and skill level. Neither is there any statistically significant differences in the proportions over the years 2019-2021 except for one group, the proportion of young men has increased with 7 percent units.

Four out of ten persons could not decide when their duties were to be performed

A larger proportion of employed women than men were not able to decide when their duties were to be performed, 44 and 35 percent respectively. The proportion decrease with increasing age groups. Among the highest educational group as well as among the highest income group were the lowest proportion who cannot decide when to execute their duties. Among those who barely, or not at all, work from home was the greatest proportion who cannot decided when to execute their duties, compared to those who work most, or all, their working time from home. There are no statistically significant differences in the proportion who cannot decide when to execute their duties between the years 2019 and 2021.

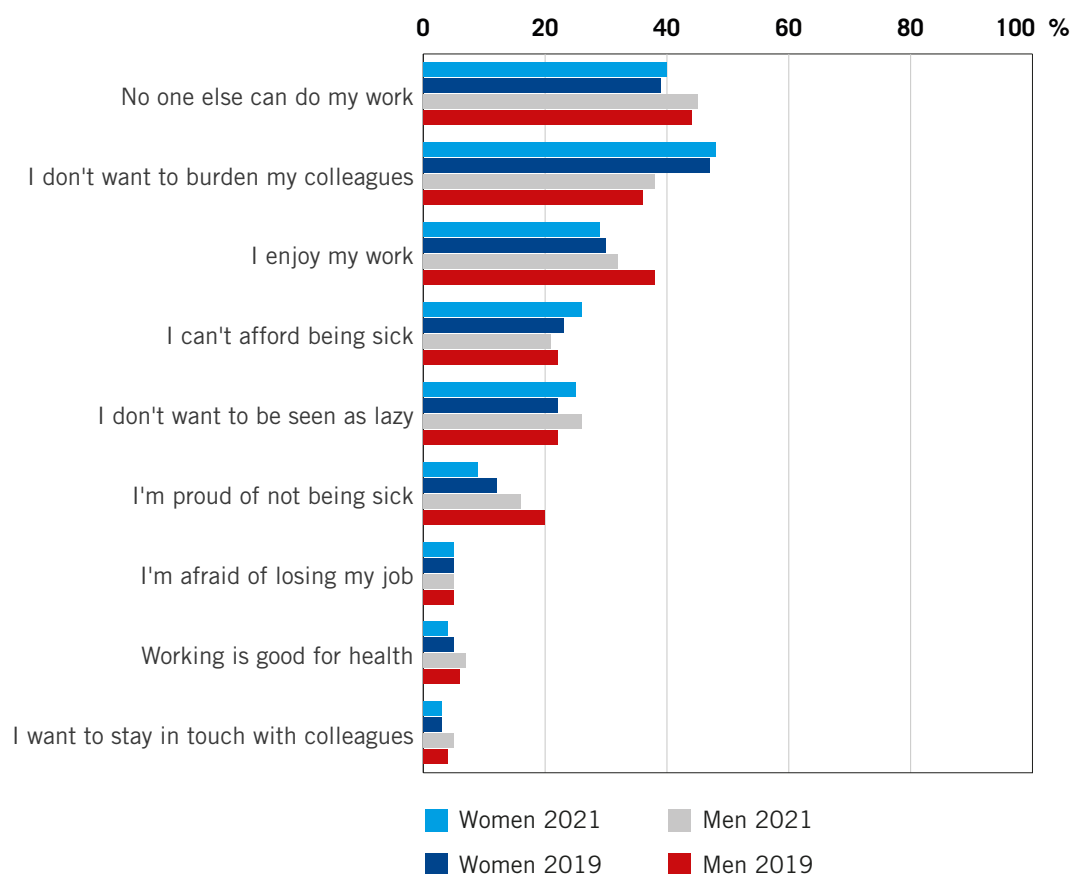
Six out of ten state that they have worked despite illness

At some point in the past 12 months, nearly six in ten employed worked, even though they were too ill to work according to their own assessment. Almost every fifth employed did so four times or more, it is more common among women than men. There are no statistically significant differences in the proportion working despite being ill among the groups working from home to a different degree.

However, the reason for working despite being ill differ between the groups that work from home to a different degree, those barely, or not at all working from home did it to a higher degree because they cannot afford being sick while the other groups more often reported that they did not want to burden their colleagues.

Not wanting to burden the colleagues is the most common reason among women, almost half of the women reported this reason. Among men a little more than 38 percent reported the same reason. That no one else can do the job was the most common reason among men, 45 percent reported that, while 40 percent of the women reported the same reason.

Figure 1 Proportion of employed (percent) working despite being sick and the reason divided on sex, year 2019 and 2021

Nearly three out of ten women have high-strain jobs

Women have high-strain jobs to a higher degree than men. High-strain mean jobs with high demands and low control. Among women it is nearly three in ten while among men almost two in ten have high-strain jobs. Active jobs are jobs that have high demands and high control, women and men have active jobs in similar degree, about two in ten. Highest proportion with active jobs is found among women aged 30-49 years, almost one in four. Among the group that barely, or not at all, work from home, 27 percent have high-strain jobs compared with 15 and 14 percent among those working partly or completely from home. People working partly from home have active jobs to a higher degree than people barely, or not at all, working from home (33 and 23 percent respectively). There is no statistically significant difference between the proportion of women and men in high-strain jobs between 2019 and 2021. 2013 was the highest proportion of high-strain jobs among women (36 percent) while 2019 and 2021 was the lowest with 29 percent.

Six out of ten persons have too much work

Just over six in ten employed persons to some extent or to a large extent had too much work in the survey year 2021. It is a bit higher proportion among women than men, 23 and 19 percent respectively. The proportion with a large extent of excessive workload is highest among those that barely, or not at all, work from home, while lowest, among those working most, or all the time from home (24 and 15 percent respectively). No differences were found among those who reported too high workload to some extent. The proportion of women with excessive workload increased from 62 percent, 2013, to 67 percent, 2021.

Nearly two out of ten women were subjected to violence or threats of violence at work

Around one in ten men and nearly two in ten women were subjected to violence or threats of violence at work at least once in the past 12 months. Among people working most, or all the time from home, 3 percent reports having been subjected to violence or threats of violence at work, 8 percent among those working partly from home, and 17 percent of them barely, or not at all, working from home. The proportion of men and women respectively who were subjected to violence has remained at the same level throughout the period 2013-2021.

One out of ten assessed that they cannot work until the regular retirement age

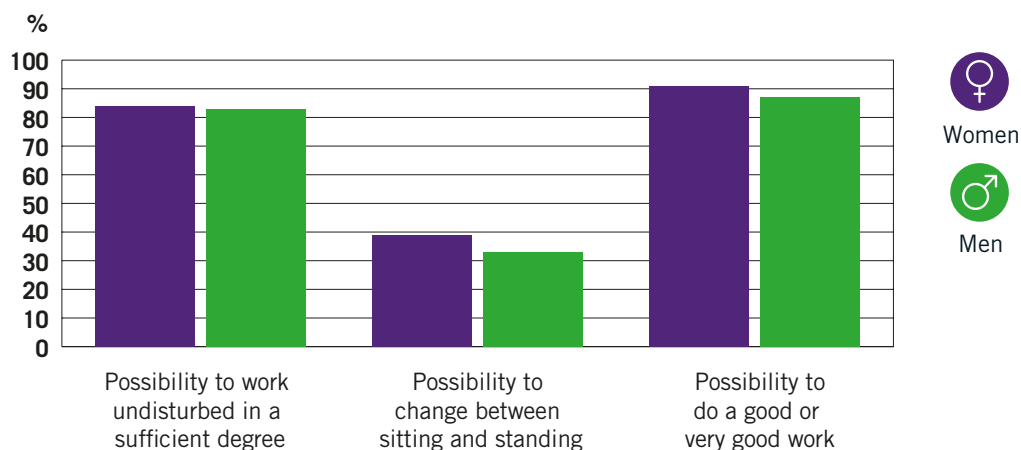
Around 5 percent of employed people aged 50–64 have difficulty completing their tasks due to their age, the proportion among women is 6 percent and among men 4 percent. Around 13 percent of women and 8 percent of men consider that they cannot work in the profession until the regular retirement age. It is a lower proportion among people with a high level of education and among people with a high income than in other groups. There are no statistically significant differences in the proportion who cannot do their work tasks or who assess that they can work until regular retirement age between 2019 and 2021.

About nine out of ten have the possibility to do a good or very good desk work at home

When asked how much of the working time is spent doing desk work the last three months (office or home environment or other location), almost seven in ten reports that they worked at least a quarter of the time doing desk work. A higher proportion of women than men, work at least a quarter of their time doing desk work (71 and 65 percent, respectively). Of those who do desk work for at least a quarter of their working time, 17 percent work all the time at home (own residence, holiday home or other home environment).

Among people who do desk work most of, or all of the time, 84 percent had the possibility to work undisturbed. Of those who work at least a quarter of the time with desk work, but who have carried out their work wholly or partly in an office environment outside the home, 71 percent have access to a quiet room to a sufficient extent.

Figure 2 Proportion of employed (percent) that, during the last three months performed their desk work wholly or partly at home, had different working conditions by sex, in 2021

Different impacts of the physical work environment on employees

Since the last survey, the proportion of physically demanding work has fallen from 46 to 43 percent. The proportion is higher among younger people, and among men under 30 the proportion has increased since the last survey.

During the last three months, almost half of the employed have been physically tired after work at least one day per week. A little more than one in three employed has pain in the upper back or neck after work at least one day per week, it is more common among women than men.

Two in ten employed are exposed to high noise in their work, the proportion is higher among men than women. Almost one in ten employed is, at least a quarter of the working time, exposed to vibrations that cause the whole body to shake and vibrate, the proportion is higher among men than women.

Bilaga 1. Beskrivning av näringsgren SNI2007 / Economic activity

- A** Jordbruk, skogsbruk och fiske
Companies in agriculture, forestry and fishing
- 01 Jordbruk och jakt samt service i anslutning härtill
Agricultural establishments and establishments for related services
- 02 Skogsbruk
Companies for forestry and related services
- 03 Fiske och vattenbruk
Fishermen and aqua cultivators

- B** Utvinning av mineral
Mines and quarries
- 05 Kolutvinning
Mining of coal and lignite
- 06 Utvinning av råpetroleum och naturgas
Extraction of crude petroleum and natural gas
- 07 Utvinning av metallmalmer
Mining of metal ores
- 08 Annan utvinning av mineral
Other mining and quarrying
- 09 Service till utvinning
Mining support service activities

- C** Tillverkning
Manufacturing industry
- 10 Livsmedelsframställning
Food product industry
- 11 Framställning av drycker
Beverage industry
- 12 Tobaksvarutillverkning
Tobacco industry
- 13 Textilvarutillverkning
Textile industry
- 14 Tillverkning av kläder
Wearing apparel industry
- 15 Tillverkning av läder, läder- och skinnvaror med mera
Industry for leather and related products
- 16 Tillverkning av trä och varor av trä; kork, rotting och dylikt utom möbler etcetera.,
Industry for wood and products of wood, cork, cane except furniture
- 17 Pappers- och pappersvarutillverkning
Industry for paper and paper products
- 18 Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
Printers; other industry for recorded media
- 19 Tillverkning av stenkolsprodukter och raffinerade petroleumprodukter
Industry for coke and refined petroleum products
- 20 Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
Industry for chemicals and chemical products
- 21 Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel
Industry for basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
- 22 Tillverkning av gummi- och plastvaror
Industry for rubber and plastic products

- 23 Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
Industry for other non-metallic mineral products
- 24 Stål- och metallframställning
Industry for basic metals
- 25 Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
Industry for fabricated metal products, except machinery and equipment
- 26 Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
Industry for computers, electronic and optical products
- 27 Tillverkning av elapparatur
Industry for electrical equipment
- 28 Tillverkning av övriga maskiner
Industry for machinery and equipment n.e.c.
- 29 Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar
Industry for motor vehicles, trailers and semi-trailers
- 30 Tillverkning av andra transportmedel
Industry for other transport equipment
- 31 Tillverkning av möbler
Furniture industry
- 32 Annan tillverkning
Other manufacturing industry
- 33 Reparation och installation av maskiner och apparater
Repair shops and installation companies for machinery and equipment

- D** Försörjning av el, gas, värme och kyla
Electricity, gas, steam and hot water plants

- E** Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering
Water works; Sewage plants, waste-disposal plants
- 36 Vattenförsörjning
Water works
- 37 Avloppsrening
Sewage plants
- 38 Avfallshantering; återvinning
Waste disposal plants; materials recovery plants
- 39 Sanering, efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för
föroreningsbekämpning
Establishments for remediation activities and other waste management services

- F** Byggverksamhet Construction industry
- 41 Byggande av hus
Construction developers
- 42 Anläggningsarbeten
Civil engineering contractors
- 43 Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet
Specialised construction activities
- 431 Rivning av hus samt mark- och grundarbeten
Demolition and site preparation contractors
- 432 Elinstallationer, VVS-arbeten och andra bygginstallationer
Contractors for electrical, plumbing and other construction installation activities
- 433 Slutbehandling av byggnader
Contractors for building completion and finishing
- 439 Annan specialiserad bygg- och anläggnings verksamhet
Contractors for other specialised construction activities

- G** Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
Trade; repair establishments for motor vehicles and motorcycles
- 45 Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
Sales and repair establishments for motor vehicles and motorcycles
- 46 Parti- och provisionshandel utom med motorfordon
Wholesale trade, except of motor vehicles
- 47 Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
- H** Transport och magasinering
Transport and storage companies
- 49 Landtransport; transport i rörsystem
Land transport companies and pipeline transport companies
- 50 Sjötransport
Shipping companies
- 51 Luftransport
Airline companies
- 52 Magasinering och stödtjänster till transport
Warehousing companies and service companies supporting transport
- 53 Post- och kurirverksamhet
Postal and courier companies
- I** Hotell- och restaurangverksamhet Hotels and restaurants
- 55 Hotell- och logiverksamhet
Hotels, holiday villages, youth hostels, holiday cottages, camping sites etcetera.
- 56 Restaurang-, catering- och barverksamhet
Restaurants, catering establishments, bars
- J** Informations- och kommunikationsverksamhet
Information and communication companies
- 58 Förlagsverksamhet
Publishing activities
- 59 Film-, video- och tv-programverksamhet, ljudinspelningar och fonogramutgivning
Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities
- 60 Planering och sändning av program
Programming and broadcasting activities
- 61 Telekommunikation
Telecommunications
- 62 Dataprogrammering, datakonsultverksamhet o.d.
Computer programming, consultancy and related activities
- 63 Informationstjänster
Information service activities
- K** Finans- och försäkringsverksamhet
Financial institutions and insurance companies
- 64 Finansiella tjänster utom försäkring och pensionsfondsverksamhet
Financial service activities, except insurance and pension funding
- 65 Försäkring, återförsäkring och pensionsfondsverksamhet utom obligatorisk socialförsäkring
Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security
- 66 Stödtjänster till finansiella tjänster och försäkring
Activities auxiliary to financial services and insurance activities

- L** Fastighetsverksamhet
Real estate companies
- 68 Fastighetsverksamhet
Real estate activities
- M** Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
Professional, scientific and technical companies
- 69 Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet
Legal and accounting firms
- 70 Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag
Head offices; management consultancy companies
- 71 Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys
Architect's offices, technical consultancy companies, companies for technical testing and analysis
- 72 Vetenskaplig forskning och utveckling
Institutes for scientific research and development
- 73 Reklam och marknadsundersökning
Advertising and market research companies
- 74 Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
Other professional, scientific and technical companies
- 75 Veterinärverksamhet
Veterinary clinics
- N** Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
Administrative and support service companies
- 77 Uthyrning och leasing
Renting companies
- 78 Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster
Employment placement agencies, temporary employment agencies etcetera.
- 79 Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster
Travel agencies and tour operators; tourist assistance agencies
- 80 Säkerhets- och bevakningsverksamhet
Security service companies, detective agencies
- 81 Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor
Facility support and landscape service companies
- 82 Kontorstjänster och andra företagstjänster
Office administrative, office support and other business support companies
- O** Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
Public authorities and national defence
- 84 Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
Public authorities and national defence
- 841 Offentlig förvaltning
Public authorities
- 842 Offentliga tjänster (försvar, polis, brand med mera)
Foreign affairs, defence, justice, public security and fire service authorities
- 843 Obligatorisk socialförsäkring
Social security offices
- P** Utbildning
Educational establishments
- 85 Utbildning
Educational

- 851 Förskoleutbildning
Pre-primary education establishments
- 852 Grundskoleutbildning
Primary education establishments
- 853 Gymnasial utbildning
Secondary education establishments
- 854 Eftergymnasial utbildning
Higher education establishments
- 855 Vuxenutbildning och övrig utbildning
Establishments of adult and other education
- 856 Stödverksamhet för utbildningsväsendet
Educational support establishments

- Q** Vård och omsorg; sociala tjänster
Human health and social work establishments
- 86 Hälsa- och sjukvård
Human health establishments
- 87 Vård och omsorg med boende
Establishments for residential care activities
- 88 Öppna sociala insatser
Social work establishments without accommodation

- R** Kultur, nöje och fritid
Establishments for arts, entertainment and recreation
- 90 Konstnärlig och kulturell verksamhet samt underhållningsverksamhet
Creative, arts and entertainment activities
- 91 Biblioteks-, arkiv- och museverksamhet m.m.
Libraries, archives, museums and other cultural activities
- 92 Spel- och vadhållningsverksamhet
Gambling and betting activities
- 93 Sport-, fritids- och nöjesverksamhet
Sports activities and amusement and recreation activities

- S** Annan serviceverksamhet
Other service activities
- 94 Intressebevakning; religiös verksamhet
Activities of membership organisations
- 95 Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar
Repair of computers and personal and household goods
- 96 Andra konsumenttjänster
Other personal service activities

- T** Förvärsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk
Households as employers of domestic personnel; private households with undifferentiated goods- and services-producing for own use
- 97 Förvärsarbete i hushåll
Activities of households as employers of domestic personnel
- 98 Hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk
Undifferentiated goods- and services-producing activities of private households for own use

- U** Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader och dylikt
Extraterritorial organisations and bodies

Bilaga 2. Intervjuformulär

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
SSA/AU/KA

1(9)

Arbetsmiljön 2021, AKU-tillägget

1 INTERVJU I SAMBAND MED AKU

2 INTERVJU VID SENARE TILLFÄLLE (ej i samband med AKU).

3 INTE TID JUST NU MEN VI KAN FÖRSÖKA ÅTERKONTAKTA VID SENARE TILLFÄLLE

BORTFALL:

4 FÖRHINDRAD (sjuk, språk etc.)

5 EJ ANTRÄFFAD VID FÖRSÖK TILL ÅTERKONTAKT

6 AVBÖJD MEDVERKAN (vill inte svara på frågorna inkl. ej tid)

7 EGEN BEDÖMNING AVSLUTA INTERVJUN (motvillig up, vill inte störa relationen, tidsbrist för att hinna AKU) OBS ENDAST I ABSOLUTA UNDANTAGSFALL
BESKRIV

INTRODUKTION:

Den här gången har vi också några frågor om din arbetsmiljö. Frågorna ställer vi på uppdrag av Arbetsmiljöverket och syftet är att ge ett bra underlag för att förbättra arbetsmiljön.

(Vill du veta mer om Arbetsmiljöverket och deras arbete eller ta del av resultat från tidigare undersökningsomgångar gå in på deras hemsida www.av.se.)

UR INSTRUKTIONEN: Frågorna är delvis uppdelade för olika åldrar enligt följande.

- TU1–TU3 UNGA, 16–29 ÅR
 - T1–T20 ALLA, 16–74 ÅR
 - TP21–TP22 ÄLDRE, 50–64 ÅR
 - T23–T26 ALLA, 16–74 ÅR
-

FRÅGORNA TU1-TU3 STÄLLS ENDAST TILL DEM SOM ÄR UNDER 30 ÅR

Först kommer några frågor till dig som är under 30 år.

TU1 Hur många jobb har du haft de senaste tre åren? Räkna alla jobb som varat minst två veckor.

RÄKNA IN DET NUVARANDE (UNGEFÄRLIGT ANTAL)

- 1 Ett arbete
- 2 2-4 arbeten
- 3 5 eller fler
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

Endast jobb som varat *minst två veckor* ska räknas med. **Det nuvarande arbetet ska dock räknas in oavsett längd.** Att ha en överenskommelse med en arbetsgivare att man *kallas vid behov* räknas som *ett* jobb även om det är luckor emellan.

TU2 Anser du att du nu har kommit ordentligt in på arbetsmarknaden genom att du har tillräcklig försörjning, tryggt jobb eller möjligheter att skaffa nytt jobb?

SE INSTRUKTION FÖR FÖRKLARING AV ”TILLRÄCKLIG FÖRSÖRJNING ...”

- 1 Ja
- 2 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

Tillräcklig försörjning tolkas med fördel som ”tillräcklig inkomst”

Frågan innebär att up gör en *bedömning* av om man har ”kommit in ordentligt på arbetsmarknaden”.

Det handlar om ifall man försörjer sig på arbete och har skäl att känna rimlig trygghet så att man kan räkna med att klara sig framöver. Men även en del som inte har fast jobb (eller ska sluta sitt nuvarande) kan känna att de kommer att kunna ordna ett annat jobb om det behövs. Även dessa kan bedöma att de har kommit in ordentligt på arbetsmarknaden.

Den som inte har kommit in ordentligt har kanske endast ett tidsbegränsat jobb, kanske med otillräcklig lön och har ofta haft återkommande arbetslöshetsperioder.

TU3 Stämmer dina arbetsuppgifter med din utbildning?

- 1 Ja, i stort
 - 2 Endast delvis
 - 3 Nej, min utbildning gäller annat
 - 4 HAR INGEN SPECIELL UTBILDNING
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

FRÅGA T1-T20 STÄLLS TILL ALLA SYSSELSATTA 16-74 ÅR

Nu kommer några allmänna frågor om ditt arbete.

OM UP HAR BISYSSLA: Svara på frågorna utifrån ditt huvudsakliga arbete.

T1 Hur lång tid har du arbetat i ditt nuvarande yrke?
VISA YRKE FRÅN AKU-INTERVJU
FÖR PERIODER LÄNGRE ÄN ETT ÅR ANGES BARA ÅR

Antal år

Antal månader

Visa hjälp:

Avser yrket och inte arbetsplatsen. Vi är medvetna om att up kan ha svårt att sätta gränser för yrke, om man har haft olika jobb inom närliggande yrken. Låt då up avgöra om det är samma eller olika yrken. För längre period än ett år anges enbart antalet år.

Up skall *inte* dra av tid för arbetslöshet eller sjukskrivning, ledighet för studier, barnledighet, etc. såvida det inte omfattar sammantaget *minst 2 år*. Arbete i annat yrke räknas av om det innebär att man lämnat nuvarande yrke för längre period än *2 år*.

T2 Är ditt arbete intressant och stimulerande?

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T3 Är ditt arbete kroppsligt ansträngande?

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T4 Är ditt arbete psykiskt ansträngande?

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T5 Innebär ditt arbete ensidigt upprepade arbetsrörelser

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T6 Innebär ditt arbete stor arbetsbelastning, det vill säga att du har alldeles för mycket att göra?

- 1 Ja, i hög grad
 - 2 I viss mån
 - 3 Nej
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

T7 Tror du att det finns skäl att oroa sig för att ditt nuvarande arbete på sikt innebär risker för din hälsa?

- 1 Ja, i hög grad
- 2 I viss mån
- 3 Nej
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

En del har antagligen en rätt klar bild av riskerna medan andra inte har reflekterat så mycket. *Vi vill veta hur de bedömer saken, när de tänker efter.* Det är med avsikt vi frågar om man "tror det finns skäl att oroa sig..." om hälsoriskerna på sikt och inte om man går omkring och är orolig.

Om up inte alls räknar med att fortsätta med sina nuvarande arbetsuppgifter, be up att ändå göra bedömningen av riskerna *om* man skulle fortsätta.

T8 Hör det till dina arbetsuppgifter att leda och fördela arbetet åt andra anställda?

SE INSTRUKTION FÖR FÖRKLARING TILL "LEDA OCH FÖRDELA"

- 1 Ja
- 2 Nej GÅ TILL FRÅGA T12
- 8 VET EJ GÅ TILL FRÅGA T12
- 9 BORTFALL GÅ TILL FRÅGA T12

Visa hjälp:

Att leda och fördela arbetet innebär här att man har personalansvar. Med personalansvar menas vanligtvis att man har medarbetar- och lönesamtal.

OM JA PÅ T8

T9 Hur många personer (ungefär) är direkt eller indirekt underställda dig?

SE INSTRUKTION FÖR FÖRKLARING TILL "UNDERSTÄLLDA"

Antal personer

SE INSTRUKTIONEN

Visa hjälp:

Direkt underställda är de man har personalansvar för. Indirekt underställda är de som har en annan chef eller gruppleddare med personalansvar mellan sig.

T10 Av dessa (lägg in antal från T9); hur många är *direkt* underställda dig?

Antal personer

SE INSTRUKTIONEN

Visa hjälp:

Direkt underställda är de man har personalansvar för. Indirekt underställda är de som har en annan chef eller gruppleddare med personalansvar mellan sig.

T11 Är de flesta av dina (lägg in antal från T9) underställda kvinnor eller män?

- 1 Flest kvinnor
- 2 Flest män
- 3 Ungefär lika många kvinnor och män
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

T12 Hur många direkt underställda har din närmaste chef?

DET RÄCKER MED UPPSKATTAT ANTAL

- 1 Antal personer ANGE ANTAL I NÄSTA FRÅGA
- 2 Har ingen chef/är högsta chefen
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

Den här frågan syftar på hur många kollegor up har som rapporterar till samma chef. Det kan vara svårt för up att ange, be i så fall om en uppskattning.

NU KOMMER NÅGRA FRÅGOR OM DATORARBETE

T13 Använder du stationär dator, bärbar dator eller både och i ditt arbete?

- 1 Ja, stationär dator
 - 2 Ja, bärbar dator
 - 3 Ja, både och
 - 4 Nej GÅ TILL FRÅGA T17
 - 8 VET EJ GÅ TILL FRÅGA T17
 - 9 BORTFALL GÅ TILL FRÅGA T17
- ” -

Visa hjälp:

Här menas dator som används i arbetet. Bärbara datorer (Lap tops) ska räknas som dator, dock ej små handhållna datorer, mobiltelefoner, Ipad/läsplatta eller liknande.

OM JA PÅ T13

T14 Hur stor del av din arbetstid är du sysselsatt med den stationära datorn, den bärbara datorn eller både och?

- 1 Nästan hela tiden
 - 2 Ungefär $\frac{3}{4}$ av tiden
 - 3 Halva tiden
 - 4 Ungefär $\frac{1}{4}$ av tiden
 - 5 Mindre än $\frac{1}{4}$ av tiden
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

T15 Hur länge i ett sträck brukar du som längst sitta stilla och vara sysselsatt med datorn en vanlig arbetsdag?

LÄS UPP SVARSALTERNATIVEN

- 1 Mindre än 1 timme
 - 2 Minst 1 timme men mindre än 2 timmar
 - 3 Minst 2 timmar men mindre än 4 timmar
 - 4 Minst 4 timmar
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

FLERVALSFRÅGA

T16 Vilken eller vilka typer av utrustning använder du regelbundet i arbetet med datorn?

- 1 Tangentbord
 - 2 Datormus
 - 3 Pekplatta/-yta på tangentbord
 - 5 Mouse trapper eller roller mouse (rullmus)
 - 6 Pekskärm
 - 7 Styrpinne
 - 8 ANNAT
 - 9 KAN INTE AVGÖRA
 - 88 VET EJ
 - 99 BORTFALL
-

T17 Använder du en surfplatta, en smartphone eller båda i ditt arbete?

- 1 Ja
- 2 Nej GÅ VIDARE TILL FRÅGA T19 om T13=1*
- 8 VET EJ GÅ TILL FRÅGA T19 om T13=1*
- 9 BORTFALL GÅ TILL FRÅGA T19 om T13=1*

*OM T17=(2,8,9) & T13=(4,8,9) GÅ VIDARE TILL FRÅGA 21 OM 50-65 ÅR ANNARS TILL T23

T18 Hur stor del av din arbetstid är du sysselsatt med surfplattan, smartphone eller båda?

- 1 Nästan hela tiden
- 2 Ungefär $\frac{3}{4}$ av tiden

- 3 Halva tiden
 - 4 Ungefär ¼ av tiden
 - 5 Mindre än ¼ av tiden
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

T19 Har du - med anledning av ditt datorarbete - under de senaste tre åren varit på synkontroll som bekostats av arbetsgivaren?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Nej, men har gjort synkontroll på egen bekostnad SE INSTRUKTIONEN
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

De raka svaren JA och NEJ har kompletterats med ett "NEJ, men har gjort synkontroll på egen bekostnad". Att svaret är en NEJ-variant beror på att arbetsgivaren inte har stått för kostnaden som det står i frågan. Ändå är det av intresse att veta att dessa personer har kontrollerat synen. Det kan t.ex. vara så att man hursomhelst går på regelbundna synkontroller som inte har speciellt med datorarbetet att göra.

Frågan avser främst mäta hur vanligt det är att arbetsgivaren låter anställda som arbetar med datorer få en synkontroll.

T20 I vilken utsträckning tycker du att de datorprogram du använder i ditt arbete är enkla att använda?

SE INSTRUKTIONER FÖR TOLKNING AV FRÅGAN

- 1 I stor utsträckning
- 2 I ganska stor utsträckning
- 3 I varken liten eller stor utsträckning
- 4 I ganska liten utsträckning
- 5 I liten utsträckning
- 8 VET EJ
- 9 BORTFALL

Visa hjälp:

Frågan gäller efter det att up har lärt sig programmet.

FRÅGORNA TP21 – TP22 STÄLLS ENDAST TILL DEM SOM ÄR 50-64 ÅR

Enligt Arbetsmiljölagen ska arbetsuppgifterna anpassas till vars och ens personliga förutsättningar. Det innebär bl.a. att arbetsuppgifterna – om det behövs - ska anpassas till den enskildes ålder.

TP21 Har du, med hänsyn till din ålder, svårt att klara de arbetsuppgifter du har idag?

- 1 Ja
 - 2 Nej
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

En del arbetar ända fram till pensionsåldern och en del slutar arbeta tidigare. Följande fråga handlar enbart om ifall du tror att du kommer *att orka* eller att vara *tillräckligt frisk* för att *kunna* arbeta till ordinarie pensionsålder. Frågan tar inte upp om du av andra skäl tror att du kommer att sluta jobba tidigare.

TP22 Bedömer du att du kommer att kunna arbeta fram till den ordinarie pensionsåldern i ditt yrke?

- 1 Ja
 - 2 Nej
 - 8 VET EJ
 - 9 BORTFALL
-

FRÅGA T23 - STÄLLS TILL ALLA SYSSELSATTA 16-74 ÅR

T23 Det var alla frågor jag hade just nu. Men vi har en enkät med fler viktiga frågor om arbetsmiljö. Den tar ungefär en kvart att fylla i. Kan du tänka dig att svara på den om 1-2 veckor?

- 1 Ja
 - 2 Ja, men på engelska
 - 3 Nej
-

OM JA T23

T 24 Går det bra att besvara undersökningen på internet?

- 1 Ja
 - 2 Nej, vill ha pappersenkät
 - 3 Nej, vill inte längre vara med
-

OM JA på T24

T25 Kan jag skicka inloggningsuppgifterna till... (adressen)?

<<TEXT BadrRTB>>

<<TEXT PostnrRTB>> <<TEXT PadrRTB>>

- 1 JA, INLOGGNINGSUPPGIFTER SKICKAS TILL SAMMA ADRESS
- 2 NEJ, INLOGGNINGSUPPGIFTER SKICKAS TILL ANNAN ADRESS
- 3 NEJ, VILL INTE LÄNGRE VARA MED

Namn

Adress

Postnr

Ort

OM JA, men på engelska på T23 eller NEJ på T24

T26 Kan jag skicka enkäten till... (adressen)?

<<TEXT BadrRTB>>

<<TEXT PostnrRTB>> <<TEXT PadrRTB>>

1. JA, ENKÄT SKICKAS TILL SAMMA ADRESS
2. NEJ, ENKÄT SKICKAS TILL ANNAN ADRESS
3. NEJ, VILL INTE LÄNGRE VARA MED

Namn

Adress

Postnr

Ort

OM NEJ på T23 eller "Nej, vill inte längre vara med" på T24, T25 eller T26

- 8 VÄGRAN
- 9 ANNAT

SE INSTRUKTIONEN – lägg in text för både vägran & annat

BESKRIV:.....

.....
ÖPPEN FRÅGA MAX 80 POS

AVSLUT:

Då kommer du att få ett brev från oss på SCB inom ca 10 dagar med inloggning. / enkät

Bilaga 3. Enkät

Oktober 2021

Undrar du över något?

Kontakta oss gärna!

Frågor om att lämna uppgifter

SCB:s uppgiftslämnarservice

010-479 69 30

enkat@scb.se

SCB, INS/IHU, 701 89 Örebro

www.scb.se

Öppettider

Måndag-torsdag: 8.00 – 21.00

Fredag: 8.00 – 17.00

Söndag: 16.00 – 21.00

Frågor om undersökningen

Dennis Webstedt

010-730 93 14

dennis.webstedt@av.se

www.av.se

Om Arbetsmiljöverket

Arbetsmiljöverket har regeringens och riksdagens uppdrag att se till att arbetsmiljön uppfyller de krav som finns i arbetsmiljölagen om att alla ska ha en bra och utvecklande arbetsmiljö. Vi tar fram juridiskt bindande föreskrifter, inspekterar arbetsställen och sprider information om arbetsmiljöregler. Vi ansvarar även för den officiella statistiken om arbetsmiljö och arbetsskador.

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.

Hur är din arbetsmiljö?

Hej! Du har nyligen deltagit i Statistiska centralbyråns (SCB) Arbetskraftsundersökning. En intervjuare ringde till dig och du svarade på frågor om ditt arbete. Här kommer nu enkäten med frågor om din arbetsmiljö som SCB:s intervjuare talade om vid intervjun.

SCB utför Arbetsmiljöundersökningen på uppdrag av Arbetsmiljöverket. Undersökningens syfte är att ge en bild av arbetsmiljön i Sverige. Resultaten från undersökningen är viktiga för att kunna se vilka behov av arbetsmiljöåtgärder som finns. Resultaten är också en del av Sveriges officiella statistik.

Dina svar är viktiga

Det är frivilligt att delta i Arbetsmiljöundersökningen, men vi hoppas att du vill vara med eftersom dina svar är mycket betydelsefulla. Det spelar ingen roll hur lång tid du arbetat, om du är ung eller gammal, anställd eller företagare. Alla svar är betydelsefulla, oavsett om du tycker att din arbetsmiljö är bra eller dålig.

Så här gör du

Besvara pappersblanketten och skicka in den i det portofria svarskuvertet. Har du fler än ett jobb ber vi dig svara på frågorna utifrån ditt huvudsakliga arbete.

Stort tack på förhand för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Joakim Stymne
Generaldirektör SCB

Erna Zelmin
Generaldirektör Arbetsmiljöverket

Vem använder svaren och hur?

När SCB har samlat in svaren sammanställer vi dem till statistik som överlämnas till Arbetsmiljöverket. Efter avslutad bearbetning hos SCB överlämnas avidentifierad data till Arbetsmiljöverket. Materialet från undersökningen kan också komma att lämnas ut för att analyseras av forskare. Utlämnande av data sker restriktivt och efter särskild prövning. Sådan forskning och statistikverksamhet omfattas också av sekretess (se nedan).

Dina svar i enkäten kommer att kompletteras med dina tidigare lämnade svar i Arbetskraftsundersökningen och med uppgifter om inkomst, utbildning samt födelse- och utbildningsgrupper.

Hur skyddas mina svar?

Det kommer inte att framgå vad just du har svarat när undersökningens resultat redovisas.

Uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden skyddas av sekretess och alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt. Sekretessen gäller enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Samma sekretesskydd gäller hos Arbetsmiljöverket.

Hur behandlas personuppgifterna?

Arbetsmiljöverket är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter avseende undersökningen. SCB är personuppgiftsbiträde åt Arbetsmiljöverket. I övrigt är SCB personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB utför.

Regler för personuppgiftsbehandling finns i EU:s dataskyddsförordning samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Därutöver finns även regler i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Mer information om hur SCB behandlar personuppgifter hittar du på www.scb.se/personuppgifter

Du har rätt att gratis få en kopia, i form av ett så kallat registerutdrag, av de personuppgifter som behandlas av SCB i egenskap av personuppgiftsansvarig. Mer information hittar du på www.scb.se/registerutdrag. Om du skulle anse att SCB har behandlat dina personuppgifter på ett sätt som bryter mot EU:s dataskyddsförordning har du under vissa förutsättningar rätt att få uppgifterna raderade. Du har samma rättigheter gentemot Arbetsmiljöverket.

Numret längst upp i mitten på brevets framsida är bland annat till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat. Nämn gärna numret längst upp i mitten på brevets framsida om du kontaktar oss så kan vi hjälpa dig snabbare.

Har du frågor om personuppgifter?

Kontakta dataskyddsombuden:
SCB: 010-479 40 00, dataskyddsombud@scb.se,
701 89 Örebro

Arbetsmiljöverket: dataskyddsombud@av.se

Var publiceras resultaten?

Resultaten av undersökningen kommer att finnas tillgängliga på Arbetsmiljöverkets webbplats: www.av.se under hösten 2022.

Svara på följande frågor genom att sätta ett kryss i det alternativ som stämmer bäst för din del. Sätt krysset mitt i rutan. Behöver du ändra fyll hela den felaktiga rutan och kryssa en ny ruta.

Allmänna frågor om ditt arbete			
1.	Har du i allmänhet möjlighet att inom vissa gränser bestämma dina arbetstider?		
	☐ Ja, har flextid (börjar och slutar inte på exakta klockslag men inom vissa fastställda tider)		
	☐ Ja, har på annat sätt relativt fria arbetstider		
	☐ Nej, kan i allmänhet inte påverka arbetstiden		
2.	Har du delade turer, dvs. schemalagda arbetspass med en obetald paus på flera timmar mitt på dagen?		
	☐ Ja		
	☐ Nej		
3.	Hur stor del av din <i>ordinarie arbetstid</i> arbetade du i hemmet under de senaste tre månaderna?		
	☐ Hela eller i stort sett hela arbetstiden		
	☐ 3-4 dagar per vecka		
	☐ 1-2 dagar per vecka		
	☐ Några timmar per vecka		
	☐ Arbetar inte hemma		
4.	Hur lätt eller svårt skulle det vara för dig att utan att behöva flytta (byta bostad) få ett annat likvärdigt arbete?		
	☐ Mycket lätt		
	☐ Ganska lätt		
	☐ Ganska svårt		
	☐ Mycket svårt		
	☐ Vet inte		
5.	Förekommer det någon av följande risker eller hot för dig i ditt arbete?		
		Ja	Nej
			Är egen företagare
a)	Risk för att du mot din vilja förflyttas till annat arbete	☐	☐
b)	Hot om uppsägning eller påtvingad kortare arbetstid	☐	☐
6.	Upplever du att andra arbetsuppgifter tar för mycket tid från det du huvudsakligen är anställd för att göra inom ditt yrke?		
	☐ Ja, i hög grad		
	☐ Ja, i viss mån		
	☐ Nej		
	☐ Vet inte		

7. Är din närmaste chef man eller kvinna? ☐ Man ☐ Kvinna ☐ Har ingen chef										
8. Vi antar att din arbetsförmåga, då den var som bäst, värderas med 10 poäng. Vilket poängtal skulle du ge din nuvarande arbetsförmåga? (Kryssa i lämplig siffra, 0 betyder att du inte alls kan arbeta, 10 betyder att du arbetar som allra bäst just nu.)										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kan inte alls arbeta										Min arbetsförmåga är som bäst
Stress, krav, inflytande och sociala relationer										
				Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls	
9.	Har du möjlighet att själv bestämma din arbetstakt?			☐	☐	☐	☐	☐	☐	
10.	Har du så stressigt att du inte hinner prata om eller ens tänka på något annat än arbetet?			☐	☐	☐	☐	☐	☐	
11.	Kan du ta korta pauser i stort sett när som helst?			☐	☐	☐	☐	☐	☐	
12.	Kräver arbetet hela din uppmärksamhet och koncentration?			☐	☐	☐	☐	☐	☐	
						Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Aldrig	
13.	Om dina arbetsuppgifter känns svåra, har du då möjlighet att få råd eller hjälp?					☐	☐	☐	☐	
14.	Har du möjlighet att få stöd och uppmuntran från <i>chefer</i> , när arbetet känns besvärligt?					☐	☐	☐	☐	
15.	Har du möjlighet att få stöd och uppmuntran från <i>arbetskamrater</i> , när arbetet känns besvärligt?					☐	☐	☐	☐	
16.	Om du anser att du har för mycket att göra, kan du då få besked från din chef/arbetsledare om vad som ska göras <i>i första hand</i> ?					☐	☐	☐	☐	
							Ja	Ja, delvis	Nej	
17.	Är det tydligt vad din arbetsgivare förväntar sig att du ska uppnå i ditt arbete?						☐	☐	☐	
18.	Förväntar sig din arbetsgivare att du ska vara anträffbar per telefon på din fritid?						☐	☐	☐	
19.	Förväntar sig din arbetsgivare att du ska läsa jobbrelaterad e-post på din fritid?						☐	☐	☐	

		Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna		
20.	Har du så mycket att göra att du blir tvungen att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem?	☐	☐	☐	☐	☐		
21.	Händer det att din <i>chef</i> visar uppskattning för något du gjort?	☐	☐	☐	☐	☐		
22.	Händer det att <i>andra personer</i> visar uppskattning för något du gjort (t ex arbetskamrater, patienter, kunder, klienter, passagerare, elever)?	☐	☐	☐	☐	☐		
23.	Händer det att du genom arbetet kommer i nära kontakt med svårt sjuka eller människor med allvarliga problem?	☐	☐	☐	☐	☐		
	Är du indragen i någon form av konflikt eller bråk på din arbetsplats med...	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Några gånger de sista 3 månaderna	Någon gång de sista 12 månaderna	Inte alls de sista 12 månaderna
24.	...chefer?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
25.	...arbetskamrater?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
26.	...andra personer (t ex patienter, kunder, klienter, passagerare, elever)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
27.	Är du utsatt för våld eller hot om våld i ditt arbete?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28.	Är du utsatt för personlig förföljelse genom elaka ord och handlingar från <i>chefer</i> eller <i>arbetskamrater</i> ?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Med sexuella trakasserier menas i följande två frågor ovälkomna närmanden eller kränkande anspelningar kring sådant man allmänt förknippar med sex.							
	Är du utsatt för sexuella trakasserier på din arbetsplats från...	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Några gånger de sista 3 månaderna	Någon gång de sista 12 månaderna	Inte alls de sista 12 månaderna
29.	... <i>chefer</i> eller <i>arbetskamrater</i> ?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
30.	... <i>andra personer</i> (t ex kunder, patienter, klienter, passagerare, elever)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

31. Upplever du att du på din arbetsplats är utsatt för diskriminering på grund av ...						
	Ja	Nej				
a)	...kön?	☐	☐			
b)	...könsidentitet eller könsuttryck?	☐	☐			
c)	...etnisk tillhörighet?	☐	☐			
d)	...religion eller annan trosuppfattning?	☐	☐			
e)	...funktionsnedsättning?	☐	☐			
f)	...sexuell läggning?	☐	☐			
g)	...ålder?	☐	☐			
32. Har du i arbetet något att göra med personer som inte är anställda på arbetsplatsen (t.ex. patienter, kunder, klienter, passagerare, elever etc.)?						
	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33. Kräver arbetet att du enbart upprepar samma arbetsmoment, många gånger i timmen?						
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
34. Går en del av arbetstiden åt till att förstå eller lösa krävande problem?						
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
35. Kan du själv bestämma när olika arbetsuppgifter ska göras (t ex genom att välja att jobba lite fortare vissa dagar och ta det lite lugnare andra dagar)?						
			Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Nej inte alls
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
36. Händer det att du är med och beslutar om upplägget av ditt arbete (t ex vad som ska göras, hur det ska göras eller vilka som ska arbeta tillsammans med dig)?						
			Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Nej inte alls
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Din situation under de tre senaste månaderna						
Har du under de senaste tre månaderna efter arbetet haft ont i...						
		Varje dag	Ett par dagar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dagar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna
37.	...övre delen av ryggen eller nacken?	☐	☐	☐	☐	☐
38.	...nedre delen av ryggen?	☐	☐	☐	☐	☐
39.	...axlar eller armar?	☐	☐	☐	☐	☐
40.	...handleder eller händer?	☐	☐	☐	☐	☐
41.	...höfter, ben, knän eller fötter?	☐	☐	☐	☐	☐

	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna
42. Händer det att du är uttröttad i kroppen efter arbetsdagens slut?	☐	☐	☐	☐	☐
43. Händer det att du inte kan koppla av tankarna från arbetet när du är ledig?	☐	☐	☐	☐	☐
Har du under de senaste tre månaderna...					
44. ... varit trött och håglös?	☐	☐	☐	☐	☐
45. ... haft huvudvärk?	☐	☐	☐	☐	☐
46. ... haft kliande eller på annat sätt irriterade ögon?	☐	☐	☐	☐	☐
47. ... haft svårt att sova?	☐	☐	☐	☐	☐
	Varje dag	Ett par dar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna
48. Händer det att du känner olust inför arbetsdagen?	☐	☐	☐	☐	☐
49. Händer det att du känner dig illa till mods och misströstar, som följd av svårigheter som du ställs inför på jobbet?	☐	☐	☐	☐	☐
50. Händer det att du efter arbetsdagens slut känner dig otillräcklig med din arbetsinsats?	☐	☐	☐	☐	☐
51. Händer det att du efter arbetet är för trött för eller saknar tid för familjen, vänner eller fritidsaktiviteter?	☐	☐	☐	☐	☐
52. Arbetar du ensam och riskerar att hamna i otrygga eller hotfulla situationer?	☐	☐	☐	☐	☐
53. Händer det att du i ditt arbete böjer eller vrider dig på samma sätt många gånger i timmen flera timmar samma dag?	☐	☐	☐	☐	☐
54. Måste du flera gånger om dagen lyfta minst 15 kg åt gången?	☐	☐	☐	☐	☐

Arbetsställningar och arbetsrörelser

	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
55. Innebär ditt arbete att du arbetar rent kroppsligt, d.v.s. du tar i mer med kroppen än man gör när man går och står och rör sig på vanligt sätt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
56. Tar du i så mycket att du andas snabbare?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
57. Arbetar du framåtböjd, utan att stödja dig med händerna eller armarna?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
58. Arbetar du i vriden ställning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
59. Arbetar du med händerna upplyfta i höjd med axlarna eller högre?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
60. Arbetar du i sittande ställning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

61. Hur länge brukar du som längst sitta *i ett sträck* under en vanlig arbetsdag?

- Mer än två timmar
 Mellan 1 och 2 timmar
 Högst en timme

62. Använder du bil i ditt arbete?

Avser inte resan mellan bostaden och arbetet.

- Ja, men inte som yrkesförare
 Ja, som yrkesförare (lastbil, taxi, utryckningsfordon etc.)
 Nej

OM JA

	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden
63. Hur stor del av din arbetstid befinner du dig i bilen?	☐	☐	☐	☐	☐

Övriga frågor om fysisk arbetsmiljö

64. Arbetar du under åtminstone en fjärdedel av arbetstiden med någon av följande maskiner eller utrustningar?

	Ja	Nej
a) Handhållna maskiner/apparater eller maskiner som man kan dra med sig	☐	☐
b) Rörliga maskiner som man t.ex. sitter i och kör dock inte buss eller bil	☐	☐
c) Stationära maskiner eller processsystem för t.ex. tillverkning, bearbetning, transport eller förpackning	☐	☐

	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Ingen tid alls
<p>65. Hur stor del av din arbetstid arbetar du med skrivbordsarbete? <i>Tänk på all typ av kontors-/skrivbordsarbete oavsett var du arbetar (i kontorsmiljö, i hemmiljö eller på annan plats.)</i></p>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
					Gå till fråga 76	Gå till fråga 76
<p>66. Har du under de senaste tre månaderna utfört ditt skrivbordsarbete (helt eller delvis) i hemmet?</p> <p>☐ Ja</p> <p>☐ Nej → Gå till fråga 71</p>						
<p>67. Hur stor del av din <i>ordinarie arbetstid</i> arbetade du i hemmet under de senaste tre månaderna? <i>Räkna med skrivbordsarbete i egen bostad, fritidshus eller annan hemmiljö.</i></p> <p>☐ Hela eller i stort sett hela arbetstiden</p> <p>☐ 3-4 dagar per vecka</p> <p>☐ 1-2 dagar per vecka</p> <p>☐ Någon eller några timmar per vecka</p> <p>☐ Inte alls</p>						
<p>68. Har du i hemmet möjlighet att arbeta ostört, ha telefonsamtal och videomöten etc.?</p> <p>☐ Ja, i tillräcklig utsträckning</p> <p>☐ Ja, men i otillräcklig utsträckning</p> <p>☐ Nej, inte alls</p>						
<p>69. Har du i hemmet möjlighet att växla enkelt mellan sittande och stående arbetsställning? <i>T ex. har ett höj- och sänkbart skrivbord eller någon annan lösning.</i></p> <p>☐ Ja oftast</p> <p>☐ Ja ibland</p> <p>☐ Oftast inte</p> <p>☐ Aldrig</p>						
<p>70. Anser du att du har möjlighet att göra ett bra arbete från hemmet?</p> <p>☐ I hög grad</p> <p>☐ Ganska mycket</p> <p>☐ I någon mån</p> <p>☐ Inte alls</p>						
<p>71. Har du under de senaste tre månaderna utfört skrivbordsarbete (helt eller delvis) i kontorsmiljö utanför hemmet?</p> <p>☐ Ja</p> <p>☐ Nej → Gå till fråga 76</p>						

72. Vilken typ av arbetsplats har du när du arbetar i kontorsmiljö? Markera endast ett svar.

Eget rum

Eget skrivbord i rum för 2-3 personer

Eget skrivbord i rum för 4-9 personer

Eget skrivbord i rum för 10-24 personer

Eget skrivbord i rum för minst 25 personer

Lånar annans skrivbord som är ledigt

Får välja mellan icke personbundna skrivbord/arbetsplatser

Annan typ av arbetsplats

73. Har du på kontoret tillgång till rum för ostört arbete, telefonsamtal, mindre spontana möten etc.?

Ja, i tillräcklig utsträckning

Ja, men i otillräcklig utsträckning

Nej, inte alls

74. Har du på kontoret möjlighet växla enkelt mellan sittande och stående arbetsställning? T ex. har ett höj- och sänkbart skrivbord eller någon annan lösning.

Ja oftast

Ja ibland

Oftast inte

Aldrig

75. Anser du att rummet/lokalen där du arbetar ger dig möjlighet att göra ett bra arbete?

I hög grad

Ganska mycket

I någon mån

Inte alls

	Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
Utsätts du för något av detta i ditt arbete?						
76. Buller, som är så högt att man inte kan samtala i normal samtalston.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
77. Vibrationer, som får <i>hela kroppen att skaka och vibrera</i> (från t.ex. traktor, truck eller andra arbetsmaskiner).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
78. Vibrationer, från handhållna maskiner eller verktyg.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
79. Kyla (utomhusarbete vintertid, arbete i nedkylda rum eller liknande).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
80. Dålig belysning (för svag/bländande).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
81. Olja eller skärvätskor (som kommer i kontakt med huden).	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Utsätts du för något av detta i ditt arbete?		Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
82.	Kontakt med sura eller basiska (frätande) kemikalier.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
83.	Rengöringsmedel och/eller desinfektionsmedel (som kommer i kontakt med huden).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
84.	Vatten som flera gånger i timmen kommer i direkt kontakt med huden (även vid tvättning)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
85.	Mänskliga utsöndringar såsom saliv, blod, urin, avföring eller kräkningar.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Är det något av nedanstående som du kan se i luften eller känna lukten av på din arbetsplats?		Nästan hela tiden	Ungefär 3/4 av tiden	Halva tiden	Ungefär 1/4 av tiden	Ungefär 1/10 av tiden	Nej inte alls
86.	Damm från metaller, sten, kvarts, cement, asbest, mineralull eller liknande.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
87.	Damm från textil, trä, mjöl, djur eller växter.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
88.	Kemikalier (gaser, ångor, lösningsmedel, bekämpningsmedel eller plastkemikalier).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
89.	Tobaksrök från andras rökning (passiv rökning).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utbildning och lärande							
			Varje dag	Ett par dagar per vecka (1 dag av 2)	En dag per vecka (1 dag av 5)	Ett par dagar per månad (1 dag av 10)	Inte alls/sällan de sista 3 månaderna
90.	Ger arbetet dig möjlighet att lära dig något nytt och utvecklas i yrket?		☐	☐	☐	☐	☐
91.	Har du under de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbetstid?						
	☐ Ja, mindre än 2 dagar						
	☐ Ja, 2-4 dagar						
	☐ Ja, 5-9 dagar						
	☐ Ja, 10 dagar eller mer						
	☐ Nej						
92.	Hur stämmer kraven i ditt arbete med dina kunskaper och färdigheter?						
	☐ Kraven är mycket högre än mina kunskaper och färdigheter						
	☐ Kraven är något högre än mina kunskaper och färdigheter						
	☐ Kraven motsvarar mina kunskaper och färdigheter						
	☐ Kraven är något lägre än mina kunskaper och färdigheter						
	☐ Kraven är mycket lägre än mina kunskaper och färdigheter						

93. Krävs det någon lärotid eller introduktionsutbildning på arbetsplatsen innan man klarar ditt jobb?

- Nej
 Endast några dagar
 Några veckor
 Några månader
 1/2 år
 1 år eller mer

"Högt eller lågt i tak" på arbetet

	Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Aldrig
94. Drar du dig för att på arbetsplatsen framföra kritiska synpunkter på dina arbetsförhållanden?	☐	☐	☐	☐

Arbetsmiljöarbete

95. Är det klart och tydligt vem som har ansvar för arbetsmiljöarbetet på din arbetsplats?

- Ja
 Nej
 Vet inte

Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär bland annat att:

- Arbetsgivaren regelbundet undersöker arbetsförhållandena och bedömer riskerna för ohälsa eller olycksfall i arbetet.
- Arbetsgivaren omedelbart eller så snart det är praktiskt möjligt genomför de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall.

96. Pågår ett sådant systematiskt arbete med arbetsmiljön på din arbetsplats?

- Ja
 Nej
 Vet inte

	Alltid	För det mesta	För det mesta inte	Aldrig	Inte aktuellt. Det finns inga arbetsmiljöbrister	Vet inte
97. Åtgärdas arbetsmiljöbrister på din arbetsplats så snart du anser man kan begära?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

98. Har du något uppdrag eller någon uppgift i arbetsmiljöarbetet på din arbetsplats?

- Ja, som skyddsombud
 Ja, som ledamot i arbetsmiljökommitté
 Ja, som chef
 Nej → *Gå till fråga 103*

Frågor om systematiskt arbetsmiljöarbete riktade till chef, skyddsombud eller ledamot i arbetsmiljökommitté

99. Har ditt företag, din förvaltning eller motsvarande undersökt arbetsmiljön och bedömt vilka risker för ohälsa och olycksfall det finns på din arbetsplats?

- Ja
 Arbete pågår
 Nej
 Vet inte
- } Skyddsombud: Gå till fråga 102
 } Övriga: Gå till fråga 103

100. Har de risker som noterades vid undersökningen av arbetsmiljön enligt fråga 99 ovan åtgärdats?

- Ja
 Arbete pågår
 Nej
 Vet inte
 Fann inga risker som krävde åtgärd

101. Om en eller flera risker inte har åtgärdats direkt, finns då en handlingsplan där det framgår när åtgärder ska vara vidtagna och vem som har ansvar för det?

- Ja
 Nej
 Vet inte
 Inga risker återstod att åtgärda

Fråga om systematiskt arbetsmiljöarbete enbart riktad till skyddsombud

	Mycket	Ganska mycket	Ganska litet	Litet eller inte alls	Det pågår inget sådant arbete
102. Deltar du som skyddsombud i det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) på din arbetsplats?	☐	☐	☐	☐	☐

Företagshälsovård

103. Har du tillgång till företagshälsovård genom ditt arbete?

- Ja
 Nej → Gå till fråga 108
 Vet inte → Gå till fråga 108

104. Har någon från företagshälsovården under de senaste 12 månaderna varit på din arbetsplats? Exempelvis för att göra en bedömning av eventuella risker på arbetsplatsen och om nödvändigt föreslå åtgärder.

- Ja
 Nej
 Vet inte

105. Har företagshälsovården på annat sätt gjort en bedömning av din arbetssituation?

Exempelvis i samband med att du besökt företagshälsovården eller i samband med telefonkontakt.

- Ja
 Nej

106. Uppfattar du att företagshälsovården har en roll i arbetet med att förbättra arbetsmiljön på din arbetsplats?

- Ja
 Nej
 Vet inte

107. Om du ska kontakta företagshälsovården, behöver du först godkännande av din chef?

- Ja
 Nej
 Vet inte

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas här att man kan ha en kognitiv funktionsnedsättning som t.ex. svårt att koncentrera sig, komma ihåg, läsa, skriva eller uttrycka sig. Det kan också handla om nedsatt syn, nedsatt hörsel, nedsatt rörelseförmåga, överkänslighet, psykisk funktionsnedsättning/ohälsa, trötthet, smärta eller något liknande.

108. Med den här definitionen, har du en funktionsnedsättning?

- Ja
 Nej → *Gå till fråga 112*

109. Bedömer du att din funktionsnedsättning medför att din arbetsförmåga är nedsatt?

- Ja
 Nej → *Gå till fråga 112*

110. Känner din arbetsgivare till att du har en funktionsnedsättning?

- Ja
 Nej → *Gå till fråga 112*

111. Tycker du att arbetsgivaren har gjort vad som är möjligt för att underlätta för dig i ditt arbete?

- Ja, i hög grad
 Ja, i viss mån
 Nej, inte alls

Tid för återhämtning					
	Ja, definitivt till- räckligt	Ja, i stort sett till- räckligt	Nej, något otill- räckligt	Nej, klart otill- räckligt	Nej, långt ifrån till- räckligt
112. Anser du att du får tillräckligt med sömn?	☐	☐	☐	☐	☐
113. Utöver sömnen, tycker du att du får tillräckligt med vila/avkoppling mellan arbetsdagar?	☐	☐	☐	☐	☐
Arbete och sjukdom					
114. Hur många gånger under de senaste 12 månaderna har det hänt att du arbetat trots att du med tanke på ditt hälsotillstånd egentligen borde ha låtit bli?					
☐ Aldrig → Gå till fråga 116 ☐ En gång ☐ Två till tre gånger ☐ Fyra gånger eller mer					
115. Av vilken eller vilka anledningar har du arbetat trots att du var sjuk? <i>Markera ett eller flera alternativ.</i>					
☐ Ingen annan kan göra jobbet ☐ Jag har inte råd att vara sjukskriven ☐ Jag tycker om mitt arbete ☐ Jag vill inte bli ansedd som lat eller improduktiv ☐ Jag vill inte belasta mina arbetskamrater ☐ Jag är rädd för att förlora arbetet ☐ Det är bra för hälsan att arbeta ☐ Jag vill uppehålla kontakten med arbetskamraterna ☐ Jag har satt en stolthet i att inte vara sjukskriven ☐ Andra anledningar					
Att byta arbetsuppgifter av hälsoskäl					
Följande frågor handlar om du under de senaste 12 månaderna av <i>hälsoskäl</i> har ändrat din arbets-situation eller har övervägt (allvarligt funderat på) att göra det. Andra skäl att ändra sina arbetsuppgifter ingår alltså inte. (Svara då "Nej".) Besvara varje fråga.					
Har du av <i>hälsoskäl</i> under det senaste året övervägt att...	Ja, jag har övervägt det	Ja, och jag har också gjort den förändringen	Nej		
116. ...byta arbetsuppgifter?	☐	☐	☐		
117. ...förändra nuvarande arbetsuppgifter?	☐	☐	☐		
118. ...byta arbetsgivare eller bli egen företagare?	☐	☐	☐		
119. ...minska arbetstiden?	☐	☐	☐		

Om du gjort någon förändring enligt ovan, om inte gå till fråga 121.

120. Har förändringen medfört någon förbättring i din arbetsmiljö av de förhållanden som påverkade din hälsa negativt?

- Ja, mycket
 Ja, något
 Nej
 Vet inte

Dina upplevelser av ditt arbete

Hur upplever du ditt arbete?

Beskriv hur det vanligen är för dig genom att sätta ett kryss på varje rad. Ju längre till vänster du sätter ditt kryss, desto mer stämmer det som står till vänster. Ju längre till höger du sätter ditt kryss, desto mer stämmer det som står till höger. Näst längst ut innebär alltså att du bara delvis håller med.

		Varken Eller						
		1	2	3	4	5		
121.	Alldeles för mycket att göra	☐	☐	☐	☐	☐	Alldeles för lite att göra	
122.	För svåra arbetsuppgifter	☐	☐	☐	☐	☐	För enkla arbetsuppgifter	
123.	För litet inflytande	☐	☐	☐	☐	☐	För stort inflytande	
124.	För lite kontakt med andra	☐	☐	☐	☐	☐	För mycket kontakt med andra	
125.	Psykiskt påfrestande arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Psykiskt lätt arbete	
126.	Enformigt arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Omväxlande arbete	
127.	Bundet och ofritt	☐	☐	☐	☐	☐	Obundet och fritt	
128.	Mycket missnöjd med mina arbetstider	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket nöjd med mina arbetstider	
129.	Mycket meningslöst arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket meningsfullt arbete	
130.	Fysiskt påfrestande arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Fysiskt lätt arbete	
131.	Påfrestande arbetsställningar	☐	☐	☐	☐	☐	Bekväma arbetsställningar	
132.	Jag är i det stora hela missnöjd med mitt arbete	☐	☐	☐	☐	☐	Jag är i det stora hela nöjd med mitt arbete	

Tack för din medverkan!

Vår vision:
Ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet.

